

*FUGLE I
BORNHOLMS AMT
2001*

Dansk Ornitologisk Forening
Særnummer af Gaddisjrn 2002
23. årgang nr. 4

FUGLE I BORNHOLMS AMT 2001

Udgivet af: Dansk Ornitologisk Forening for Bornholm og Ertholmene,
Blykobbvej 38, 3700 Rønne

Redaktion: Carsten Andersen
Bagå 1
3790 Hasle
Tlf.: 56 96 22 40
E-mail: carstenogannette@post.tele.dk

Alle årets illustrationer er udført af Hans Peter Stange

Oplag: 220

Indhold:	Side:	
Indledning	1	
Artsbehandling m.m.	2	
Bidragydere	5	
Lommer (HPS)	6	
Lappedykkere (HPS)	8	
Årefodede (HPS)	11	
Storkefugle (HPS)	13	
Andefugle (HPS)	14	
Rovfugle (CAN)	40	
Hønsfugle (CAN)	52	
Vandhøns (CAN)	53	
Traner (CAN)	55	Tryk:
Vandfugle (PCP, OLJ, CAN)	56	Søe Knudsen
Mågefugle (CAN)	73	Offset-Kopiering,
Alkefugle (CAN)	80	Hammeren 5,
Duer (CAN)	82	7850 Stoholm
Gøge (CAN)	84	
Ugler (CAN)	84	
Natravne (CAN)	86	
Sejlere (CAN)	86	
Skrigefugle (CAN)	86	
Spætter (CAN)	88	ISSN 1395-0142
Spurvefugle (CAN)	90	

FUGLE I BORNHOLMS AMT 2001

Tilegnet rapportens "far" Hans Peter Stange

INDLEDNING

PYHA – så blev årsrapporten endelig færdig. Da 2000-udgaven udkom som DOF-Bornholms mandelgave til medlemmerne, var Hans Peter og jeg enige om, at næste nummer kunne være klar flere måneder tidligere; måske allerede i august eller september. Imidlertid ville skæbnen det jo anderledes, og da Hans Peter gik bort i sommers, blev der vendt op og ned på mange ting.

Da jeg de første gange mødte Hans Peter - og kun kendte ham af navn, som lokalrapport-redaktøren - var der flere ting, som slog mig. En stor faglig viden og saglighed og en helt usædvanlig hukommelse prægede ham på hans egen stille facon. Snakkede vi om en bestemt arts forekomst kunne han udbryde: ”Den så I da fire af for tre år siden i marts” – nåh ja, det gjorde vi vist! Vores fælles interesse for registrering og systematisering af fugleiagttagelser gjorde, at vi hurtigt faldt i snak. De sidste tre-fire år hvor jeg har været medredaktør, kunne det da heller ikke undgås at samtalen faldt på årsrapporten, når vi mødtes i felten. Hans Peter blev aldrig rigtig god ven med den elektroniske databehandling, men hans stædighed og målrettethed gjorde, at det efterhånden gik ret smertefrit. Sidste år lavede jeg nogle tabeller til årsrapporten, og da jeg sidste gang mødte ham på Hammeren, fik vi aftalt at mødes for at stykke nogle flere sammen – det nåede vi aldrig.

Med tabet af rapportens hovedkraft gik jagten på nye forfattere ind. Desværre nåede HPS ”kun” at behandle godt en fjerdedel af arterne, så der var akut brug for hjælp til det forestående arbejde. Det blev en til tider frustrerende jagt, som dog bragte såvel Ole Leegaard Jensen som Per C. Pedersen på banen. Deres artsbehandling findes under vadefuglene, og som forventet er det et fint stykke arbejde, de har udført. Forhåbentlig kan vi trække mere på dem i fremtiden. Flere andre emner har givet tilsagn om at kunne træde til i.f.m. næste års lokalrapport. Det er absolut nødvendigt at få flere til at skrive til ”Fugle i Bornholms Amt”, så kontakt endelig undertegnede, hvis du ikke allerede har gjort det. Den ekstrainsats, jeg har ydet i år, har været en ordentlig mundfuld, og samtidig er jeg begyndt at skrive på den genoplivede landsårsrapport (”Fugle i Danmark”), så hjælp er påkrævet for fortsat at udgive vores flotte og spændende årsrapport på Bornholm. Andre steder i Danmark kæmper lokalrapporterne for livet eller er allerede skudt i sænk, men mon ikke vi kan holde fanen højt også i de kommende år?

I 2001-udgaven har vi prøvet at holde stilen fra de sidste par år. Der er igen i år enkelte grafiske fremstillinger af iagttagelserne; men desværre ikke så mange som ønsket grundet tidspres. Man kan roligt sige at rapporten i sin nuværende flotte form er Hans Peters arv. Hvordan fremtidens udgave kommer til at se ud må være op til den nye redaktør-gruppe. En ting er dog helt sikkert: Det bliver uden de kendte initialer HPS. Ud over at være det bærende element, var Hans Peter også en af vores allerflittigste bidragydere.

God fornøjelse med rapporten

Carsten Andersen

Bagå d. 14. november 2002

ARTSBEHANDLING.

Først en præsentation af arten med dansk og latinsk navn (systematik og navngivning efter Klaus M. Olsen: "Danmarks Fugle – en oversigt", Dansk Ornitologisk Forening 1991). Herefter en redegørelse for artens forekomst året igennem, med bl.a. første- og sidstedataer, usædvanlige vinter- og sommerforekomster, yngleføremster og for de fåtallige arters vedkommende oplysninger om fuglens optræden de senere år. For nogle arter er der i skema lavet en summeret oversigt over forekomsten gennem alle årets 12 måneder. Gengangere er forsøgt undgået, bl.a. er der benyttet højeste trækcifre for en art, hvis flere personer har indsendt træktalet fra samme lokalitet samme dato. Hvis der er obs'et på forskellige tidspunkter, tages der selvfølgelig hensyn til det. Derfor er angivelse af tidspunkt eller tidsperiode ganske vigtig. For rastende ande- og vadefugle benyttes næsten konsekvent maximumstal pr. 10. dag i træksæsonen og månedsmax i vinterperioden, hvis det da ikke klart fremgår af oplysningerne, at en udskiftning af fugle har fundet sted indenfor disse perioder.

Forkortelser anvendt i rapporten.

Pull. = pullus, d.v.s. fra klækning til opnået flyveevne.

Juv. = juvenil, d.v.s. fra første rigtige fjerdragt til gennem kropsfældning opnået første vinterdragt.

Imm. = immature, d.v.s. ikke-ynglende fugle fra første vinterdragt til kønsmodenhed.

Ad. = adult, d.v.s. kønsmoden fugl i fuldstændig voksendragt.

1k, 2k, 3k, o.s.v. = alder i kalenderår. En fugl er i sit første kalenderår fra klækning til førstkommande nytår, derefter i 2. kalenderår hele det næste år o.s.v..

Syng. = syngende, træk. eller trk. = trækkende, rast. eller rst. = rastende, tf. = trækforsøg, indtrk. = indtrækkende, fou. = fouragerende, sdr. = sommerdragt, vdr = vinterdragt, odr. = overgangsdragt, eks. = eksemplar (er), S, V, NØ, o.s.v. = trækretning, den retning fuglen trækker mod.

Pri. = primo, dagene fra d. 1. til d. 10. i måneden, med. = medio, dagene fra d. 11. til d. 20 i måneden, ult. = ultimo, dagene fra d. 21. til d. 30. (31.) i måneden.

Om indsendelse af materiale.

Her i korte træk, hvad der ønskes indsendt.

Ynglefugletællinger. Kan være totaloptællinger af samtlige arter indenfor et nærmere defineret område, f.eks. en mose, åstrækning eller skovområde. Eller en optælling af en enkelt art indenfor samme områder, eksempel: antal syngende havesangere i Maglegård Skov eller antal par af blyshøns i Stavnsgårdmose.

Rastoptællinger på kendte lokaliteter, eksempel: vadefugle på Salthammer, ænder i Rønne Havn eller også optællinger af eksempelvis hejler og viber på Sydlandet. Husk nøjagtig stedsangivelse – vejnavn, gårdnavn o.l..

Større eller usædvanligt **fald** i træktiden, vrimler det med vipstjerter på markerne eller er haven fuld af rødstjerter. Prøv at anslå antallet af eksempelvis førstnævnte på et givet markområde.

Træktalet fra kendte lokaliteter, men også gerne oplysninger om ud- eller indtræk fra mindre kendte lokaliteter som f.eks. Svaneke Fyr eller Sose.

Flokke af trækkende svaner, gæs og traner noteres meget gerne med trækretning og klokkeslæt.

Første- og sidstedatoer; kan være din første sangdrossel om foråret eller din sidste skovsanger om efteråret. Men også gerne forårets sidste mudderklire eller efterårets første gråsisken.

I øvrigt ønskes oplysninger om **overnatning, kolonier, fugle på usædvanlige tidspunkter** eller **lokaliteter** etc.

Hvis du er i besiddelse af en PC'er, kan du få installeret DOF's database (Kim Biledgård) og indtaste dine obs. her, hvorefter du videresender dem på diskette til lokalrapporten. Dette vil være en **kæmpe** hjælp i arbejdet med rapporten. Hør nærmere herom hos Jens Christensen, Blykobbevej 38, 3700 Rønne eller undertegnede.

Det er vigtigt med præcis dato, evt. klokkeslæt, om fuglene raster eller trækker, herunder trækretning, og ikke mindst så nøjagtig stedsangivelse som muligt. 140 viber i Klemensker i november fortæller ikke så meget, hvorimod 140 eks. af arten rastende mellem Bækkegård og Balsmyre d. 23/11-2000 fortæller lidt mere. Den førstnævnte oplysning er faktisk ubrugelig til indtastning i databasen, da dato mangler.

Stednavne skal kunne genfindes på Geodætisk Instituts kort 1:100.000.

Det er ligeledes vigtigt med oplysninger om vejrforhold og medobservatører samt ikke mindst tidspunkt ved især trækobservationer og større optællinger af rastende fugle.

Observationerne indsendes til redaktøren.

Sjældne arter. Arter, som er opført på sjældenhedsudvalgets liste, skal godkendes før offentliggørelse i denne rapport. Det anbefales, at man straks efter en observation af en S.U. – fugl laver en udførlig beskrivelse og sender den til S.U., DOF, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V.

Man kan forvente en ekspeditionstid på ca. et halvt år.

Arter/racer, som er lokalt sjældne, kan kræves yderligere dokumenteret. Det drejer sig om sule, sabinemåge, sandterne, lunde, stor hornugle, grønspætte, sumpmejse, fyrremejse, topmejse og kornværpling (bomlærke).

Desuden vil iagttagelser på "umulige" tidspunkter kræves yderligere beskrevet, eksempelvis havsanger 1/3 eller havterne 2/1.

Årets highlights

Fra første del af 2001 vil mange sikkert kunne huske det store antal havørne, som gæstede Bornholm. Derudover var der i løbet af foråret pæne tal for bl.a. vagtel og alle fire fluesnapperarter. Selvfølgelig var der også skuffende resultater for enkelte arter som f.eks. engsnarre.

Blandt ynglefuglene var der plusser i statistikken hos arter som stor skallesluger, trane og gulirisk. Rød glente ynglede atter på øen, men til gengæld blev det til et exit for toplærke.

Sidst på året oplevede vi et stort blisgåsetræk, mens tranerne svigtede os noget. 23. september blev en suveræn dag på Dueodde med bl.a. et kæmpetræk af lærkefalke. Mange fjeldvåger og rødstjerter fandt i øvrigt også frem til Bornholm på denne årstid. Der var ikke de helt store invasioner om end antallet af stor flagspætte, silkehale og grønsisken lå langt over det forventede.

Hvis man skal opremse nogle højdepunkter fra året, må det genetablerede Udkær bestemt have en fremtrædende plads. Ikke mindst vadefuglene fandt frem til lokaliteten i stort tal.

En stærkt imødeset aktivitet i 2001 var Feltræffet på Bornholm. Henlagt til efterårsferien var der mange lokale, som benyttede lejligheden til at være med til at opsnuse sjove iagttagelser, mens øen blev finkæmmet for rariteter.

Endelig var der selvfølgelig de sjældnere arter. Indtil maj kunne vi endnu nyde godt af steppeørnen ved Grødby. Lokale fuglefolk fandt desuden både hvidskægget sanger og brun løvsanger, mens de mange par øjne på feltræffet føjede yderligere til. Tre af de mest opsigtsvækkende iagttagelser var stor- og taigapiber samt lille gulbug. Op til 70 ornitologer stimlede sammen omkring disse fund.

Vejret 2001:

Januar: Præget af ret lunt og tørt vejr med en gennemsnitstemperatur på 1,8 grader.

Februar: Måneden bød på en del såvel sol som regn og en normal temp. Den 2. og 4. dog koldt med en del sne, mens det tøde fra d. 6. 25/2 atter meget sne.

Marts: En kold måned; først på måneden endnu dyb sne og 19/3 snestorm. D. 29. nåede en varmfront endelig frem (på dette tidspunkt dog stadig 75% snedække).

April: Startede lun men var ellers våd og solfattig, specielt omkring påske midt i april nærmest vinterligt vejr.

Maj: Varm, tør og solrig. Allerede 1/5 19 grader og d. 3. 21 grader. Kun 21 mm. nedbør på Bornholm.

Juni: En del solskinstimer men indtil d. 4. vådt og blæsende. Først rigtig varme fra 21/6.

Juli: En helt Sydeuropæisk måned med megen sol, rigtig varmt og særdeles tørt. Døgngennemsnit på 17½ grad og op mod 30 grader flere dage.

August: Første halvdel var grå og våd og stod i kontrast til anden, hvor det igen var lunt og sommerligt.

September: Startede pænt, men fra midt i måneden gråt og regnfuldt – hele 165 mm. regn faldt på Bornholm. 26. september satte nattefrosten ind i Nordskandinavien.

Oktober: Generelt en ret tør periode med enkelte pæne dage (bl.a. d. 6. og 13.) og fra midt oktober varmt med mange insekter og insektædere. Måneden blev rekordvarm om end der 25/10 kun var plus en grad. Fem dage senere til gengæld 15 grader.

November: En temperaturmæssigt normal måned hvor første halvdel var præget af blæst og regn. D. 14. frøs det 2,3 grader om natten, mens temperaturen d. 24. ikke nåede over +3.

December: Ret kold måned hvor der blot var 20 solskinstimer på Bornholm. Rigtigt frostvejr blev det dog først fra 14/12. Ved juletid omkring 10 graders frost og året sluttede med af der faldt 15 cm. sne 30/12.

Bidragydere.

ABO	Annette B. Olesen, Muleby.	LCH	Lars Christiansen, Kbh.
AHÅ	Allan Haagensen	LCL	Lis Clemmensen, Rønne
AMØ	Arne Møller, Årsdale	LOU	Oluf Lou, Rønne.
APE	Andreas Petersen, Kbh Ø.	LST	Lina Størup, Rønne.
ASO	Anette Sonne, Årsdale	LTR	Lars Trolle, Saltuna.
BER	Birgitta Eriksson, Gudhjem	MFN	Michael F. Nørfelt, Hillerød
BGE	Benny Gensbøl, Næstved.	MKO	Mogens T. Kofod, Svaneke
BNI	Birgit Nielsen, Rønne.	MST	My Størup, Rønne.
BST	Bodil Stoltze, Olsker.	NÅK	Niels Aakjær, Nexø.
CAN	Carsten Andersen, Muleby.	OLJ	Ole Leegård Jensen, Rønne.
EJE	Elmer Jensen, Rønne	PBE	Preben Berg, Kbh. S
EJN	Erik Jensen, Rønne.	PCP	Per C Pedersen, Rønne.
ESA	Erik Sand, Rø.	PJE	Poul Jermyn, Åkirkeby
ESB	Eilif S. Bendtsen, Rønne.	PKE	Per Ketil, Gudhjem.
FJE	Freddy Jensen, Gudhjem.	RBC	Rune B. Christensen, Kbh. Ø.
GBR	Gert Brunken	RMØ	Rasmus Møller
HPS	Hans Peter Stange, Allinge.	RSO	Richard Sode, Tejn.
HTM	Henriette T. Madsen, Fyn.	SBR	Stefan Brehme, Berlin
HTØ	Hanne Tøttrup, Åkirkeby.	SEJ	Steen E Jensen, Karrebæksminde
JCH	Jens Christensen, Rønne.	SKN	Susanne Knudsen, Hasle
JET	Janus Ethelberg, København.	SNI	Søren Nielsen, Rønne.
JGE	Jan Germundsen, Østerlars.	SPE	Steffen Pedersen, Hasle
JKO	Jens Kofoed, Melsted.	SSN	Steffen S. Nielsen, Herlev.
JLH	Jens Lund Hansen, Rø.	TET	Torben Ethelberg, Rønne.
JMJ	John og Maiken Johansen, Muleby	TKU	Torben Kure, Blykobbe.
JOK	Johannes Kofoed, Melsted.	VKN	Vicki Knudsen, Hasle.
JRH	Jan R. Hansen, Poulsker.		

Igen i år har vi modtaget alle de observationer, som er blevet indsendt til hjemmesiden på WWW.BORNHOLMSFUGLE.DK fra SEJ i indtastet form. Det er en stor hjælp, som vi takker ham for. Dette er jo så samtidig en god lejlighed til at reklamere for denne veldrevne internetside, som bestemt er et besøg værd for de, der har mulighed for det.

Desuden har vi selvfølgelig fået observationerne fra Feltræffet med i årets udgave af rapporten. Mere sporadiske oplysninger stammer fra til sammen 39 indsendere. Alle takkes dog for deres bidrag uanset størrelse!

RØDSTRUBET LOM (*Gavia stellata*).

Månedsfordeling.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec.
2	12	3	54	80	1	0	1	19	23	124	50

Vinter.

På vandfugletællingen øen rundt 20-21/1 blev resultatet blot 2 NV Gudhjem d. 21. (JKO). 3 fugle på tilsvarende tælling i 2000. I februar var største forekomster 10/2 4 Saltuna (ESB) og 13/2 5 V + 2 Ø Hammeren (TET,JET).

Forår.

Træk. Hammeren: totalt taltes 135 trækkende fugle og med helt normalt flest primo maj. Første 17/3 2 Ø (OLJ), sidste 9/6 1 Ø (HPS). Største dage: 12/4 9 (SSN), 24/4 9 (HPS), 5/5 26 (HPS), 6/5 22 (HPS,OLJ), 9/5 13 (HPS,OLJ). Øvrige meddelere: TET,AMØ,ASO,HTØ,RSO. Eneste øvrige fra perioden var 2 Dueodde 16/4 (SSN).

Efterår.

Træk. Den større aktivitet på nordkysten resulterede i helt andre tal end i 2000 (totalt 20 fugle), og selve trækket forløb normalt med flest i det sene efterår. Første fugl var 1 SV Snogebæk 30/8 (OLJ) **Hammeren:** 19/9-13/12 i alt 123; flest 14/11 37 (HPS), 19/11 20 (HPS,TET,OLJ,EJE), 20/11 18 (TET), 24/11 14 (OLJ), 6/12 12 (HPS). **Knudsnæs, Allinge:** 24/9-18/12 i alt 68, flest 1/11 7, 11/12 12, 15/12 10 (HPS). **Dueodde:** 25/9-3/11 i alt 4 (TET,OLJ,PCP). **Årsdale:** 16/9-12/12 i alt 5 (AMØ ASO). **Gudhjem:** 30/9-26/12 i alt 13 (HPS). **Rast.** Største forekomst: 27/9 3 **Dueodde** (OLJ). Sidste 28/12 1 **Årsdale Havn** (AMØ,RMØ,ASO).

Totalt for 2001 369 fugle mod 129 i 2000 og 167 i 1999.

SORTSTRUBET LOM (*Gavia arctica*).

Månedsfordeling.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
5	3	9	137	63	4	5	23	187	61	266	14

Vinter.

Vandfugletællingen øen rundt 20-21/1 gav 3 fugle fordelt med 1 Randkløve (HTØ) og 2 Boderne (PJE). I 2000 13 fugle. Af trækbevægelser bl.a. 1 S Årsdale 1/1 (AMØ,ASO) og 3 Hammeren 13/2 (TET,JET).

Forår (marts – juni).

Træk. Tæt på forekomsten 1 2000 (216) og med en meget lignende månedsfordeling.

Hammeren: 30/3-10/6 i alt 203, største dage 30/3 9 (OLJ), 12/4 48 (SSN), 15/4 32 (SSN), 19/4 15 (OLJ), 6/5 13 (OLJ,HPS), 9/5 25 (OLJ,HPS). Øvrige meddelere: TET,PCP,RSO,AMØ,ASO. I øvrigt bl.a. 16/4 4 Dueodde (SSN) og 1./4 3 NV Allinge (HPS).

Rast. Bl.a. 13/4 1 Grisby (MKO) og 16/4 2 Dueodde (SSN). Enkelte kortvarigt Hammeren.

Sommer (juli).

Hammeren havde som flest 3 ad (eller 3k) SØ 14/7 (HPS). Ved Raghammer 1 23/7 (Ursula & Ernst Eberhardt).

Efterår.

Med i alt 541 fugle det bedste efterår siden 1991 (882). Fordelingsmæssigt lidt unormalt med flest i november. De forholdsvis små oktobertal for både rød- og sortstrubet lom må tilskrives ugunstige vindforhold i denne måned (syd og sydøst).

Træk. Hammeren: 11/8-13/12 i alt 281, største dage: 30/8 8 (HPS), 26/9 13 (HPS), 1/11 16 (OLJ, TET), 13/11 18 (TET,OLJ), 14/11 17 (HPS), 19/11 62 V + 4 Ø (TET,OLJ,EJE,HPS), 20/11 48 (TET), 24/11 63 (OLJ). **Dueodde:** 11/9-3/11 i alt 125, flest 12/9 9 (HPS,HTØ,EJE,SSN), 25/9 44 (TET,JCH,OLJ), 26/9 14 (OLJ,TET), 3/11 7 (PCP). Øvrige meddelere: LOU,PJE. **Knudsnæs, Allinge:** 12/8-19/12 i alt 91, flest 10/9 7, 23/10 9, 20/11 13 (HPS). **Gudhjem:** 19/8-24/11 i alt 10, flest 30/9 5 (HPS,HTØ). **Årsdale:** 31/8-1/11 i alt 36, flest 18/9 5, 24/9 6, 23/10 5 (AMØ,ASO). **Snogebæk:** 30/8-18/9 i alt 5, flest 30/8 4 (OLJ). **Rønne Vesthavn:** 15-17/10 4 (JCH,TET). **Rast.** Største forekomst var 18/10 4 **Sose** (HPS,HTØ), et ganske godt sted for rastende lommer på øen. Året sluttede med 1 Melsted 26/12 (HPS).

Totalt for 2001 777 fugle mod 326 i 2000 og 743 i 1999.

For året som helhed var forholdet rødstrubet : sortstrubet 1 : 2,1 mod 1 : 2,5 i 2000 og 1 : 4,4 i 1999.

SMÅLOM sp. (Gavia stellata/gavia arctica).

Månedsfordeling.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	1	0	3	6	0	0	3	1	5	36	13

Vinter – forår.

Hammeren: 20/2-9/6 i alt 8 (TET,JET,HPS,OLJ). **Nexø Sydstrand:** 19/4 2 N (LOU).

Efterår.

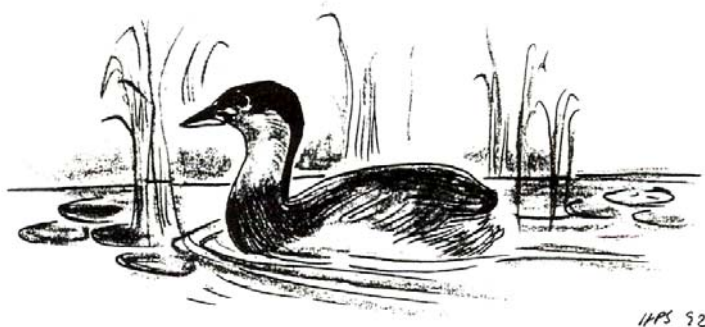
Hammeren: 7/8-24/11 i alt 32, flest 19/11 16 (LOU,TET,OLJ,EJE,HPS). **Knudsnæs, Allinge:** 24/9-17/12 i alt 22 (HPS). **Gudhjem:** 4/10-23/12 i alt 5 (HPS).

ISLOM (Gavia immer).

1 obs.: 19/10 1 imm. SØ **Gudhjem** (Feltræf Bornholm). I perioden 1990-2000 i alt 11 fugle på Bornholm. Hvidnæbbet lom har vi haft 17 af i samme periode.

ISLOM/HVIDNÆBBET LOM (Gavia immer/gavia adamsii).

1 obs.: 30/8 1 SV **Snogebæk** i flok med sortstrubet lom (OLJ).

LILLE LAPPEDYKKER (*Tachybaptus ruficollis*).

Månedsfordeling. 1k ikke medtaget maj – juli.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
15	13	13	13	12	8	12	28	6	19	10	4

Vinter.

På vandfugletællingen øen rundt 20-21/1 blev der optalt 11 fugle mod 12 i 2000 og 8 i 1999. Ikke uventet flest i Rønne Havn med 9 (TET,JET). Desuden 1 Gudhjem Havn (JKO) og 1 Bølshavn – Årdsdale (OLJ). At der ikke blev konstateret fugle i Nexø Havn skyldes tilfældigheder, her lå bl.a. 4 1/1 (AMØ,ASO).

Forår – sommer.

Sidste fugle i **Rønne Havn** var 8 25/3 (PCP). Mange af vore vandområder tilfrosset omkring d. 25.. I øvrigt havde Rønne Havn 12 fugle 12/3 alene ved kulkajen (HPS,HTØ), hvilket er den største forekomst her i rapportens historie.

Ynglefugle (marts – juli).

Udkæret meldte sig som ny lokalitet i 2001, uden at der dog på noget tidspunkt blev meldt om afkom, fugle på rede, e.l., selvom trillende fugle blev noteret ved næsten hvert besøg. I denne oversigt regnes dog med 1 par. Husk også at begge køn ”synger”.

Antal par på lokaliteterne. Stavnsgårdsrose 2 (HPS,HTØ). Sø Dueodde Vandrerhjem 1 (HPS,HTØ). Bastemose 1 (PCP,SEJ,HPS,HTØ,LOU). Svinemose 2 (CAN,HPS,HTØ,LOU,PJE,SEJ,GBR, Joy Klein, Jens Peter Lomholdt). Udkæret 1 (LOU,SSN,PJE,GBR,AMØ,ASO,JET,TET,HPS,HTØ). Torneværkets Kaolingrav 1 (SNI,BNI). Carl Nielsens Grusgrav 1-2 (EJN,HPS,HTØ). Bakkehus Grusgrav 1 (HPS,HTØ). Rolfshøj S. Grusgrav 1 (HPS,HTØ). Rolfshøj N. Grusgrav 1 (HPS,HTØ). Sø ved Hellighågen 1 (2/8 2 ad + 2 1k) (SBR). Sø ved Ankermyr 1 (CAN).

I alt 14-15 par mod 14-15 i 2000, 12-14 i 1999 og 10 i 1998.

Bemærk i øvrigt, at større grupper af adulte og juvenile i august måned nødvendigvis ikke betyder, at fuglen har ynglet på lokaliteten. Fuglene bevæger sig ofte rundt på denne årstid for at samles på egnede lokaliteter. I Hammersøen optræder nu og da familiegrupper i august, uden at fuglen yngler her.

Efterår.

Første i saltvand var 7/10 4 **Rønne Havn** (PCP), max. her var 6 27/10 (HPS,HTØ), 28/12 kun 3 noteret (JET). Største forekomster i øvrigt var 3-4 **Hammersø** 12-25/10 (HPS,HTØ,LOU) og 4 **Nexø Havn** 11-19/11 (AMØ,ASO, Ekskursion).

TOPPET LAPPEDYKKER (Podiceps cristatus).

Månedsfordeling.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
44	113	125	8	3	3	1	2	7	10	18	40

Vinter.

På vandfugletællingen øen rundt 20-21/1 blev det blot til 44 fugle med 24 **Salene** (JKO), 5 **Døndalen – Tejn** (JLH), 7 **Bølshavn – Årsdale** (OLJ) og 4 **Nebbeodde – Hasle** (PCP) som største noteringer. Antallet i **Salene** ikke reelt; d. 8/2 tæller FJE 97 fugle og i uge 8 + 9 ligger her 110 (PKE,BER). Tællingerne 1998 til 2000 hhv. 43, 101 og 114 individer. Det maksimale antal af overvintrende fugle i **Salenebugten** (+ **Døndalen**) i årene 1994-2000.

1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
55	23	125	Ca. 80	Ca. 80	104	103

I dag er det også almindeligt med større flokke ved **Døndalestranden**, og der foregår en ikke helt ringe trafik mellem de 2 lokaliteter. For at registrere det maksimale antal i området må der tælles op på de 2 lokaliteter på én og samme dag.

Forår.

Træk. Hammeren 15/3-22/5 i alt 7 (TET,OLJ,PCP,RSO). **Allinge:** 15/3 7 NV i flok (HPS).

Rast. Hammeren havde op til 3 fugle i perioden 1./4-13/5, fra d. 15/4-11/5 et ivrigt kurtiserende par (OLJ,TET,RSO,SSN,HPS,PCP,CAN). Desuden blot 3 fugle fra **Nexø** og **Gudhjem** (AMØ,ASO, HPS).

Sommer (juni – juli).

Salthammer: op til 3 fugle i perioden 4/6 til 17/6 (OLJ,HPS,HTØ,AMØ,ASO). Herudover blot 1 **Nexø Sydstrand** 1/7 (AMØ,ASO).

Efterår.

Træk. Første fugl var 1 SV **Dueodde** 1/8 (LOU), på lokaliteten i øvrigt 6 til 2/11 (25/9 3) (TET, JCH,LOU,OLJ). **Hammeren:** i alt 10 19/10-14/11 (HPS,HTØ,OLJ,TET). **Knudsnæs, Allinge:** i alt 11 27/9-20/12 (HPS). **Gudhjem:** i alt 3 24/11-26/12 (HPS). **Årsdale:** 24/9 1 S, 20/11 2 S (AMØ, ASO).

Rast. 8/12 lå 9 i **Salene** og 13 ved **Døndalen** (HPS,HTØ,ESA). Største forekomst i øvrigt 19/10 3 **Knudsnæs** (HPS), 26/12 4 **Melsted** (HPS) samt 28/12 2 **Nørrekås** (JET).

Totalt for 2001 236 fugle mod 127 i 2000, 223 i 1999 og 250 i 1998. Der er benyttet maxtal for **Salene + Døndal** for januar til marts.

GRÅSTRUBET LAPPEDYKKER (Podiceps grisegena).

Månedsfordeling.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1	20	0	4	6	6	6	14	11	3	18	10

Vinter.

På vandfugletællingen ingen noteret. 5 i 2000, 4 i 1999 og 2 i 1998. Herudover 2 usædvanlige obs. Først 1 fugl i **Bastemose** 7/1 (MST), som nok havde taget fejl af årstiden. Herefter en usædvanlig vinterrekord: i uge 8 20 **Salenebugten** (PKE,BER). Ved Bornholm optræder Gråstrubet lappedykker normalt kun meget sparsomt om vinteren. Kun i hårde vintre, hvor isforholdene i de faste vinterkvarterer gør det besværligt for fuglene, kan vi opleve tiltræk mod Bornholm. I 1979 sås mange omkring øen, og rekorden blev nået ved Nexø Nordstrand med 15 fugle i februar. I modsætning til toppet lappedykker foretrækker gråstrubet dybere vand (10-20 m) og er mere en enspænder, som højst ligger nogle få sammen. I det sydvestlige Kattegat overvintrer den spredt i store flokke af fløjlsænder. Den største vinterbestand i Østersøen optræder i farvandet øst for Rügen (1250 fugle 1988-1993).

Forår – sommer (marts – august).

Blot 1 fugl på direkte træk: 10/5 1 Ø Hammeren efter rast (HPS,OLJ). Desuden 1 i sø ved Kommandanthøjen Rønne primo maj (MST).

Ynglefugle. Sen ankomst til moserne bl.a. på grund af isdække omkring d. 25/3, første var 1 territoriehævdende Svinemose 4/4 (CAN) Antal par på vores få lokaliteter. **Bastemose** 1 par, dog 4 fugle 14/5 (SEJ). **Svinemose** 1 par (15/8 2 ad + 2 1k (PJE)). 1 par **Udkæret** 5/6 til 1/7 sås kurtiserende nogle gange, men hverken rede, afkom e.l. noteret (LOU,PJE).

Øvrige meddelere: CAN,JCH,SEJ,HPS,HTØ,JGE,TET, Joy Klein, Jens Peter Lomholdt.

Efterår fra august.

Træk. Hammeren: 23/8-13/12 i alt 21, flest 26/9 4 V (HPS), 20/11 9 V (TET) og 6/12 3 V (HPS).

Øvrige meddelere: OLJ,EJE. **Knudsnæs, Allinge:** 2/8-27/12 i alt 18, flest 20/11 4 (HPS).

Dueodde: 11/9-3/11 i alt 3 (SSN,TET,OLJ,PCP).

Rast. 2 fugle fra Allinge i august og 1 fra både Hammeren og Melsted nov. – dec. (HPS).

Totalt for 2001 84 fugle mod 35-40 i 2000, 67 i 1999 og 65 i 1998.

NORDISK LAPPEDYKKER (Podiceps auritus).

Månedsfordeling. Gengangere undgået.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	4	4	3	0	0	1	0	6	14	6	4

Vinter.

Op til 4 **Salenebugten** i uge 8+9 var eneste fra perioden (PKE,BER). 3 fugle i 2000.

Forår.

Kun **Hammeren** med nok 4 forskellige fugle: 2/4 1 rast. Osand Bugt (RSO), 3/4 1 i sdr. træk. Ø (OLJ,TET), 15/4 1 rast. (SSN), 24/4 1 i sdr. rast. (HPS). I alt 2 fugle i 2000.

Sommer.

1 obs.: 18/7 1 ad. **Salthammer** langt ude (HPS,HTØ). Udover yngleforsøget i 1999 har vi indenfor de sidste 10 år haft flg. sommeriagttagelser af arten: 24/6 1998 1 Dueodde (SBR) og i 2000 2 fra Hammeren, hvis ikke den samme: 1/6 1 (SSN) og 23/6 1 Hammerhavn – Ørnevig (PCP).

Efterår.

Det absolut bedste efterår gennem de sidste 11 år, og desuden ret enestående ved en meget usædvanlig ferskvandsobservation fra Hammersø d. 25/10. Første var 1 **SØ Knudsnæs, Allinge** 22/9 (HPS) og fra d. 26/9 2 obs.: 4 rast. i flok **Hammerodde**, kom fra sydøst (HPS) og 1 **S Årdsdale** (AMØ,ASO). Herefter følgende: 16/10 1 **Hammerhavn** (Feltræf Bornholm), 17/10 1 1k rast. **Knudsnæs, Allinge** (HPS), 18/10 1 **Hammeren** (Feltræf Bornholm), 20/10 3 **S Svaneke** (Feltræf Bornholm), 24/10 1 rast, **Hammeren** (OLJ), 25/10 5 rast. **Hammersø** (LOU), op til 7 fugle tidligere på dagen (TKU), 3/11 stadig 3 **Hammersø** (RSO), 14/11 1 **V Hammeren** (HPS), 19/11 2 **Nexø Havn** (AMØ,ASO), 9/12 1 **Salene** (HPS,HTØ), 8/12 1 **Grisby** (RMØ) og 17/12 2 **Salene** (ESA). Gennem 90`erne blot 1 ferskvandsobs. Udover yngleforsøget i 1999: 28/12-97 1 Ølene (MST).

Forekomst af Nordisk Lappedykker 1990-2000.

1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1	3	10	10	6	11	max 76	max 26	17	17-19	7

I 1996 kold vinter med isforekomster i farvandene omkring os. Største notat var 26/2 9 Rønne Havn.

I alt for 2001 8 vinter – forår – sommer og max. 27 efterår mod hhv. 7 og 0 i 2000 samt 7-9 og 10 i 1999.

SKARV ((Phalacrocorax carbo).

Månedsfordeling af rastende fugle.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
370	370	220	100	130	150	450	350	250	250	250	300

Direkte træk. Månedsfordeling.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	337	439	91	15	136	395	1150	481	370	41

Vinter – forår (jan. – maj).

På vandfugletællingen øen rundt 20-21/1 blev der optalt 348 fugle mod 379 i 2000 og 376 i 1999. Ikke uventet flest Sandvig – Hammerhavn 93 (CAN,ABO), Rønne Havn – Nebbe Odde 58 (TET,

JET, Lasse & Tom Andersen) samt Bølshavn – Årsdale 33 (OLJ). De resterende 14 kyststrækninger i alt 164 individer, hvilket giver et gennemsnit pr. strækning på blot 11,7 fugl ! Dårligste strækninger var Bølshavn _ Kelse å 3 (HTØ), Sandvig – Tejn 4 (BST) og Christiansø 4 (Harald Kjøller). Øvrige optællere: ESB,JKO,ESA,LCL,JLH,EJN,SPE,PCP,PJE,RSO,SKN,VKN,MKO, Heidi Ebbesen, Richard Holstein.

I februar – marts var største forekomster 17/2 33 Nexø Sydstrand (NÅK) og 10/3 25 Nexø Havn (AMØ,ASO).

Ult. maj begynder større flokke af imm. fugle at dukke op i Nexø – Snogebækområdet: 30/5 100 Salthammer (OLJ).

Træk. Totalt 867 fugle mod 924 i 2000 og 656 i 1999.

Næsten kun noteret **Hammeren** med i alt 827 fra 16/3 til 31/5, største dage: 21/3 154 Ø (OLJ,PCP, LOU), 3./4 110 (OLJ,TET), 5/4 95 (TET,RSO), 15/4 80 (SSN), 3/5 51 (HPS,OLJ). Eneste større obs. i øvrigt var 21/3 40 Torneværkets Kaolingrav (SNI,BNI).

Sommer – efterår.

Rast. Månedsmax. fra en række lokaliteter. **Salthammer:** juni 25, juli 55, aug. 160, sep. 10, okt. ?, nov. 20, dec. 2 (HPS,HTØ,AMØ,ASO,GBR,SBR,OLJ,EJN,PJE). **Nexø Sydstrand:** juni 46, jul. 80, aug. 117, sep. 65, okt. 15, nov. 5, dec. 9 (NÅK,AMØ,ASO,HPS,HTØ,SBR,GBR,LOU).

Hundsemyre, største notater: 6/8 150 (SBR), 15/8 47 (EJN). Fra alle 3 lokaliteter er tallene i juli – august mindst 100% større end i 2000.

Hammeren: en uventet stor forekomst på ca. 250 fugle 23/7 ved Kongestolene (HPS,HTØ) er måske en isoleret begivenhed, men obs. af mange morgentrækkende fugle ved Allinge allerede fra 15/7 bekræfter, at Hammeren allerede fra juli benyttes til overnatning af ganske mange fugle, hvilket er noget forholdsvist nyt. Flg. antal fra lokaliteten er dog skønnede: jul. 250, aug. 150, sep. 150, okt. 200, nov. 250, dec. 300 (HPS). Øvrige større obs.: 14/7 40 Lufthavnen (GBR), 27/8 50 Raghhammer (PCP), 29/8 37 Grisby (AMØ,ASO), 15/10 29 Hasle Havn (HPS,HTØ), 16/10 50 Rønne Havn (HPS,HTØ), 8/12 35 Grisby (RMØ).

Ringmærkning. Stefan Brehme, Tyskland aflæste i 2000 2 farvemærkede fugle ved Vestre Sømark og Nexø Sydstrand hhv. 12/8 og 17/8. Førstnævnte var mærket som unge ved **Vorsø, Horsens Fjord 26/6-87** og den næste som unge **Yderste Holme, Samsø 31/5 2000**. Igen i 2001 aflæste Stefan Brehme to fugle på **Nexø Sydstrand** hhv. 4/8 og 13/8. Første var mærket som unge **Saltbækvig 3/6 2001** og den anden som unge **Yderste Holme, Samsø 8/6 2001**. Ret overraskende, at helt unge fugle allerede i august er at finde ved Bornholm.

Træk. Totalt 2588 fugle mod 990 i 2000 og 2035 i 1999. Største dage fra en række lokaliteter nævnes. **Hammeren:** 23/7 64 SV (HPS), 29/8 55 SV (HPS,TET), 5/9 54 SV (HPS), 17/9 66 SV (HPS), 26/9 82 SV (HPS), 20/11 36 SV (TET), 24/11 39 SV (OLJ). **Knudsnæs, Allinge:** 11/9 41, 23/9 71, 1/11 91 SV (HPS). **Dueodde:** 1/8 58 SV (LOU), 11/9 130 (SSN), 12/9 89 SV (HPS,HTØ, SSN,EJE), 19/9 64 SV (LOU,OLJ), 20/9 64 SV (OLJ,AMØ,ASO), 29/9 129 (HPS,HTØ,OLJ,PCP), 30/10 83 SV (OLJ), 2/11 125 (JCH). **Årsdale:** 12/9 30 S (AMØ,ASO). **Rønne Vesthavn:** 16/10 120 S (JCH).

RØRDRUM (Botaurus stellaris).

Blot 1 fugl lod sig høre i 2001: 10/4 1 Svinemose (SEJ).

I 2000 paukende fugle i Bastemose, Svinemose og Ølene.

FISKEHEJRE (Ardea cinerea).

Månedsfordeling. Gengangere undgået.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
46	31	35	36	37	29	73	53	76	33	27	38

Vinter.

På vandfugletællingen øen rundt 20-21/1 blev ikke mindre end 46 fugle optalt, det største antal nogensinde på disse tællinger. Tilsvarende tælling i 1999 og 2000 hhv. 12 og 3 fugle ! Men hvorfor så mange fugle i 2001. Svarene er nok mange. Indberetningen i december 2000 var på kun 14 fugle med de største forekomster sidst i måneden, hvor forholdsvist koldt vejr var nået det sydlige Skandinavien. Disse forhold kan have jaget en del fugle mod syd fra bl.a. Sverige. En del har dog givet været lokale overvintrende ynglefugle, se nedenfor. Største forekomster var 12 Døndalen – Tejn (JLH) og 10 Bølshavn – Årsdale (OLJ). I alt blev der noteret fugle på 13 ruter ud af 17!

I februar var største forekomst hele **22 ved grusgrav Baggårdsvej 8/2 (JMJ)**, mange af disse nok lokale fra kolonien i Hasle Lystskov.

Forår (marts – maj).

I alt blev der indberettet 108 fugle mod 93 i 2000 og 85 i 1999.

Træk. Hammeren: 15/3-11/5 i alt 23, flest 1./4 3, 3./4 3 og 17/4 4 (OLJ,TET,PCP,SSN,HPS).

Rast/lokale. Største forekomster var 8/3 3 Hundsemyre (JCH), 15/3 3 Ølene (HPS,HTØ), 16/3 13 Tofte (CAN), 2-4/4 3 Ølene (FJE,MKO,LOU,JCH), 3./4 3 Udkæret (LOU), 15/5 3 ad + 5 2k Udkæret (LOU) og 27/5 4 Sorthat – Levka (SKN).

Ynglefugle. Hasle Lystskov: 7/5 tælles 8-10 reder (HPS,HTØ) og 9/6 min. 5 (CAN). Temmelig svære at lokalisere (store rødgraner). Præcis hvor mange beboede blot et ? Ingen oplysninger fra **Hundsemyre.**

Sommer (juni – august).

Omkring 155 fugle rapporteret, hvilket er pænt mange i forhold til de godt hundrede i både 2000 og 1999. Langt flest er fra **Udkæret** med flg. største forekomster: 3/7 14 (SNI,BNI) og 9-15/7 op til 19 (4 ad + 15 2k) (LOU, Jesper Møller). Herudover 4 forekomster > 3. 12/7 4 Svinemose (GBR), 17/7 5 Salthammer (OLJ), 4/8 4 Ølene (HPS,HTØ) og 25/8 4 Buggedal (HPS,CAN,ABO).

Efterår.

Igen god indberetning med næsten 175 fugle mod 144 og 156 i hhv. 2000 og 1999.

Træk. Dueodde: 19/9-15/10 i alt 15, flest 19/9 5 SV, 25/9 3 SØ, 29/9 4 V (OLJ,AMØ,ASO,TET,SSN,HPS,HTØ,PCP,JCH). **Hammeren:** 5/9-13/11 i alt 13, flest 13/11 3 SV (HPS,JCH,OLJ,TET).

Knudsnæs, Allinge: 13/9-1/11 i alt 9 (HPS). **Årsdale:** 11/9-27/12 i alt 7 (AMØ,ASO,RMØ).

Rast. Største forekomster var 17/9 5 Udkæret (LOU), 17/9 8 Myregårds Myr (LOU), 23/9 3 Ølene (HPS;HTØ), 17/11 4 Nexø Sydstrand (NÅK), 20/11 3 Kobbeå (MKO), 8/12 6 Nexø Sydstrand (NÅK), 9/12 4 Melsted (HPS) og 22/12 6 Sommer odde – Holster Odde (JCH).

I alt for 2001 max. 515 fugle mod 365 i 2000 og 363 i 1999.

SORT STORK (*Ciconia nigra*).

1 obs.: 8/8 1 formentlig 2k SV Humledal, Rø 07.20 (HPS).

I årrækken 1990 til 2000 7 iagttagelser af 8 fugle på Bornholm, 4 er fra foråret i perioden 3./4 til 12/5 (april 2, maj 2), 4 fra sommer – efterår i perioden 7/8 til 10/10 (aug. 3, okt. 1).

KNOPSVANE (*Cygnus olor*).

Vinter – forår (jan. – juni).

Vandfugletællingen øen rundt 20-21/1 gav det sølle resultat af 78 fugle, hvilket er det mindste antal gennem de sidste 5 år. Resultatet af tællingerne 1997-2000 hhv. 169, 102 og 176 eks..

Største forekomster var 18 Gines Minde – Hammerhavn (SKN,VKN, Heidi Ebbesen), 16 Bølshavn – Årsdale (OLJ) samt blot 10 Nexø – Balka (EJN). Øvrige optællere, se under skarv.

Månedsmax. ved Nexø Sydstrand og Snogebæk januar – juni.

Lokalitet	januar	februar	marts	april	maj	Juni
Nexø Sydstrand.	18	54	22	5	4	35
Snogebæk/Salthammer.	3	?	34	31	130	117
Total	21	54	56	46	134	152

Kommentar.

Nexø Sydstrand. Forekomsterne i marts – maj de mindste indenfor de sidste 7 år.

Snogebæk. Månedsfordelingen mere normal med rigtigt mange i maj – juni.

Optællere: NÅK,AMØ,ASO,MST,JCH,HPS,HTØ,PJE,OLJ.

Større rastforekomster i øvrigt: Hasle Sydstrand: 8/2 18, 12/3 44 (CAN,HPS,HTØ). Døndalen: 27/4 10 (HPS). Kobbå: 18-19/5 op til 20 (JOK,HPS,HTØ). Slusegård: 17/6 77 (PJE).

Træk. Hammeren: 13/2-19/6 i alt 47, flest 3./4 9 Ø, 6/4 6 Ø, 27/4 5 Ø, 2/5 6 SØ, 19/6 5 2k V (TET,JET,OLJ,HPS,RSO,SSN).

Ynglefugle. Succesfulde par. Ferskesø 1, Frederiks Stenbrud 1, Salthammer 1, udruget Hundemyre?, Hammersø 1, Nexø Havn 1, Bro Odde 1, udruget Stavngård mose, Nexø Sydstrand 1, Rønne Havn 1, Balka 1. **I alt 9 par mod 10 i 2000 og 9 i 1999.**

Fugle på rede ved Grisby og Helligpeder (AMØ,ASO,CAN,HPS,HTØ) uden at resultatet er kendt. Desuden 1 muligt par mellem Svaneke og Grisby.

Oplysere: HPS,HTØ,AMØ,ASO,NÅK,GBR,SBR,LOU,EJN.

Sommer – efterår.

Månedsmax. ved Nexø Sydstrand og Snogebæk. Fra august inkl. 1k.

Lokalitet.	juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
Nexø Sydstrand	44	54	43	24	14	37
Snogebæk/Salthammer	2	34	?	5	8	50
Total	46	88	43	29	22	87

Kommentar. Generelt bedre forekomster på begge lokaliteter i forhold til 2000, især klart flere i december måned, hvor totalantallet i 2000 blot var 9 fugle !

Optællere: NÅK,AMØ,ASO,RMØ,HPS,HTØ,GBR,SBR,LOU,EJN,PJE.

Større forekomster i øvrigt var 2/10 8 Pyritsø (CAN), 4/12 6 Sorthat – Levka (JCH), 4/12 11 Galløkken (SNI,BNI), 26/12 12 Melsted (HPS) og 27/12 16 Knudsnæs, Allinge (HPS). I de sidste dage af december tiltræk efter kuldefremstød fra nordøst. Gælder også hos Sangsvane.

Træk. Dueodde: 7/7-18/10 i alt 13, flest 7/7 7 V (AMØ,ASO,TET,OLJ). **Hammeren:** 30/8-13/12 i alt 69, flest 24/11 8 NV, 6/12 11 V, 13/12 11 V + 9 SØ (OLJ,TET,HPS). **Knudsnæs, Allinge:** 8/8-20/12 i alt 24, flest 17/10 7 V (HPS). **Årsdale:** 10/12 9 NV + 6 S, 29/12 9 S (AMØ,ASO).

PIBESVANE (Cygnus columbianus).

Månedsfordeling.

Jan	Feb	Mar.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
0	0	6	172+	0	0	0	0	0	189	26	0

Forår.

5 forekomster med langt de fleste 3./4. 15/3 6 NØ Ølene er pænt tidligt på Bornholm (HPS,HTØ). 3./4 47+41 Ø Hammeren (OLJ,TET,CAN) og samme dag 80 træk. Tejn (RSO). Sidste var 4 rast. Salthammer 24/4 (OLJ).

Efterår.

2 toppe hhv. 17. og 21/10. Alle nævnes. 17/10 2 forekomster: 43 træk. Østermarie (Felttræf Bornholm) og 14 træk. Dueodde (JCH,TET). 21/10 4 flokke: 31+29+48 VSV Allinge sammen med 7 sangsvaner (HPS) og 24 S Solbakke, Østerlars (HTØ). Fra November 2 forekomster: 2/11 24 træk. Dueodde (JCH) og 14/11 2 S Rønne (JCH).

Pibesvane på Bornholm 1990-2000.

År	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Forår.	12	55	206	3	72	11	32	763	79	53	31
Efterår	104	80	77	191	246	252	47	93	223	5	53

3 sommerforekomster i perioden er højst usædvanligt. I 1996 2 Nexø Sydstrand både 1/6 og 24/8 (NÅK) og i 1999 2 samme sted 5/6 (NÅK).

Tidligste forår: 3/3 1992 Hammeren.
Tidligste efterår: 8/10 både 1990 og 1991 Hammeren.

SANGSVANE (Cygnus cygnus).

Månedsfordeling. Gengangere undgået.

Jan	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
0	7	65	143	3	0	6	0	1	162	145	149

Vinter – forår.

2 forekomster fra februar kan være tidlige forårsfugle: 14/2 3 Ølene (PJE) og 20/2 4 rast. Habbedam (BST). Første fugle i marts var 7/3 4 rast. Bæla (HTØ) og 13/3 30 NØ Knudsnæs, Allinge i 3 flokke (HPS). Sidste regulære forårsfugle var 19/4 5 ad. Udkæret (LOU). Herudover 1 obs. fra maj: 23/5 3 2k V Hammeren (HPS). Forårstrækket ganske behersket med flest 3-8/4. Største forekomster nævnes. 16/3 22 Ø Sose (FJE), 3./4 24 Ø Hammeren (OLJ,TET), 30 træk. Tejn (RSO) og 14 NØ Gudhjem (JOK) samt 8/4 60 NØ Salene i flok (HPS).

Sommer.

2 obs. som nok drejer sig om samme flok: 5/7 5 ad rast. Arnager (GBR) og dagen efter 6 ad rast. Korsodde (GBR).

Efterår.

Første 29/9 1 ad V **Dueodde** (HPS,OLJ). Et jævnt træk fra med. oktober og året ud, uden de helt store toppe. Totalt 457 fugle er en del flere end i de sidste par år. Rigtigt store rastforekomster manglede i bl.a. Udkæret.

Træk. Største forekomster. Hammeren: 12/10 13 ad + 5 1k V (HPS,HTØ), 13/11 6 ad + 5 1k V (OLJ,TET). **Ypnasted:** 15/10 25 (SSN). **Knudsnæs, Allinge:** 17/10 51 VSV, ind Døndalen (HPS), 5/11 13 ad + 5 1k SV (HPS). **Årsdale:** 23/10 13 SV, 8/12 33 SV, 9/12 16 NV (AMØ,ASO,RMØ). **Dueodde:** 3/11 22 (PCP). **Ølene:** 24/11 11 (MKO). **Grisby:** 8/12 11 SV (RMØ).

Rast. Første var 4 ad + 2 1k **Udkæret** 21/10 (LOU). Største forekomst 8/12 19 **Nexø Sydstrand** (NÅK), 24/12 11 ad + 3 1k **Melsted Strand** (HPS) og 25/12 15 **Snogebæk** (ESB).

Ølene havde jævnlige fra 1-6 fugle i perioden 2/11 til 7/12 (MKO,NÅK,ASO,AMØ,HTØ,HPS, CAN,ABO, JMJ). Sidste notat 31/12 1 i **Pyritsø, Sorthat** (JMJ).

I alt for 2001 7 vinter, 211 forår, 6 sommer og 457 efterår mod hhv. 44, 458, 1 og 190 i 2000 og 2, 459, 1 og 86 i 1999.

PIBESVANE/SANGSVANE (Cygnus columbianus/C. Cygnus).

3./4 80 Ø Hammeren (OLJ,TET).

SÆDGÅS (Anser fabilis).

Månedsfordeling. Gengangere undgået.

Jan.	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
18	0	1	24	0	0	0	11	80	468	139	32

Vinter.

2 forekomster: 1/1 15 S Tejn (RSO) og 10/1 3 Udkæret (TET).

Forår.

Yderst ringe forestilling med blot 3 obs.: 24/3 1 Udkæret (PCP), 1./4 23 NØ Knudsnæs, Allinge (HPS) og 30/4 1 N Årsdale (AMØ,ASO).

Efterår.

Første fra efteråret var usædvanligt tidlige: 29/8 11 SV **Hammeren** (HPS,TET). Herefter næsten en måned før næste ses: 23/9 5 træk. **Dueodde** (PKE,BER,SKN). Gennem de sidste 12 år kun 1 augustobs. d. 28. 1998 med 2 Nexø Sydstrand (NÅK). Tidligste har ellers været 7/9-91 på Hammeren og 8/9-96 ligeledes Hammeren.

En del fugle i løbet af perioden ofte samtidigt med de mange blisgæs, men der har nok passeret betydeligt flere end hvad tallene i skemaet antyder. Mange af de overtrækkende fugle har givet været tundrasædgæs.

Træk. Største forekomster. Knudsnæs, Allinge: 24/9 45 SV, 8/10 204 SSV, 9/10 21 SV, 17/12 12 SØ, årets sidste (HPS). En stor del givet tundrasædgæs. **Dueodde:** 24/10 43 SV (TET).

Hammeren: 1/11 16 VNV, 19/11 22 VSV (OLJ,TET,HPS,EJE). **Rønne:** 5/11 75 S Nordskovvej (TET).

Rast. Første var 25 **Myregårds Myr** 30/9 (HTØ,MKO), sidste 8/12 14 **Torneværkets kaolingrav** (SNI,BNI). Største forekomst var 22/10 139 **Sose** (ESB), måske forveksling med blisgås; se under denne. Ellers var det som vanligt på Sydbornholm de fleste befandt sig, ofte i selvskab med andre gæs. 8/10 10 Myregårds Myr (LOU,AMØ,ASO), 17/10 25 Limensgade (JCH) og 3/11 25 Vasegårdsvej (PCP) som største obs...

I alt vinter – forår 43 og efterår max. 730 mod hhv. 138 og 223 i 2000 og 23 og 346 i 1999.

TUNDRASÆD GÅS (Anser f. rossicus).

Månedsfordeling. Gengangere forsøgt undgået.

Jan.	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
0	0	0	2	0	0	0	0	0	86	17	16

Forår.

2 obs.: 3./4 1 **Skørrebro** (LOU) og 27/4 1 four. med grågæs og kortnæbbet gås nord for minkfarm ved **Hundsemyr** (HPS,HTØ). I perioden 1996 (første år med racen på Bornholm) til 2000 i alt 9-11 fugle på øen i vinter – forårstiden.

Efterår.

Med omkring 120 fugle den bedste periode for racen her på øen, og mange flere har givet passeret øen blandt de mange forbitrækkende blisgæs. Langt de fleste er da også set som rastende. Første var 8/10 6 **Udkæret** (LOU) og 9 **Myregårds Myr** (LOU). Sidste 15/12 15 V **Allinge** sammen med 1 skovsædgås (HPS), i øvrigt eneste trækobs. sammen med 2 SV **Dueodde** 9/10 (JCH,OLJ).

Rast. Området omkring **Sose** stod for mange fugle: 17/10 30 (Felttræf Bornholm), 18/10 9 (do.), 21-25/10 20-23 ved St. Bakkegård (TET,JET). Herefter **Vasegårdsvej**, **Åker** med 12 3/11 (PCP) og 3 4/11 (HPS,HTØ). **Hammersholm** havde 5 20/10 (CAN,ABO, JMJ) og **Rispebjerg** 4 8/11 (CAN). Lokalteter med 1 fugl: Risebæk, St. Vibegård v. Snogebæk og Dueoddevej i perioden 18/10 til 5/12.

Totalt for 2001 omkring 120 fugle mod 49 i 2000, min. 22 i 1999 og min. 11 i 1998.

KORTNÆBBET GÅS (Anser branhyrnychus).

Yderligere 10 fugle kunne føjes til de sparsomme ca. 15 individer, som var set på øen t.o.m. 1992.

Fra foråret 2 fugle: 10/4 1 **Udkæret** (LOU,EJN) og 23-27/4 1 2k fouragerende i området omkring **Hundsemyr** (JRH,HPS,HTØ).

Fra efteråret 8 adulte rastende sammen med blisgæs og sædgæs (begge racer) 4/11

Vasegårdsvej/Sdr. Landevej (HTØ,HPS). Var markant forskellige fra de øvrige gæs ved en meget markeret lys ryg i kontrast mod meget mørkt hoved. 1 obs. af 2 fugle fra Udkæret 10/10 (Lis Gravesen) må være forveksling med tundrasædgås, som opholdt sig i området omkring denne dato.

BLISGÅS (Anser albifrons).

Månedsfordeling. Inkl. trækkende fugle på Christiansø 8-9/10. Gengangere forsøgt undgået.

Jan.	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
0	0	156	213	8	0	0	0	8149	84917	126	2

Forår.Første var 15/3 16 NØ **Hammeren** (OLJ), sidste 1 ad. rast. **Udkæret** 18/5 (LOU). Flest passerede 30/3 til 3./4 med flg. største obs.: 30/3 140 NV Rønne (MST) og 3./4 168 Ø Hammeren (OLJ,TET) samt 34 NØ Gudhjem (JOK). Sidste træk. var 6 NØ Hammeren 10/5 (HPS,OLJ).

Rast. Foruden allerede nævnte havde Udkæret 1 ad 11/5 (LOU) og Ølene 1 ad 12/5 (HPS,HTØ), sandsynligvis samme fugl.

Efterår.

Blisgåsetrækket over Bornholm inkl. Ertholmene efteråret 2001 med næsten **95.000** registrerede fugle, overgik alle tidligere forekomster noteret på øen. Vejrforholdene i perioden 17/9 til 10/10 var præget af vinde fra østlige og sydlige retninger, og da blisgåsen tilsyneladende havde valgt at drage mod sydvest i disse dage, faldt det helt naturligt, at mange blev ført over Bornholm.

Første 27 fugle blev allerede set i Ølene 7/9 (NÅK), mens næste 5 ligeledes havde valgt Ølene 10 dage senere d. 17/9 (LOU). Første træk. var 4 Dueodde 23/9 (PKE,BER).

Første lille bølge når øen **24/9** med i alt 424 eks. og med flest 237 SSV Knudsnæs, Allinge (HPS), 72 SV Dueodde (OLJ,TET) og 55 S Årsdale (AMØ,ASO). Flest **rast** ses Myregårds Myr med 25 (AMØ,ASO).

25/9 passerer mange fugle øst om øen, og fra **Dueodde** når man at registrere **7130 fra 06.40 til 13.20** (JCH,OLJ,TET). Eneste andre denne dag blot 86 S Årsdale (AMØ,ASO).

Perioden **26/9 til 7/10** byder på **770 fugle** med flg. største forekomster: 26/9 131 SV Dueodde (OLJ, TET) og 190 S Årsdale (AMØ,ASO), 29/9 50 S Årsdale (AMØ,ASO) samt 7/10 85 S Allinge (HPS), 95 V Snogebæk (OLJ) og 84 V Årsdale (AMØ,ASO). Eneste lidt større **rastforekomst** i perioden er blot 11 Myregårds Myr 30/9 (MKO,HTØ).

Trækket **d. 8-9/10** overgik alt, hvad man tidligere har oplevet på øen. I nedenstående skemaer er opført de mest markante notater inkl. obs. fra Christiansø.

BLISGÅS på Bornholm og Christiansø 8/10 2001.

Lokalitet	Antal	Retnin.	tidspunkt	Vejr: vindretning, styrke, sigt	Obs.
Christiansø	5900	T	Hele dagen	SSØ-SSV, 10-2 m/sek, 300 m-10 km.	Lyngs
Knudsnæs, Al.	8907	SSV	0910-1630	SSØ-SSV, 7-4 m/sek, 1-8 km.	HPS
Røstedvej	1800	T	Hele dagen	Dis.	ESA
Bromme.	2000	SSV	0800-1800	Dis.	JGE
Østerlars	2945	S	0715-1615	Dis	HTØ
Årsdale	1345	SV	Hele dagen	S, 4-6-1 m/sek.	AMØ
Snogebæk - Bro.	8174	VSV	1300-1800	Dis.	OLJ
Nexø Sydstrand	2245	T	1610-1815	Dis	LOU
Udkæret	370	S	1450-1520	SSV 4-6 m/sek, meget diset.	LOU
Myregårds Myr	165	S	1530-1550	Dis	LOU
Dueodde	66	SV	0945-1045	SØ 4 m/sek, ringe sigt	OLJ
Rønne	60	S	1800-1855	Dis	TET
Total.	35.977				

Kommentar. På grund af den dårlige sigtbarhed skulle muligheden for dobbeltobs. mellem de enkelte lokaliteter være ret lille. Fugle på Christiansø skulle næppe kunne ses ved eksempelvis Allinge eller omvendt, men dog mulighed for gengangere fra Østerlars – området og Christiansø samt ligeledes ved Nexø Sydstrand og Snogebæk. Medobservatør ved Årsdale var ASO.

På grund af det meget usigtbare vejr blev efterårets største rastforekomster noteret denne dato: 700 nordøst for Ibs Kirke (AMØ,ASO), 254 Bukkevej, Åkirkeby (PJE) og 600 St. Bukkegård, Åker (PCP).

BLISGÅS på Bornholm og Christiansø 9/10 2001.

Lokalitet	Antal	Retnin.	Tidspunkt	Vejr: vindretning, styrke, sigt.	Obs.
Christiansø	18780	T	Hele dagen	SSV, 3-6 m/sek., 15 km	Lyngs
Knudsnæs, Al.	3810	SSV	0745-1345	SSV-SV, 3-7 m/sek., 10-20 km.	HPS
Dueodde.	11350	VSV	0830-1400	SSV, 6 m/sek., god sigt	OLJ
Svaneke	1700	T	0615-0715		MKO
Snogebæk	3800	SV	1030-1130		JRH
Salthammer	3735	SV	1445-1700		OLJ
Årsdale	1540	SV	Hele dagen	SSV, 4 m/sek., god sigt	AMØ
Østre Sømark	214	SSV	1600-1620		JGE
Total.	44.987				

Kommentar. Trækket på Christiansø størst mellem 10.00 og 11.00 (6000 fugle på 1 time). Hovedparten, ca. 78 %, trak øst om øen. Der kan være tale om dobbeltobs. mellem lokaliteter som Allinge og Christiansø samt mellem Snogebæk og Dueodde Medobservatør ved Dueodde JCH og CAN. Trækket d. 9. langt østligere end d. 8/10. Ingen større rastobs. rapporteret. Totalt på de 2 dage **80.964 Blisgæs**, nok en hel del fra det faktiske antal forbipasserende fugle.

10-15/10 i alt 615 fugle. Følgende større obs.: 11/10 210 SV Svaneke (MKO), 13/10 62 Dueodde (SSN) og 14/10 214 ligeledes Dueodde (JCH).

16-31/10 i alt 1364 fugle. Følgende større obs.: 16/10 182 SV Allinge (HPS), 160 Galløkken (SSN), 110 SV Rønne Vesthavn (HPS,HTØ,JCH) samt 126 S Nordskovvej (TET). 19/10 90 SV Allinge (HPS) og 21/10 44 SV Allinge (HPS) samt 40 SV Østermarie (HTØ). Større rastforekomster i perioden var (flere kan dreje sig om samme fugle): 17-18/10 210-245 Limensgade – Risebæk (JCH,HPS,HTØ), 18/10 175 Sose (Feltræf Bornholm) og 25/10 56 St. Bakkegård, Sose (TET).

November i alt blot 126 fugle. Flg. større obs.: 3/11 35 rast. Åker (PCP), 4/11 61 rast. Risebæk (HPS,HTØ), 23/11 13 V Rønne (OLJ) og 28/11 3 ad + 3 1k rast. Ølene (HPS,HTØ).

December. Kun 1 forekomst: 27-28/12 2 1k opfyldning, Rønne Vesthavn (OLJ,JET).

I alt for 2001 0 vinter, 377 forår og 93.185 efterår mod hhv. 5, 15 og 23.835 i 2000 samt 10, 783 og 3.854 i 1999.

GRÅGÅS (Anser anser).

Månedsfordeling. Fra juli inkl. 1k-fugle. Gengangere undgået.

Jan	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
19	159	151	176	113	30	288	543	225	196	3	11

Tallene i juli – september nok langt fra reelle, da fuglene tilsyneladende flytter rundt mellem lokaliteter som Ølene, Udkæret, Myregårds Myr o.a. og dermed kan være optalt mindst 2 gange indenfor samme dag (e).

Vinter – forår (t.o.m. juni).

Hvis ikke overvintrende, blev årets første 17 fugle noteret **Nexø Sydstrand** allerede 13/1 (NÅK), samme flok igen talt på vandfugletællingen 21/1 samme sted (EJN). Øvrige fra januar var 2

Bastemose 14/1 (NÅK). I februar var største rastforekomster 10/2 62 **Hundsemyr** (ESB), 13/2 16 **Udkæret** (EJN), 14/2 11 **Ølene** (JGE) samt 28/2 50 **Nexø Sydstrand** (MST). Største trækforekomst var 13/2 12 Ø + 8 N **Hammeren** (TET,JET).

Træk i øvrigt. **Hammeren** til 22/5, i alt 41, flest 9/5 7 NØ og 22/5 11 V, fældningstræk (HPS,OLJ, TET,SSN).

Rast. Månedsmax. fra lokaliteterne marts – april. **Ølene:** mar 30, apr. 43. **Bastemose:** mart. 3, apr. 10. **Svinemose:** apr. 13. **Udkæret:** mart. 48, apr. 24. **Vallensgårdsmose:** apr. 25. **Hundsemyre:** mart. 43, apr. 45. **Nexø Sydstrand:** mart. 12. Meddelere: JCH,FJE,NÅK,EJN,LOU,HTØ,JGE,PKE, BER,HPS,PCP,MKO,MST,PJE,OLJ,SEJ,AMØ,ASO.

Ynglefugle. Første pullus noteret 25/4 med 1 kuld på 7 Bastemose (PCP). Største antal kuld fra moserne, i parentes antal i 2000. **Bastemose:** 3-4 (2), **Svinemose:** 1-2 (1), **Ølene:** 7 (5), 12/5 7 kuld frit fremme samtidigt i engen vest for nordtårnet (HPS,HTØ). Ingen meddelt fra Hundsemyre og Vallensgårdsmose. Meddelere: PCP,HPS,HTØ,JCH,NÅK,PJE,LOU,SEJ,AMØ,ASO.

Sommer – efterår.

Månedsmax. juli – oktober. **Ølene:** jul. 108, aug. 108, sep. 120, okt. 100. **Udkæret:** jul. 136, aug. 160, sep. ?, okt. 6. Desuden havde **Myregårds Myr** 65 30/9 (MKO,HTØ) og 83 8/10 (LOU). Fra øvrige lokaliteter få. Meddelere, se under ynglefugle.

Træk. Største obs.: 25/7 11 Knudsnæs, Allinge (HPS), 1/8 118 SV Dueodde (LOU), 2/8 36 SV Poulsker Plantage (SBR), 4/8 14 S Svaneke (LOU) og 17/8 90 SSV Solbakke, Østerlars (HTØ).

November – december.

3 obs. i november: 1/11 1 SV Allinge (HPS), 2/11 1 træk. Dueodde (JCH) og 25/11 1 Rønne Havn (JMJ). Og fra december: 16/12 8 Nexø Sydstrand (NÅK) og samme dag 3 N Årsdale (AMØ,ASO).

GRÅGÅS sp (Anser sp).

3./4 134 Ø Hammeren var eneste obs. > 100 (TET,OLJ).

CANADAGÅS (Branta canadensis).

Månedsfordeling. Gengangere undgået.

Jan	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
219	200	245	18	12	5	1	72	0	7	181	222

Vinter – forår.

I selve vinterperioden og helt frem til d. 31/3 kun de sædvanlige fugle fra **Nexø Sydstrand – Nexø Vang**. I januar – februar max. 219 fugle, men d. 16/3 blev sammenlagt optalt 245 på de 2 lokaliteter (CAN,ABO). Fuglene forblev længe i området på grund af det til tider kolde vejr i marts, så sent som 31/3 tælles 169 (NÅK). Øvrige meddelere: AMØ,ASO,JET,MST,ESB.

Første notat fra øvrige Bornholm var 1./4 8 NØ Knudsnæs, Allinge (HPS). Øvrige lidt større trækobs. ikke mange: 12/5 10 NV Gudhjem (JOK).

Rast. I april – juni op til 6 fugle i Bastemose, Ølene og Udkæret (HTØ,MKO,PJE,OLJ,HPS,LOU).

Den mest spektakulære fugl var en rapkæftet ♂ sammen med en mere dæmpet **Rustand** ♀, der holdt til i området omkring Olsker – Rutsker 21/5 til 1/5, bl.a. set sidde på Moseløkkens høje klippesider for fuld udblæsning (HPS,HTØ,FJE,BST).

Sommer–efterår.

I august lidt træk: 13/8 17 V Nexø (SBR), 17/8 30 S Pyritsøen, Sorthat (CAN) og 29/8 5 SV Hammeren (HPS,TET). Månedens største rastobs. var 27/8 15 Udkæret (LOU).

Ingen fra september og næste (1) ses opfyldningen Rønne Vesthavn 15/10 (JCH). 18/10-8/11 blot 10 træk. fra 3 lokaliteter. 10/11 første melding fra **Nexø Vang** med 67 fugle (CAN,HTØ, Dof – ekskursion). Antallet stiger frem til december og største notat bliver 8/12 168 på Sydstranden (NÅK). Meddelere i øvrigt fra området: ESB,HPS,HTØ,FJE,AMØ,ASO. Flest rastende i øvrigt var 11-17 Torneværket kaolingrav – Højvangsparken 8-12/12 (SNI,BNI,LST).

Træk. Største forekomster faldt i november: 16/11 6 VSV Allinge (HPS), 19/11 13 VSV Hammeren (TET,OLJ,HPS,EJE), 20/11 20 SV Allinge (HPS), 24/11 23 V Hammeren (OLJ) samt 11/12 17 NØ Årsdale (AMØ,ASO).

Totalt for 2001 ca. 649 fugle mod 610 i 2000, 548 i 1999 og 549 i 1998.

BRAMGÅS (*Branta leucopsis*).

Månedsfordeling. Gengangere undgået.

Jan	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
51	15	58	89	334	3	0	2	108	278	727	18

Vinter.

Efter 2 vintre med ingen fugle var det ganske opløftende med indtil flere i denne vinter. Ikke uventet flest i området omkring Snorrebakken, Nexø Vang/Nexø Sydstrand samt ved Hasle. I perioden 1/1 til 7/1 mellem 6 og 15 eks. i området omkring Snorrebakken (SNI,BNI,CAN,PCP, MST). Hasle havn havde 4 1/1 (MST) og 25 6/1 (ESB). Nexø Sydstrand/Nexø Vang 4-15 fugle i perioden 1/1 til 10/2 (AMØ,ASO,NÅK).

Forår – sommer.

Første trækkende var 57 NØ **Boderne** 31/3 (MST). Med i alt 416 trækkende fugle en ligeså dårlig sæson som i 2000, hvor 533 trak på Hammeren. Nordlige vinde svigtede igen under fuglens træk mod yngleområderne, som i øvrigt faldt ganske sent; d. 5/5 stod stadig ca. 40.000 og ventede i vadehavet. **Hammeren:** største dage, 12/4 77 (SSN), 1/5 39 Ø (OLJ), 3/5 50 NØ (HPS,OLJ), 5/5 61 Ø (HPS),, sidste her var 26/5 3 Ø (SØ) og 31/5 1 V (HPS). Øvrige større obs. var 13/5 68 Ø **Bastemose** (LOU) samt en lidt sen med 6 ØNØ **Bromme** 22/5 (JGE).

Rast. Udkæret havde 1-2 fugle i perioden 3./4 til 17/4 (LOU,SEJ,EJN,AMØ,ASO, Kasper Møller), **Ølene** 1 20/4 (JGE) og **Ferskesø** 1 28/4 (NÅK).

I juni 2 obs. som nok drejer sig om samme: 2/6 3 **Salthammer** (SSN) og 3/6 3 **Nexø Sydstrand** (SEJ).

August. 6/8 2 ad fou. I eng nord for **Hundsemyr** (SBR).

Ynglefugle. Intet konkret.

Efterår.

Endnu en sæson med meget beherskede trækforekomster, og grunden var stort set den samme som i 2000 med for megen dominans af vinde fra østlige og sydlige retninger under fuglens hovedtræk.

Derimod kunne vi glæde os over rigtigt pæne rastforekomster i november fra især Sose – området.

Træk. Første var 24/9 45 S **Årsdale** (AMØ,ASO), herefter 25/9 14 V **Knudsnæs, Allinge** (HPS) og 10 **Dueodde** (OLJ,TET,JCH). Største forekomster herefter. **Hammeren:** 26/9 21 V (HPS), 20/10 30 V (CAN,ABO), 5/11 46 V (OLJ), 19/11 240 V (HPS,EJE,OLJ,TET). **Dueodde:** 26/9 14 Ø (OLJ, TET), 9/10 10 SV (OLJ,JCH), 12/10 11 (SSN). **Salthammer:** 9/10 16 SV (OLJ). **Årsdale:** 9/10 55 S (AMØ,ASO). **Knudsnæs, Allinge:** 23/10 21 V (HPS). **Røstedvej:** 23/10 12 (ESA).

Rast (okt.-nov.). Første 24/9 1 **Dueodde** (OLJ). Største forekomster nævnes.

Limensgade: 17/10 30 St. **Duegård** (JCH). **Sose – området:** 18/10 34 (Felttræf Bornholm), 10/11 225 (CAN,HTØ, Dof – ekskursion), 11/11 stadig 196 (ESB), sidste notat allerede 18/11 90 (OLJ).

Østre Slamvej: 9-10/11 24 (HPS,HTØ,CAN, DOF-ekskursion), 12/11 46 (FJE). **Vasegårdsvej, Åker:** 9/11 60 (HPS,HTØ). **Rønne Havn, opfyldning:** 17-18/11 13 (OLJ,PCP). Forekomster på 3-6 fugle fra Myregårds Myr, Hasle Havn og Hammersholm (LOU,CAN,ABO, JMJ).

December. Området omkring **Bofa – Torneværkets kaolingrav** igen på pletten, når det gælder sene/overvintrende fugle: 4-31/12 mellem 6 og 14 eks. (SNI,BNI,ESB,OLJ). Øvrige fra måneden var 1 **Hammeren** 25/12 (SSN) og 2 opfyldningen **Rønne Havn** 27-28/12 (OLJ,JET).

I alt vinter ca. 60 fugle, forår 481, sommer 5 og efterår max. 1130 mod hhv. 0, 554, 4 og 884 i 2000 samt 0, 3.183, 2 og 53.131 i 1999.

MØRKBUGET KNORTEGÅS (Branta bernicla bernicla).

Månedfordeling. Gengangere undgået.

Jan	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
0	0	0	5	28	72	0	0	112	256	72	0

Vinter – forår.

I vinterperioden ingen fugle som i både 2000 og 1999. Første forår var 4 S **Saltuna** 10/4 (AMØ, ASO). Øvrige fra april 23/4 1 ad. rast. **Salthammer** (OLJ). Den lidt større aktivitet på **Hammeren** i maj – juni i forhold til 2000 gav da også en del flere fugle på lokaliteten: 9/5 6 NØ (HPS,OLJ), 21/5 13 NØ (HPS,HTØ), 30/5 9 NØ (HPS), 5/6 67 NØ (HPS), 20/6 5 NØ (TET,HPS). Ingen øvrige.

Efterår.

Trækket meget behersket som hos bramgås. Første 13/9 13 NV **Knudsnæs, Allinge** (HPS).

Herefter 24/9 5 NV samme sted (HPS) samt 25/9 56 S **Årsdale** (AMØ,ASO), 13 NV **Allinge** (HPS) og 13 V **Dueodde** (OLJ,TET,JCH). Største trækforekomster nævnes.

Hammeren: 11/10 156 V (HPS), 1/11 17 V (OLJ,TET), 13/11 39 V (TET,OLJ). **Dueodde:** 12/10 17 (SSN), 2/11 7 (JCH). **Knudsnæs, Allinge:** 20/10 22 NV (HPS).

Rast. Største forekomster. 15/10 7 **Nørresand** (HPS,HTØ), 17/10 25 **Sose** (BNI,SNI), 18/10 10 **Salthammer** (HPS,HTØ), 4-5/11 5-6 **Rønne Havn** (OLJ,JCH). Året sluttede med 2 1k **Hammeren** 19/11 (TET,EJE).

I alt 0 vinter, 105 forår, 0 sommer og 440 efterår mod hhv. 0, 4, 0 og 50 i 2000 sat 0, 1, 0 og 31.898 i 1999.

RUSTAND (Tadorna ferruginea).

2 fugle i 2001: I området Olsker – Rutsker 1 ♀ i perioden 10/3 til 1/5, som dannede par med Canadagås ♂ (SKN,VKN,BST,HPS,HTØ,FJE). Næsten daglig ved Nydam 10/3-10/4, desuden set Moseløkken og Habbedam. Bar ikke ring. 6/7 1 SØ Knudsnæs, Allinge, ivrigt kaldende. Ikke kønsbestemt (HPS).

GRAVAND (Tadorna tadorna).

Vinter – forår – sommer.

Første var 13/1 1 **Nexø Sydstrand** (NÅK). På vandfugletællingen øen rundt 20-21/1 blev der optalt 3 fugle, fordelt med 1 Dueodde – Balka (RSO), 1 Døndalen – Tejn (JLH) og 1 Tejn – Sandvig (BST). Pudsigt nok ingen på Nexø Sydstrand 21/1, hvor NÅK dog talte 4 20/1. Tilsvarende tællinger i 2000 og 1999 hhv. 13 og 26 individer.

Månedsmax. ved Nexø Sydstrand og Snogebæk januar – august. Fra aug. inkl. 1k – fugle. Til sammenligning er vist totalantallet for 1999 og 2000.

Lokalitet	Jan.	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.
Nexø Sydstrand.	4	72	226	126	183	90	8	28
Snogebæk.	2	45	82	75	90	84	10	20
Total.	6	117	308	201	243	174	18	48
1999	35	94	340	325	270	373	57	157
2000	15	136	230	300	279	405	71	52

Meddelere: NÅK,CAN,TET,JET,JCH,AMØ,ASO,PJE,LOU,OLJ,HPS,HTØ,GBR,SBR,EJN, AHÅ

Kommentar. Den mest iøjnefaldende forskel mellem 2001 og de 2 foregående år er junitotalen, som for indeværende år er langt under det halve af de 2 foregående. Og hvorfor så det ?

Umiddelbart ikke noget fornuftigt svar på dette forhold, men i både 1999 og 2000 måske et midlertidigt tiltræk af fældende fugle.

Øvrige større forekomster. **Hasle Sydstrand:** 13/3 27, 13/4 56 (CAN). **Helligpeder – Teglkås:** 28/3 18 (JMJ). **Melsted – Saltuna:** 16/3 30 (PKE,BER). **Melsted:** 15/4 16 (HPS). **Årsdale:** 6/5 22 på mark (AMØ,ASO). **Svaneke – Grisby:** 19/5 13 (HPS,HTØ). **Bølshavn:** 23/5 20 (SNI,BNI).

Udkæret: 5/6 24 (LOU), se også under ynglefugle.

Træk. (feb. – juni) Hammeren: 13/2-9/6 i alt 59 (OLJ,TET,HPS), flest på fældningstræk: 23/5 15 V og 9/6 26 V (HPS). **Tejn:** 23/6 25 (RSO).

Ynglefugle. Første kuld 19/5 Baltic Seaglass (HPS,HTØ). Samlet antal kuld registreret maj – juli pr. lokalitet. Hvis kun et samlet antal pull. er opgivet, regnes med en kuldstørrelse på 9 fugle. 2000 – antal i parentes. **Nexø Sydstrand:** 11 (11). **Salthammer – Snogebæk:** 8 (12). **Bro Odde –**

Dueodde: 4. **Raghammer:** 2. **Døndalen:** 1. **Melsted:** 2. **Tejn:** 1. **Saltuna:** 1. **Baltic Seaglass:** 1.

Sorthat – Levka: 1. **Udkæret:** 6. Samlet 40 kuld.

Meddelere: NÅK,HPS,HTØ,AMØ,ASO,LOU,SKN,OLJ,PJE,RSO,GBR,SBR,SEJ.

Efterår.

Største forekomster i september var 1/9 20 Salthammer (AMØ,ASO), 12/9 10 1k Dueodde (HPS),

HTØ) og 15/9 12 Nexø Sydstrand (NÅK). Årets sidste 24/11 4 NV **Hammeren** (OLJ).

PIBEAND (Anas penelope).

Månedsfordeling. Gengangere undgået.

Jan	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
9	14	215	1170	38	29	111	687	22243	8822	927	176

Vinter.

På vandfugletællingen øen rundt 20-21/1 blev der optalt 9 fugle mod 6 i 2000 og 5 i 1999. Fuglene fordelte sig med 2 Hammeren (CAN,ABO), 3 Rønne Havn – Arnager (LCL), 2 Christiansø (Harald Kjølter) samt 2 Dueodde – Balka (RSO). Pudsigt nok ingen på Nexø Sydstrand. Øvrige optællere: VKN,SKN,ESB,JKO,ESA,HTØ,JLH,EJN,BST,OLJ,TET,JET,SPE,PCP,PJE,MKO, Heidi Ebbesen, Tom & Lasse Andersen, Richard Holstein Ipsen.

Vinterens største forekomst: 10/2 9 Nexø Sydstrand (NÅK).

Forår – sommer (marts – juli).

Træk. Hammeren: 16/3-8/5 i alt 1183, større træk først noteret fra 30/3 med 87 Ø (OLJ), periodens største dag 3./4 med 852 Ø (OLJ,TET), 19-20/4 i alt 172 (OLJ), maj i alt 27 (OLJ,HPS,SSN). Øvrige træk: 31/3 70 SØ Boderne (MST).

Rast. Første større forekomst 31/3 47 **Nexø Sydstrand** (NÅK), klart mindre forekomster på lokaliteten end i 2000, her de største: 7/4 37, 17/4 15, 28/4 18, 20/5 5 (NÅK,PJE). **Salthammer** havde som flest 13 24/4 (OLJ). Fra ferskvand var største obs. 8 **Udkæret** 12/4 (AMØ,ASO) og fra andre lokaliteter ikke over 4 fugle.

Juni – juli. Træk/rast. Ganske pæne forekomster. Første større var 9/6 10 Grisby (AMØ,ASO). Udkæret havde 12-15 29/6-1/7 (LOU), og på trækfronten havde Hammeren 17 V 9/7 (HPS) og Snogebæk 62 SV 17/7 (OLJ). Nexø Sydstrand havde som flest 8 28/7 (NÅK).

Efterår (f.o.m. august).

Træk. De største forekomster noteret på dage med vinde fra østlige og sydlige retninger ofte samtidigt med stort blisgåstræk. Derfor nok ikke helt uventet flest på Dueodde, men dog lidt overraskende med så mange ved Allinge. I skemaet tal fra 6 lokaliteter.

Lokalitet	august	september	Oktober	november	December
Dueodde. 8/9-3/11	0	9730	2628	68	0
Hammeren. 7/8-13/12	452	1716	365	176	2
Knudsnæs, Al. 9/9-20/12	0	7352	3127	40	1
Gudhjem. 18/8-14/10	2	258	98	0	0
Årsdale. 31/8-29/12	80	2149	114	11	2
Snogebæk 30/8-8/10.	62	0	1320	0	0
Total.	596	21203	7652	295	5

Største dage & observatører.

Dueodde: 25/9 3660 (TET,OLJ,JCH), 26/9 1130 (OLJ,TET), 27/9 1210 (OLJ), 29/9 1690 (PCP,OLJ,HPS,HTØ), 12/10 1430 (SSN).

Hammeren: 29/8 349 (HPS,TET), 6/9 353 (HPS), 26/9 747 (HPS), 1/11 119 (OLJ,TET). Øvrige obs: JCH,HTØ

Knudsnæs, Allinge: 11/9 834, 24/9 3295, 25/9 1419, 27/9 787, 8/10 1874 (HPS).

Årsdale: 31/8 80, 11/9 770, 24/9 310, 25/9 395 (AMØ,ASO).

Snøgebæk: 8/10 1320 (OLJ).

Rast. Saltvand. Sene store forekomster på bl.a. **Nexø Sydstrand**, her periodens største fra lokaliteten: 15/9 139, 20/10 325, 28/10 268, 3/11 550, 24/11 398, 1/12 154, 16/12 98 (NÅK).

Salthammer: 15/9 70, 24/9 150, 3/10 450, 23/12 4 (OLJ,AMØ,ASO,SSN). Øvrige større fra saltvand 4/9 50 Sorthat (CAN). **Ferskvand.** Også her pæne forekomster. **Udkæret:** 27/8 61 (LOU), 21/9 124 (LOU), 24/9 80 (AMØ,ASO), 8/10 74 (LOU), 3/11 70 (LOU). **Ølene:** 12/9 70 (HPS, HTØ), 17/9 345 (LOU), 23/9 150 (HPS,HTØ), 6/10 110 (NÅK). **Myregårds Myr:** 12/9 100 (SSN, EJE), 8/10 34 (LOU). Eneste øvrige > 10 var 19/9 11 Torneværkets kaolingrav (BNI,SNI) og 23/9 14 Pyritsø (LOU). Årets sidste notat: 28/12 1 Grisby (RMØ).

KNARAND (Anas strepera).

Månedsfordeling. Gengangere undgået.

Jan.	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
3	9	15	37	14	16	30	7	28	24	5	2

Med i alt omkring 190 fugle et ganske godt år, især må fremhæves de mange vinterfugle, mange fugle i juli og i særdeleshed pænt mange i sep. – okt. i forhold til 2000. I 1999 og 2000 totalt hhv. ca. 230 (rekord) og 169 fugle. Der blev gjort 2 ynglefund på Nexø Sydstrand i 2001.

Vinter (jan. – pri. marts).

Nexø Sydstrand havde 2-3 fugle indtil primo marts (NÅK,JET). **Salthammer:** 8/2 2 ♂♂ (JET, TET), 10/3 1 ♂ (AMØ,ASO). **Sorthat:** 4/2 ♂ + ♀ (JET). **Hammersø:** 14/2 2 (PCP). 1 i 2000, 0 i 1999.

Forår – sommer.

Første tiltræk nok 12-13/3 ♂ + ♀ **Hasle Sydstrand** (HPS,HTØ,CAN) og 16/3 5 ♂♂ + 3 ♀♀ **Nexø Sydstrand** (CAN). Øvrige fra marts var bl.a. 2 Salthammer 17/3 (MST, AHÅ).

Træk. Hammeren: 17/4 2 (SSN), 24/4 ♂ + ♀ V (HPS), 5/5 1 ♀ Ø (HPS).

Rast. Største forekomster april – juli.

Nexø Sydstrand: 7/4 5 (NÅK), 17/4 2 ♂♂ + 2 ♀♀ (PJE), 19/4 14 ♂♂ + 11 ♀♀ (LOU), 21/4 18 (NÅK,PCP), 27/4 6 ♂♂ + 3 ♀♀ (HPS,HTØ), 30/5 4 (Joy Klein, Jens Peter Lomholdt), 11/6 4 ♂♂ (HPS,HTØ), 14/7 16 (GBR). **Salthammer:** 19/5 3 ♂♂ + 2 ♀♀ (AMØ,ASO), 27/5 3 ♂♂ + 1 ♀ (OLJ), 31/5 2 par (OLJ), 5/6 5 ♂♂ + 2 ♀♀ (OLJ), 17/6 2 ♂♂ + 1 ♀ (OLJ). **Ølene:** 27/4 ♂ + ♀ (HPS,HTØ), 11/7 4 (GBR). **Udkæret:** 19/4 ♂ + ♀ (LOU), 10/7 5 (GBR), 13-24/7 2 (LOU,SEJ). **Ferskesø:** 5/5 2, 16/6 2, 22/6 2, 29/7 3 (NÅK). **Stavnsgårdmose:** 2/6 2 (OLJ), set ret ofte ifølge Munch på Brogård.

Rønne Havn havde 1 ♂ 4/5 (MST).

Ynglefugle. 2 kuld på Nexø Sydstrand, det ene tidligt: 26/5 ♀ med 1 pull. (NÅK), 14/7 ♀ med 4 ikke – flyvefærdige pull. (GBR). Lokaliteten havde 1 fund i 2000 og 2 i 1999.

Efterår (aug. – dec.).

Træk. Knudsnæs, Allinge: 10/9 4 NV, 24/9 2 NV (HPS). **Hammeren:** 11/10 4 V (HPS).

Rast. Største og sidste forekomster. **Nexø Sydstrand:** 9/9 8 (NÅK), 26/10 4 ♂♂ + 6 ♀♀ (HPS,

HTØ), 10/11 4 (NÅK), 1/12 1 (NÅK). **Salthammer:** 15/9 6 1k (OLJ), 24/9 11 (AMØ,ASO), 15/10 7 (Felttræf Bornholm), 25/11 1 ♂ (AMØ,ASO). **Udkæret:** 27/8 4, 21/10 1 (LOU). **Ølene:** 7/12 1 1k ♂, årets sidste (HPS,HTØ).

I alt for 2001 min. 10 vinter, 112 forår – sommer og 66 efterår mod hhv. 1, 119 og 49 i 2000 og 0, 130 og 101 i 1999.

KRIKAND (Anas crecca).

Månedsfordeling. Gengangere undgået.

Jan	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
59	80	159	444	23	68	171	1193	2977	853	171	175

Vinter.

På vandfugletællingen øen rundt 20-21/1 blev der optalt 59 fugle mod 21 i 2000 og 43 i 1999. Flest ikke uventet på Sydstranden med 40 (EJN), men også Dueodde – Balka kunne melde hele 17 fugle (RSO). Og så var der 2 tilbage til strækningen mellem Døndalen og Sandvig (JLH,BST). Øvrige optællere, se under pipeand. Største februarnotering 14/2 80 Nexø Sydstrand (CAN).

Forår – sommer (marts – juli).

Første tiltræk nok omkring d. 10/3 med bl.a. 14 Salthammer (AMØ,ASO), 100 Nexø Sydstrand 11/3 (AMØ,ASO) og 2 Ølene 13/3 (LOU). Det drøjede lidt med obs. fra **Hammeren**, hvor første 5 fugle trak 30/3 (OLJ), lokaliteten havde i alt 113 til 22/5, flest 19/4 47 Ø (OLJ,TET,SSN,HPS,RSO) Øvrige træk. var 30 SØ Boderne 31/3 (MST).

Rast. Største obs. fra en række lokaliteter. **Nexø Sydstrand:** 7/4 52 (NÅK), 17/4 58 (PJE), 19/4 79 (LOU), 13/5 3 (NÅK), 22/6 21 (NÅK), 27/7-31/7 17-25 (HPS,HTØ,SBR). **Salthammer:** 11/6 4 (OLJ). **Udkæret:** 3./4 47 (LOU), 10-15/4 55-70 (LOU,EJN,HPS,HTØ,SEJ,AMØ,ASO), 19/4 74 (LOU), 5/6 4 (LOU), 18/6 24 ♂♂ (HPS,HTØ), 24/7 13 (LOU). **Vallensgårdmose:** 3./4 55 (LOU). **Ølene:** 2-15/4 10-15 (MKO,FJE,OLJ), 16/4 14 (HPS,HTØ), 25-27/4 19-31 (PJE,HPS,HTØ), 8/5 3 (PJE), 15/6 1 ♂ (HPS,HTØ). **Bastemose:** 4/4 12, 20/4 9 (LOU). **Svinemose:** 20/4 5 (LOU).

Fældningstræk juni-juli. **Hammeren** fra 13/6 i alt 30 (TET,HPS). **Knudsnæs, Allinge:** juli 84 (HPS).

Ynglefugle. Ingen sikre fund.

Efterår (f.o.m. august).

Rast. Største obs. fra en række lokaliteter. **Nexø Sydstrand:** 3/8 25 (SBR), 18/8 47 (NÅK), 9/9 64, 15/9 108, 29/9 95, 20/10 214, 28/10 248, 17/11 124, 22/12 152 (alle NÅK). Store sene forekomster som i 2000, mange forventes at overvintre. **Salthammer:** 10/8 13 (SBR). **Ølene:** 4/8 11, 2/9 15, 12/9 30, 17/9 65, 23/9 70, 10/11 16 (HPS,HTØ,NÅK,LOU, ekskursion). **Udkæret:** 18/8 60, 26/8 37, 7/9 85, 17/9 39, 24/9 50, 8/10 34 (AMØ,ASO,LOU,PCP), 21/10 120 (LOU). **Myregårds Myr:** 12/9 40 (SSN,EJE).

Træk. Dueodde: sep 685, okt 64, flest 12/9 60, 24/9 99, 25/9 208, 26/9 63, 29/9 76 (SSN,HPS, HTØ,EJE,JCH,TET,OLJ). **Hammeren:** aug. 578, sep. 504, okt. 10, nov. 11, flest 29/8 288, 30/8 134, 5/9 66, 11/9 94, 17/9 98, 26/9 65 (HPS,OLJ,TET). **Knudsnæs, Allinge:** aug. 222, sep. 870, okt. 187, nov. 14, flest 21/8 60, 26/8 60, 11/9 113, 22/9 129, 24/9 137, 25/9 328, 27/9 67 (HPS).

Gudhjem: aug. 73, sep. 101, flest 1/9 58 (HPS). **Årsdale:** aug. 54, sep. 302, okt. 15, flest 31/8 54, 18/9 55, 24/9 49, 25/9 84 (AMØ,ASO). **Snogebæk:** 30/8 32 (OLJ).

GRÅAND (Anas platyrhynchos).

Vinter – forår. (jan. – juni).

På vandfugletællingen øen rundt 20-21/1 blev der optalt 6.477 fugle mod 8.174 i 2000 (rekord) og 3.854 i 1999, m.a.o. et ganske hæderligt resultat. Flest lå på strækningen Nexø – Balka 2.049 (EJN), Bølshavn – Årsdale 816 (OLJ) samt Balka – Dueodde 695 (RSO). Øvrige optællere, se under pibeand.

Månedsmax. ved Nexø Sydstrand, Snogebæk, Ølene og Udkæret januar til juni.

Lokalitet.	Jan.	Feb.	Mart.	April.	maj	Juni
Nexø Sydstrand.	1852	1250	1250	194	65	93
Snogebæk/Salthammer	400	40	150	?	?	43
Ølene	21	17	300	200	33	37
Udkæret.	?	8	?	11	56	110
Total	2253	1315	1700	405	154	283

Kommentar. Det kolde vejr ult. februar – pri. marts holdt længe på fuglene bl.a. ved Nexø Sydstrand. Det bliver spændende at følge udviklingen ved Udkæret, se videre under ynglefugle og forekomsten juli – december. I øvrigt havde Vallensgårdmose 120 fugle 3./4 mod blot 7 ved Udkæret (LOU). Meddelere: NÅK,TET,JET,EJN,MST,JCH,LOU,JGE,OLJ,FJE,SEJ,HPS,HTØ. Øvrige større rastobs.: 25/2 250 Højvangsparken (LST).

Træk. Hammeren: fra 15/3 til 3./4 i alt blot 24 (OLJ,TET).

Ynglefugle. Det nyetablerede **Udkær** viste sig som en god ynglelokalitet – fourageringsområde for gråand. 6/6 talte LOU 85 pullus svarende til måske 10 kuld. Et lignende antal ved Nexø Sydstrand (NÅK,GBR,HPS,HTØ).

Sommer – efterår.

Månedsmax. ved Nexø Sydstrand, Snogebæk, Ølene og Udkæret.

Lokalitet	juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
Nexø Sydstrand	183	230	616	672	1213	1678
Snogebæk/Salthammer	57	175	?	60	600	?
Ølene	39	90	300	82	300	490
Udkæret	143	865	65	4	6	?
Total	422	1360	981	818	2119	2168

Kommentar. Utroligt med de mange fugle ved Udkæret i august; fuglene sås især fouragere på tilstødende stubmarker i morgentimerne og var mere til den beskyttende Vallensgårdmose senere på dagen (LOU). Det næsten totale fald i efteråret er lidt mere uforklarligt; forringet fødetilgang kombineret med et for åbent landskab?

Øvrige større rastobs. **Pyritsøen ved Hasle klinker:** 15/10 180, 27/12 850 (CAN). **Torneværkets kaolingrav:** 27/10-7/11 150-200 (BNI,SNI,HPS,HTØ). **Hammersø:** 25/10-31/10 120-160 (LOU, HPS,HTØ). **Grisby:** 9/11 1000 (MKO), 13/12 550, 28/12 1000 (AMØ,ASO,RMØ). **Hasle Sydstrand:** 16/12 475 (HPS,HTØ). **Melsted:** 26/12 175 (HPS).

Træk. Dueodde fra 24/9, i alt 270 (OLJ,TET,JCH,HPS,HTØ,PCP). **Hammeren** fra 11/8, i alt 181, flest 14/11 58 (HPS,TET,OLJ). **Knudsnæs, Allinge** fra 1/8, i alt 574, flest 21/10 195 NV (HPS). **Årsdale** fra 31/8, i alt 87 (AMØ,ASO).

SPIDSAND (Anas acuta).

Månedsfordeling.

Jan	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
0	0	19	16	27	1	6	138	749	120	106	0

Forår – sommer (marts – juli).

Som vanligt en ret behersket forestilling, og igen var det ved Hammeren flest blev noteret på direkte træk. Tidligste rastende var 13/3 5 **Udkæret** (LOU) og 17/3 2 **Nexø Sydstrand** (NÅK), og fra trækstederne var første 2 Ø **Hammeren** 30/3 (OLJ) og 10 SØ **Boderne** 31/3 (MST).

Træk. Hammeren havde i alt 43 til 6/5 med flest 1./4 6 (TET,PCP), 7/4 6 (SSN) og 6/5 26 Ø (OLJ). **Rast. April – juni.** Blot 3 fugle fra Hasle Sydstrand, Nexø Sydstrand og Salthammer (CAN, NÅK,OLJ). I **juli** i alt 6 fugle fra Ølene, Nexø Sydstrand, Bro Odde og Salthammer (GBR,SBR).

Efterår (f.o.m. august).

Det klart bedste efterår indenfor de sidste 4 år, og det var især den meget bedre dækning af de nordbornholmske træklokaliteter, som resulterede i fine træktalet. Anette og Arnes obs. fra Årsdale må heller ikke glemmes. Første fugl var 1 NV Knudsnæs, Allinge 2/8 (HPS), sidste 3/11 36 træk. Dueodde (PCP) og samme dag 2 Udkæret (LOU).

Træk. Fine tal fra ultimo august og september ud bortset fra en kort stille periode 19-21/9.

Ligeledes pænt mange sene fugle primo november.

Dueodde fra 8/9 med i alt 205, flest 8/9 12 (SSN), 12/9 17 (SSN,EJE,HPS,HTØ), 24/9 24 (OLJ, TET), 27/9 17 (OLJ), 12/10 34 (SSN), 3/11 36 (PCP). **Hammeren** fra 11/8 til 1/11 med i alt 261, flest 28/8 51, 29/8 42 (TET,HPS), 6/9 35 (HPS), 1/11 61 (TET,OLJ). **Knudsnæs, Allinge:** i alt 369 til 1/11, flest 11/9 77, 24/9 173, 25/9 30 (HPS). **Gudhjem:** 16/9 26 SØ (HPS,JOK). **Årsdale:** 11/9 til 23/10 med i alt 170, flest 11/9 39, 24/9 49, 25/9 22, 8/10 20, 23/10 10 (AMØ,ASO).

I alt trækkende 1031 mod 168 i 2000, 479 i 1999 og 394 i 1998.

Rast. Største og sidste obs.. Saltvandslokaliteterne havde ikke meget at byde: 10/8 3 og 9/9 1 **Nexø Sydstrand** var det vildeste her (SBR,NÅK). **Salthammer** havde blot 1 17/8 (SBR). Bedre gik det i moserne. **Ølene:** 12/9 11, 23/9 25 (HPS,HTØ). **Udkæret:** 7/9 3, 21/9 6, 21/10 4 (LOU).

Bastemose: 2/9 4 (HPS,HTØ).

ATLINGAND (Anas querquedula).

Månedsfordeling. Gengangere undgået.

Jan	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
0	0	0	38	11	3	3	9	2	0	0	0

Forår – sommer.

Med i alt 53 fugle tæt på forekomsten fra 2000 med 47, dog med den afgørende forskel, at en enkelt obs. på **14 ♂♂ + 9 ♀♀ Nexø Sydstrand** 19/4 (LOU) udgør ca. 43 % af periodens materiale i 2001.

Den største obs. i 2000 var på 6 ♂♂ Salthammer 23/4 (MST). Største rastobs. i 90`erne var 9 Nexø Sydstrand 20/4-96 (NÅK) og 4 ♂♂ + 4 ♀♀ Nexø Sydstrand 15/4-98 (LOU).

Første fugle var 10/4 1 ♂ Salthammer (PJE) og 14/4 1 par i dam ved Ankermyr (CAN). Alle øvrige nævnes inkl. eventuelle gengangere.

Udkæret: 19/4 2 par, 11/5 1 par, 16-18/5 1 par (alle LOU), 18-19/7 1 (HPS,HTØ,LOU, Jesper Møller). **Salthammer:** 24/4 1 par (OLJ), 27/5 1 par (OLJ). **Hammeren:** 25/4 1 par Ø (OLJ), eneste trækobs.. **Ølene:** 27/4 3 ♂♂ + 1 ♀ (HPS,HTØ), 8/5 2 ♂♂ + 1 ♀ (JCH). **Bastemose:** 14/5 1 ♂ (LOU). **Nexø Sydstrand:** 4/6 1 (SSN).

Ynglefugle. Tommy Hansen oplyser om 1 sikkert par i et af Almindingsens mange kær. Desuden potentiel på flere af ovennævnte indlandslokaliteter.

Efterår (f.o.m. august).

11 fugle mod 0 i 2000. 8 sås på træk med 6 V **Hammeren** 20/8 (HPS) og ♂ + ♀ VSV med pibeænder over **Allinge** 22/9 (HPS). 3 rastede i **Udkæret** 25-27/8 (LOU).

Årstotaler for atlingand på Bornholm 1990 til 2000.

1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
30-35	31	24	16	12	51	32	40	39	47	47

SKEAND (Ans clypeata).

Månedsfordeling. Gengangere undgået.

Jan	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
0	0	0	82	51	22	42	130	165	50	12	2

Forår – sommer (t.o.m. juli).

Første træk. 3./4 20 Ø **Hammeren** (OLJ,TET), første rast 4/4 2 ♂♂ + 1 ♀ **Udkæret** (LOU), m.a.o. ingen fra marts, hvor vi i 2000 havde 15 fugle. Ellers antal og fordeling meget lig foregående års. **Udkæret** bedste ferskvandslokalitet for rastende fugle.

Træk. Hammeren i alt 62 til 10/5, flest 19/4 14 (OLJ), 6/5 12 (OLJ) og 9/5 10 (OLJ,HPS).

Rast. Første og største obs. **Nexø Sydstrand:** 7/4 2 (NÅK), 19/4 6 ♂♂ + 4 ♀♀ (LOU), 27/4 5 ♂♂ + 1 ♀ (HPS,HTØ), i juli 1-2 ♂ 3-11/6 (NÅK,SEJ,HPS,HTØ), i juli 4-5 27/7-31/7 (HPS,HTØ,CAN, ABO,PCP,SBR). **Salthammer:** 31/5-10/6 4 ♂♂ (OLJ), 24/7 2 (Jesper Møller). **Udkæret:** 19/4 2 ♂♂ + 2 ♀♀ (LOU), 29/4 4 ♂♂ + 3 ♀♀ (PJE), 25/5 3 (Jesper & Kalle Møller), 1-29/6 op til 5 ♂♂ og 1 ♀ (LOU,HPS,HTØ,PJE,SSN), juli op til 7 fugle. **Ølene:** 5/4 1 par (OLJ,FJE), 27/4 2 par (JGE), 8/5 2 par (PJE), det var sidste obs. her. **Bastemose:** 14/5 3 ♂♂ + 1 ♀ (SEJ,LOU), 1/6 2 ♂♂ (HPS,HTØ), sidste obs. her. **Nydam, Rutsker:** 8-12/4 1 par (SKN,VKN). **Ferskesø:** 16/6 1, 22/6 1 (NÅK), se under ynglefugle.

Ynglefugle. Kun et sikkert fund: 9/6 1 ♀ med 10 pull **Ferskesø** (NÅK), ikke noteret senere her eller på Sydstranden ! Potentiel på flere af førnævnte lokaliteter, bl.a. **Udkæret** og **Ølene**, uden det lykkedes at afsløre afkom på noget tidspunkt.

Fældningstræk. Hammeren i alt 13 i juli (HPS).

Efterår (f.o.m. august)

Sidste rast var 8/12 2 **Nexø Sydstrand** (NÅK), sidste træk 1 /11 12 V **Hammeren** (OLJ,TET).

Største forekomster noteret pri. aug., ult. aug. – pri. sep. og igen 22-25/9. Småtoppe i oktober.

Træk. Dueodde fra 26/9 til 22/10 i alt 25, flest 12/10 19 (OLJ,SSN). **Hammeren:** 11/8-1/11 i alt 101, flest 11/8 5, 20/8 32, 23/8 5 (HPS), 29/8 11 (HPS,TET), 30/8 7, 5/9 7 (HPS), 11/9 14 (JCH), samt allerede nævnte. **Knudsnæs, Allinge:** 16/8-21/10 i alt 103, flest 16/8 9, 26/8 14, 10/9 8, 23/9

16, 25/9 16, 8/10 8, 21/10 6 (HPS). **Nørresand:** 30/9 7 (HPS,JOK). **Årsdale:** 31/8-26/9 i alt 13, flest 22/9 8 (AMØ,ASO). **Snogebæk:** 16/8 11 S (OLJ).

Rast. Største og sidste forekomster. **Nexø Sydstrand:** 3-4/8 10-15 (SBR), 9-15/9 3 (NÅK).

Svaneke – Grisby: 4/8 3 (LOU). **Udkæret:** 10-11/8 5 (PCP,PJE), 16/8 6 (LOU), 4/9 11 (LOU), 24/9 10 (AMØ,ASO), 8/10 4 (LOU). Ingen meldt fra hverken Ølene eller Bastemose!

TAFFELAND (Aythya ferina).

Månedsfordeling. Gengangere undgået.

Jan	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
17	0	5	4	2	3	2	9	13	32	13	35

Vinter.

På vandfugletællingen øen rundt 20-21/1 blev der optalt 16 fugle fordelt med 3 Pyritsø (nye lergrav Sorthat) (PCP), 9 Nexø Havn (EJN) og 4 Rønne Havn (JET,TET, Lasse & Tom Andersen). Øvrige optællere, se under pipeand. Tilsvarende tællinger i 2000 og 1999 hhv. 29 og 15 fugle. Eneste øvrige i perioden 21/1 1 Torneværkets kaolingrav (SNI,BNI). Forekomsten i februar ikke reel.

Forår – sommer (marts – juli).

Forekomsten gennem hele perioden lidt af en bundskraber næsten som i 2000.

Rast. Sidste i saltvand var 12/3 1 Rønne Havn og samme dag 2 Hasle Havn (HPS,HTØ). Gennem resten af perioden var **Udkæret** næsten eneste lokalitet med rastende (fældende) fugle. I marts 1 ♀ (HTØ), i april max. 2 fugle (AMØ,ASO) og i juni – juli hhv. 3 og 2 ♂♂ (PJE,LOU,HPS,HTØ,SEJ, EJN). **Ølene** kunne mønstre en enkelt fugl 5/4 (OLJ,FJE).

Træk. Hammeren havde 3 fugle mellem 17/4 og 6/5 (SSN,OLJ).

Efterår.

Rast. Første i saltvand 10/8 1 **Nexø Havn** (SBR). Vi skulle frem til ult. sep. for at finde første større forekomst: 19/9 6 **Torneværkets kaolingrav** (BNI,SNI). Ult. okt. større obs. fra saltvand: 26/10 9

Nexø Havn (HPS,HTØ) og lokaliteten havde pr. besøg i nov. – dec. fra 5-8 fugle (HPS,AMØ,ASO). **Rønne Havn + Nørrekås** max. 2 i nov. og 13 ult. dec. (MKO,JET). Fra ferskvand 2-3 **Udkæret** 8/10-3/11 (LOU) mens største var 11 **Pyritsøen, Sorthat** 28/12 (JET).

Træk. Lidt blev det til. **Hammeren:** 11/8 7 VSV (HPS) og 25/12 3 V (SSN). **Knudsnæs, Allinge:** 24/9-16/11 i alt 20, flest 21/10 15 NV (HPS). **Melsted:** 1/9 4 NV (HPS). **Årsdale:** 8/11 2 S (AMØ, ASO).

TROLDAND (Aythya fuligula).

Månedsfordeling. Gengangere undgået.

Jan	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
2980	2000	709	462	87	80	199	153	317	1756	2483	2577

Vinter.

Først et par tal fra primo januar: 1/1 tæller AMØ og ASO 2000 fugle i **Nexø Havn**, hvilket er den største notering her nogensinde. Om der er tale om et supplement af fugle fra Hundsemyre, som nok

var tilfrosset på grund af det kolde vejr ult. dec. 2000, eller om der har været midlertidigt tiltræk af vinterfugle fra nordligere egne, er ikke til at afgøre. Samme dag tæller MST 400 i **Pyritsøen** ved Sorthat.

På vandfugletællingen øen rundt 20-21/1 blev der optalt 1515 eks. med flest Nexø Havn – Balka 612 (EJN), Rønne Havn – Nebbe Odde 589 (TET, JET, Lasse & Tom Andersen) samt Pyritsøen 250 (PCP). Hundsemyre, som var isfri, ikke optalt. Øvrige optællere, se under pibeand.

Forår – sommer (t.o.m. pri. august).

Rast. Marts – maj. Nexø Havn: 11/3 150 (AMØ, ASO), 25/3 300 (NÅK). **Rønne Havn:** 12/3 106 (HPS, HTØ). **Ferskvand. Rabækkens Kaolingrav:** 13/3 186 (LOU). **Carl Nielsens grusgrav:** 14/3 52 (EJN), 3./4 144 (HTØ), 20/4 160 (PCP), 15/5 3 (HTØ). **Bakkehus Grusgrav:** 3./4 36 (HTØ), 20/4 35 (PCP), 15/5 13 (HTØ). **Rolfshøj S. grusgrav:** 20/4 170 (PCP) (6 i nordlige). **Bastemose:** 31/3 27 (NÅK), 26/4 18 (HPS, HTØ), 12/5 8 (LOU).

Træk. Hammeren: 3./4-23/5 i alt 57, flest 13/4 30, 10/5 15 (SSN, TET, OLJ, HPS).

Rast. Juni – juli. På alle lokaliteter klar overvægt af fældende ♂♂.

Udkæret: 4/6 8, 17/6 27, 29/6 23, 9/7 20, 17/7 29, 19/7 7 (LOU, EJN, PJE, HPS, HTØ, AMØ, ASO, SEJ, GBR). **Bastemose:** 23/6 3 (NÅK), se også under ynglefugle. **Carl Nielsens Grusgrav:** 20/6 20, 2/7 23, 19/7 31 (HPS, HTØ, GBR). **Bakkehus:** 20/6 4, 19/7 13 (HPS, HTØ). **Rolfshøj Syd. + nord. Grusgrav:** 20/6 3 (HPS, HTØ). Se også under ynglefugle for 3 sidste lokaliteter.

Ynglefugle. Der blev registreret 6 kuld i 2001 mod 5 i 2000; de 4 fra Robbedale, 1 fra Bastemose og 1 fra Olsker – kanten.

Olsker: 20/5 1 ♀ med 7 pull. (RSO). Meget tidligt, svarer næsten til at se ederfugle med ællinger i marts. **Bastemose:** 23/6 1 ♀ med 5 pull. (NÅK), også dette tidligt. **Robbedale. Carl Nielsens Grusgrav:** 19/7 1 ♀ med 7 små pull. (HPS, HTØ). **Bakkehus Grusgrav:** 9/8 2 ♀♀ med 8+5 pull (HPS, HTØ). **Rolfshøj nordlige grusgrav:** 9/8 1 ♀ med 5 pull. (HPS, HTØ).

Fældningstræk juni – juli. Hammeren: 11 (HPS). **Knudsnæs, Allinge:** juli 47 (HPS). **Melsted:** juli 15 (HPS).

Efterår (f.o.m. med. aug.).

Træk. Beherskede forekomster ved alle lokaliteter. **Dueodde** fra 19/9, i alt 228, flest 26/9 69, 8/10 46 (OLJ, TET, JCH, HPS, HTØ, PCP, SSN). **Hammeren** fra 20/8, i alt 114, flest 26/9 34, 14/11 31 (OLJ, TET, HPS). **Knudsnæs, Allinge:** 12/8-18/12 i alt 258, flest 8/10 66, 19/10 54 (HPS). **Årsdale:** fra 11/9, i alt 38 (AMØ, ASO). **Snogebæk** fra 12/8, i alt 95, flest 8/10 66 SV (OLJ).

Rast. Første melding fra **Rønne Havn** 16/8 20 (AMØ, ASO), lokaliteten i øvrigt: 7/10 52 (PCP), 27/10 350 (HPS, HTØ), 28/12 460 + 110 Nørrekås (JET). **Nexø Havn** havde mange flere end normalt: 26/10 320 (HPS, HTØ), 28/10 400 (AMØ, ASO), 11/11 483 (HPS), 19/11 1500 (AMØ, ASO), 27/12 1500 (AMØ, ASO). **Torneværkets kaolingrav:** 6/10 260 (PCP), 20/10 550 (JCH), 7/11 400 (SNI, BNI). **Pyritsø, Sorthat:** 21/10 15 (JMJ), 8/11 120 (JCH), 29/11 310 (CAN), 4/12 350 (JCH), 28/12 270 (JET). **Hammersø:** 16/12 72 (HPS, HTØ).

BJERGAND (Aythya marila).

Månedsfordeling. Gengangere undgået.

Jan	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
21	4	5	0	1	0	0	3	158	625	121	32

Vinter – forår.

På vandfugletællingen øen rundt 20-21/1 kun 14 fugle på strækningen Snetippen, Rønne Havn – Arnager (LCL). Tilsvarende tællinger 1998-2000 hhv. 0, 14 og 15 fugle. Øvrige obs. fra perioden var meget få: 1/1 6 Nexø Havn (AMØ,ASO), 13/1 4 Rønne Havn (MST), 21/1 1 Torneværkets kaolingrav (BNI,SNI) samt 22/2 4 Pyritsø, Sorthat, som endnu kunne ses 7/3 (CAN). Foråret helt i bund, eneste 10/3 1 ♂ Nexø Havn (AMØ,ASO) og 26/5 1 ad ♂ Melsted (HPS).

Sommer.

Fra august 2 obs.: 17/8 2 ♀♀ Salthammer (SBR) og 22/8 1 Torneværkets kaolingrav (SNI,BNI).

Efterår.

Første 17/9 6 V **Hammeren** (HPS).

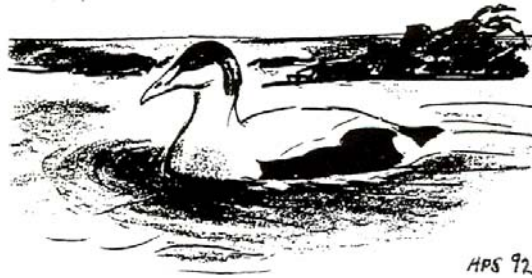
Træk. Den større aktivitet på nordkysten i 2001 resulterede i klart bedre forekomster end i 2000.

Hammeren til 20/11 i alt 245, flest 26/9 24 (HPS), 19/10 152 (Feltræf Bornholm), 19/11 42 (OLJ, TET,EJE,HPS). **Knudsnæs, Allinge:** 21/9-15/12 i alt 516, flest 8/10 99, 19/10 82, 21/10 152 (HPS). **Årsdale:** 22/9-23/12 i alt 116, flest 22/9 16, 26/9 45, 8/11 18, 23/12 8 N (AMØ,ASO).

Dueodde fra 25/9 til 3/11 i alt 40, flest 12/10 13, 3/11 25 (OLJ,TET,SSN,PCP). **Melsted:** 23/12 5 NV (HPS).

Rast. Første var 17/10 1 Hasle Havn (CAN) og 20/10 4 Torneværkets kaolingrav (JCH).

Største forekomster nov. – dec.. **Pyritsøen, Sorthat:** 6/11 4 (CAN), 4/12 6 (JCH). **Rønne Havn + Nørrekås:** 28/12 8 (JET).

EDERFUGL (Somateria mollissima).

Vinter.

Vandfugletællingen øen rundt inkl. Ertholmene 20-21/1 gav det meget sølle resultat af 67 fugle med ikke uventet flest sidstnævnte sted 55 (Harald Kjøller). Topscorer på selve Bornholm blev strækningerne Dueodde – Balka (RSO) og Melsted – Kelseå (ESA) med hver 4. Øvrige optællere, se under pibeand. Resultatet 1998-2000 hhv. 181, 81 og 311 fugle. Øvrige oplysninger fra perioden bl.a. 1/1 10 Nexø Havn (AMØ,ASO).

Forår – sommer (med. feb. – juli).

Træk. Første var 13/2 13 Ø **Hammeren** (JET,TET) og lokaliteten havde blot 4.053 ØNØ – trækkende frem til 14/5 med flg. topdage: 17/3 351 (OLJ), 1./4 614 (TET,PCP,OLJ), 5/4 388 (TET, RSO), 12/4 1370 (SSN), 19/4 413 (OLJ). Øvrige obs.: AMØ,ASO,HPS. Eneste øvrige notat > 100 var 31/3 120 SØ Boderne (MST).

Rast. Marts – april. 10/3 20 Nexø Havn (AMØ,ASO), 7/4 22 Nexø Sydstrand (NÅK), 24/4 34 Hammeren (HPS) og 28/4 55 Gudhjem (HPS).

Ynglefugle. Nogle optegnelser. **Listed:** 8/5 39 ad + 39 pull. (MKO). **Bølshavn:** 20/5 50 ad + 15 pull. (AMØ,ASO). **Grisby:** 25/5 40 ad + 30 pull. (AMØ,ASO). **Melsted Strand:** 26/5 63 ad ♂♂, 5 imm. ♂♂, 90 ♀♀ + 105 pull. (HPS). **Nexø Sydstrand:** 26/5 63 ad + 45 pull. (NÅK), 11/6 83 ad. + 79 pull. (HPS,HTØ). **Balka – Bro:** 11/6 71 ad + 38 pull. (HPS,HTØ). **Nexø Havn:** 5/7 10 familier med pull. (GBR). **Raghammer:** 18/6 32 ad + 5 pull. (HPS,HTØ). **Korsodde – Horsemyr odde:** 5/7 20 ad + 7 pull. (GBR). **Gudhjem Havn:** 6/7 8 familieflokke (GBR). **Rønne Havn:** 15/7 2 ad + 6 små pull. (GBR). På havnearealerne i Rønne yngler fra 15 til 20 par (JCH), dog intet konkret herom i 2001. Nexø Havn har også flere par i stensætningerne, bl.a. 1 på rede 27/4 (HPS,HTØ). **Fældningstræk ult. maj – juli.** Hammeren i alt 685 V fra 22/5, flest 19/6 419 ♂♂ (HPS) og 20/6 153 ♂♂ (HPS,TET). **Snogebæk:** 18/6 600 ♂♂ SV i 2 flokke, 18-22/7 90 SV (OLJ). **Årsdale:** 23/6 185 ♂♂ S (AMØ,ASO). **Knudsnæs, Allinge:** 17/7-29/7 i alt 140 SØ (HPS).

Ringmærkning. Stefan Brehme oplyser, at en 12 år gammel tysk dreng, Raik Reuter, fandt død ederfugl ♀ på Frederiksvø 16/8-01, som var ringmærket som adult på Christiansø 24/5-82, m.a.o. mindst 21 år gammel.

Efterår (f.o.m. ult. aug.).

Træk. Et meget beskedent træk efteråret igennem nok på grund af for meget dominans af vinde fra sydlige og østlige retninger. **Hammeren.** Først en stor august - forekomst: 29/8 530 V (TET,HPS), herefter i alt 672 V til 6/12, flest 30/8 96, 1/11 125, 5/11 126, 14/11 97 (HPS,OLJ,JCH,TET).

Knudsnæs, Allinge: 10/9-20/12 i alt 748, flest 10/9 59 NV + 160 SØ og 24/9 116 (HPS). **Årsdale:** 31/8-22/11 i alt 756, flest 9/9 180, 11/9 115, 18/9 113 (AMØ,ASO). **Dueodde:** 11/9-25/10 i alt 653, flest 11/9 205, 12/9 123 (SSN,HPS,HTØ,EJE,OLJ,TET,JCH,AMØ,ASO).

Rast December. Største forekomster var 4/12 6 Sorthat (JCH), 6/12 5 imm./1k Hammeren (HPS) og 17/12 5 Knudsnæs (HPS).

KONGEEDERFUGL (Somateria spectabilis).

2 fugle under Feltræffets uge på Bornholm: 17/10 1 ♀ SØ Gudhjem sammen med 8 ederfugle, ses senere trække S ved Nexø, 19/10 1 ♂ SØ Gudhjem med 4 ederfugle. Påfaldende med hele 2 fugle i løbet af en uge med meget beskedent træk af ederfugle.

Fuglen sidst noteret på Bornholm i 1998 med 1 ♂ Ø Hammeren 2/4 (OLJ,TET,FJE).

HAVLIT (Clangula hyemalis).

Månedsfordeling. Gengangere undgået.

Jan	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
75	58	90	1325	116	1	1	0	18	1633	1023	1385

Vinter.

På vandfugletællingen øen rundt 20-21/1 blev der optalt 74 fugle, hvilket er det laveste antal gennem de sidste 5 år. Resultaterne 1997-2000 hhv. 331, 114, 255 og 592 individer. Vejrforholdene i optællings-weekenden rimelige med højst jævn sydøstlig vind. Flest som vanligt på de sydlige strækninger med 28 Dueodde – Balka (RSO) og 13 Sømærken – Boderne (ESB) som højeste

noteringer. Øvrige optællere, se under pibeand. Største obs. i februar var 43 V + 5 Ø Hammeren 13/2 (TET,JET).

Forår.

Træk. Hammeren: 16/3-10/5, 50 marts, 979 april, 112 maj, flest 17/3 38 (OLJ), 15/4 230 (SSN), 19/4 469 (SSN), 27/4 97 (OLJ), 2/5 49 (HPS,OLJ). Øvrige obs.: AMØ,ASO,PCP,TET,RSO. Få fra andre lokaliteter. **Rast.** Én obs. overskygger alt andet under denne kategori: 12/4 > 300

Salthammer (AMØ,ASO). Øvrige obs. > 10 var få: 10/3 15 Gudhjem (HPS) og 22/4 18 Dueodde (PJE).

Sommer.

2 obs. er ganske normalt: 9/6 1 ♂ Grisby (ASO) og 30/7 1 ♂ Bro Odde, svag, men ikke olie (SBR).

Efterår.

Første var 25/9 9 NV **Knudsnæs, Allinge** (HPS). Herefter i alt 9 fugle indtil 1/10 fra Hammeren, Dueodde og Gudhjem (HPS,PCP,OLJ,JOK). Første rast i øvrigt Hammeren 26/9 med 1 (HPS). Pænt træk gennem oktober t.o.m. december dog uden de helt store kanondage. **Hammeren** til 13/12, i alt 1811, flest 19/10 592 (Feltræf Bornholm), 14/11 169 (HPS), 19/11 183 (TET,EJE,OLJ, HPS), 24/11 333 (OLJ), 13/12 254 (HPS). **Knudsnæs, Allinge** til 20/12, i alt 1564, flest 19/10 206, 21/10 297, 11/12 649 NV + 72 SØ, 15/12 168 (HPS). **Listed:** 19/10 250 SØ (Feltræf Bornholm). **Svaneke:** 21/10 100 S (MKO). **Årsdale:** 23/10-12/12 i alt 160, flest 12/12 55 S (AMØ,ASO). **Dueodde** til 3/11 i alt 69, flest 22/10 46 (OLJ,PCP,TET,JCH).

Rast. Første forekomst > 5 var 12 St. Jernkås, Melsted 25/12 (HPS). Herefter bl.a. 10 Stevelen 8/12 (HPS,HTØ) og 6 Knudsnæs 15/12 (HPS). Altid kun småflokke før årsskiftet.

SORTAND (Milanitta nigra).

Månedsfordeling.

Jan	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
0	13	26	6696	221	67	1598	2603	3859	404	327	123

Vinter.

Der blev ikke noteret fugle på vandfugletællingen øen rundt 20-21/1. Resultaterne fra tællingerne 1997-2000 har ligget mellem 0 og 27 fugle. I februar 13 Ø Hammeren 13/2 (JET,TET), som næppe har været regulært forårstræk.

Forår (marts – maj).

Træk. Hammeren: ganske hæderligt træk med i alt 6.797 indtil 30/5, heraf 88 21/5 til 30/5, som for størstedelen har været begyndende fældningstræk. Månedsfordelingen frem til 14/5: marts 25, april 6.550, maj 130, største dage faldt mellem d. 3 og 12/4 og igen mellem 15. og 19/4, her de bedste: 3./4 429 (OLJ,TET), 5/4 1780 (TET,RSO), 12/4 1230 (SSN), 15/4 910 (SSN), 17/4 740 (SSN,OLJ), 19/4 967 (OLJ). Øvrige meddelere: HPS,HTØ,AMØ,ASO. Øvrige træk bl.a. 16/4 120 Dueodde (SSN).

Rast. Bortset fra enkelte Hammeren frem til 31/5 var største obs. 20 **Salthammer** 12/4 (AMØ, ASO). Desuden 1 2k ♂ Rønne Havn 12/3 (HPS,HTØ).

Sommer – efterår. Træk. Forekomsten gennem hele perioden ganske god med pæne træk cifre fra juli (fældningstræk) t. o. m. ult. september, dog med et kraftigt vigende antal i oktober, som givet må tilskrives ugunstige vindretninger kombineret med en generel afmatning i trækket.

Hammeren: 10/6-13/12 i alt 3374, juni 61, juli 264, aug. 1737, sep. 1026, okt. 21, nov. 240, dec. 27; flest 23/7 180 (HPS), 23/8 282 (HPS), 29/8 564 (TET,HPS), 30/8 707, 6/9 347, 17/9 271, 19/9 185, 26/9 146 (alle HPS), 1/11 79 (TET,OLJ), 14/11 51 (HPS), 20/11 48 (TET). Øvrige meddelere: JCH,HTØ,LOU. **Knudsnæs, Allinge:** 16/7-18/12 i alt 3171, juli 971, aug. 261, sep. 1560, okt. 215, nov. 73, dec. 91, flest 25/7 448, 26/7 142, 10/9 214, 11/9 531, 22/9 267, 24/9 169, 25/9 158, 11/12 60 (HPS). **Gudhjem:** 6/7-25/11 i alt 637, flest 8/7 92 SØ, 21/7 184 (HPS). **Årsdale:** 29/8-26/12 i alt 1054, flest 31/8 240 S, 16/9 201 S, 22/9 274 S (AMØ,ASO). **Snogebæk:** 18/7-30/8 i alt 199, flest 30/8 196 SV (OLJ). **Dueodde:** 1/8-25/10 i alt 491, flest 1/8 35 (LOU), 25/9 131 (OLJ,JCH, TET), 26/9 81 (OLJ,TET), 25/10 95 (TET). Øvrige meddelere: SKN,SSN,EJE,HPS,HTØ. Desuden bl.a. 28 S Svaneke 4/8 (LOU).

Rast. Første var 1 ♂ Grisby 9/6 (AMØ,ASO), sidste 28/12 1 Nørrekås (JET). Herimellem ikke meget at byde på; Salthammer 1 ♂ 26/8 (OLJ) og Hammeren 6 19/11 (OLJ,HPS), sidstnævnte sted enkelte indtil årsskiftet (HPS).

FLØJLSAND (Melanitta fusca).

Månedsfordeling.

Jan	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
16	2	0	15	5	0	8	54	345	481	101	137

Vinter.

På den årlige vandfugletælling øen rundt 20-21/1 blev der optalt hele 16 fugle heraf 1 død mellem Sømarken og Boderne (ESB). Øvrige var ♂ + ♀ mellem Sandvig og Tejn (BST) og 13 Nexø Havn – Årsdale (MKO, Richard Holstein). Resultaterne fra tilsvarende tællinger 1997-2000 hhv. 7, 0, 1 og 6 fugle. Fra februar var 2 Ø Hammeren 13/2 (TET,JET) næppe på regulært forårstræk.

Forår.

Et normalt, meget behersket forårstræk på **Hammeren** med i alt 20 fugle fra 5/4 til 22/5 (OLJ,TET, HPS,SSN), flest 12/4 6 og 15/4 5 (SSN).

Sommer – efterår.

Første på fældningstræk 8/7 2 SØ Melsted (HPS). Som hos sortand en ganske pæn forekomst gennem hele perioden med flest med. – ult. sep. og igen med. okt. samt pænt mange i december, hvilket ikke er helt normalt.

Hammeren: 13/8-13/12 i alt 412, aug. 19, sep. 117, okt. 189, nov. 55, dec. 32, flest 17/9 78 (HPS), 26/9 24 (HPS), 19/10 **189** (Feltræf Bornholm), 19/11 18 (OLJ,EJE,HPS,TET), 24/11 17 (OLJ), 13/12 17 (HPS). **Knudsnæs, Allinge:** 27/7-18/12 i alt 313, jul. 6, aug. 1, sep. 122, okt. 84, nov. 18, dec. 82, flest 24/9 40, 25/9 52, 19/10 43, 11/12 71 (HPS). **Gudhjem – Melsted:** 8/7-9/12 i alt 249, flest 19/8 33 (HPS,HTØ), 19/10 **198 SØ** (Feltræf Bornholm). **Årsdale:** 31/8-16/12 i alt 98, flest 25/9 27, 2/11 16, 11/12 11, 12/12 9, alle syd (AMØ,ASO). **Dueodde:** 12/9-3/11 i alt 47, flest 25/9 33 (JCH,TET,OLJ,HPS,HTØ,PCP,AMØ,ASO).

Rast. Året sluttede med 1 Dueodde 23/12 (SSN). Næsten ingen øvrige under denne kategori bortset fra 1 1k Hammeren 6/12 (HPS) og 1 Grisby 8/12 (RMØ).

HVINAND (*Buchepala clangula*).

Månedsfordeling. Gengangere undgået.

Jan	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
600	19	33	26	18	1	10	4	53	158	344	319

Forekomsten februar – marts langt fra reel.

Vinter.

På vandfugletællingen øen rundt 20-21/1 blev der optalt 587 fugle, hvilket er en normal forekomst i en mild vinter. Forekomsterne på tilsvarende tællinger 1998-2000 hhv. 410, 611 og 744 individer. Største forekomster var 120 Boderne – Arnager (PJE), 77 Nebbe Odde – Hasle (PCP), 62 Rønne Sydhavn – Arnager (LCL), 57 Dueodde – Balka (RSO) samt 55 på begge strækninger Melsted – Kobbekø og Melsted – Stevlen (JKO,ESA). Øvrige optællere, se under pipeband. Eneste fra ferskvand i perioden var 19/1 1 Torneværkets Kaolingrav (BNI,SNI).

Forår.

Meget behersket indberetning fra alle lokaliteter. **Hammeren** havde i alt 33 trækkende 15/3 til 22/5 (OLJ,TET,HPS), hvor mest spektakulære dag nok var 22/5 med 10 Ø og 8 V (TET), hvilket er sent. Flest rast i saltvand var 10 Hasle Sydstrand 13/3 (CAN), og fra ferskvand følgende obs.: **Bastemose** havde fra 1-3 fugle i perioden 15/3 til 31/3 (HPS,HTØ,NÅK), **Rabækkens Kaolingrav** 2 12/4 (SNI BNI) og **Hammersø** 4 13/4 (AMØ,ASO).

Sommer.

Alle nævnes. Fra juni 1 obs. af 3 ♂♂ **Grisby** 9/6 (AMØ,ASO). Fra juli – august følgende rast: **Snogebæk – Bro Odde** 18/7 1 ♂ + 2 ♀♀ Bro (HPS,HTØ), 22/7 2 imm. Snogebæk syd (OLJ), **Nexø Sydstrand**: 27/7 1 ♂ + 2 ♀♀ (HPS,HTØ). Og på træk kunne ses ♂ + ♀ NV **Allinge** 26/7 og samme sted 1 SØ 26/8 (HPS) og ved **Snogebæk** 3 SV 26/8 (OLJ).

Efterår.

Siden 1997 et stigende antal fugle i september måned, hvilket også var tilfældet i 2001. Vi lægger ud med 8 fugle i **Pyritsøen** 2/9, hvoraf kun 1 var adult, resten juvenile (CAN). Hvor kommer de fra? Fra området yderligere 11 **Sorthat – Levka** 22/9 (SKN) og dagen efter 6 **Sorthat Skanse** (LOU). Fra træklokaliteterne var første 2 SØ + 1 NV **Knudsnæs** 10/9 og lokaliteten havde i alt 15 træk + 3 rast. frem til 1/10 (HPS). **Dueodde** i alt 9 træk. 24-29/9 (TET,OLJ,JCH,HPS,HTØ,PCP). Øvrige fra september var 15/9 2 **Salene** (HPS,HTØ) og 2 træk. **Nørresand** 30/9 (HPS).

Oktober – december. Rast. Større forekomster først fra med. november (normalt), største nævnes. **Sorthat – Levka**: 17/11 35, 29/11 74 (CAN), 4/12 73 (JCH), 30/12 48 (CAN). **Sose**: 5/12 52 (PCP) **Døndalen**: 8/12 34 (HPS,HTØ). **Salene**: 8/12 24 (HPS,HTØ). **Melsted**: 8-26/12 40 (HPS). **Hasle Sydstrand**: 16/12 28 (HPS,HTØ).

Træk. Beherskede forekomster som vanligt, flest omkring 20/10 og igen primo november.

Hammeren i alt 86 til 13/12, flest 20/11 18, 24/11 14 (HPS,TET,OLJ,EJE). **Knudsnæs, Allinge** i alt 137 til 20/12, flest 21/10 45, 20/11 28, 15/12 20 (HPS). **Gudhjem**: 24/11 16 (HPS). **Årsdale** i alt 5 (AMØ,ASO). **Dueodde**: i alt 75 til 3/11, flest 2/11 31 (JCH) og 3/11 21 (PCP).

LILLE SKALLESLUGER (*Mergus albellus*).

Månedsfordeling. Gengangere undgået.

Jan	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
7	13	5	0	0	0	0	0	0	9	3	5

Vinter.

Omkring 20 forskellige fugle i en mild vinter er en ganske hæderlig forekomst (3-4 i 2000). Alle nævnes inkl. gengangere. I øvrigt må I meget gerne notere køn for arten i fremtiden; det letter i høj grad arbejdet med frasertering af gengangere, og skulle være en let opgave. De fleste gør det allerede. **Nexø Havn, opfyldning:** 1/1 2 ♀♀ (AMØ,ASO), 21/1 1 ♀ (EJN, vandfugletælling).

Rabækkens kaolingrav: 1/1 1 (SNI,BNI). **Rønne Sydhavn – Arnager:** 20/1 3 (LCL på vandfugletælling). **Bølshavn – Årsdale:** 21/1 1 ♀ (OLJ på vandfugletælling). **Sorthat Strand:** 4/2 1 ♂ + 3 ♀♀ (JCH,JET). **Salthammer:** 4/2 4 S (OLJ). **Hasle Sydstrand:** 11/2 1 ♀ (JET).

Hammersø: 14/2 4 (PCP), 18/2 1 ♀ (RSO).

Forår.

Kun obs. fra marts: 1/3 1 ♂ **Nørrekås** (LST), 7/3 1 ♀ **Pyritsøen** (CAN), 13/3 3 ♀♀ **Rabækkens kaolingrav** (LOU).

Efterår.

17 fugle er pænt mange, i 2000 5 eks.. Første indenfor normal tid: 17/10 2 V **Gudhjem** (Felttræf Bornholm). Alle øvrige nævnes. **Melsted:** 19/10 2 (Felttræf Bornholm). **Udkæret:** 21/10 2 ♀♀ (LOU). **Hammersø:** 25/10 2 ♀♀ (LOU), 16/12 1 ♀ (HPS,HTØ), 25/12 1 ♀ (SSN). **Nexø Sydstrand:** 26/10 1 ♀ (HPS,HTØ). **Hammeren:** 13/11 ♂ + ♀ V (TET,OLJ), 25/12 1 ♀ V (SSN). **Knudsnæs, Allinge:** 20/11 1 ♀ NV (HPS). **Safirsø:** 13/12 1 ♀ (CAN,ABO). **Dueodde:** 23/12 1 ♀ Ø (SSN). **Smaragdsøen:** 28/12 1 ♀ (JMJ).

TOPPET SKALLESLUGER (*Mergus serrator*).

Månedsfordeling. Gengangere undgået. 1k fugle først medtaget fra september.

Jan	Feb.	Mart.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
502	18	91	192	112	39	45	33	347	262	265	144

Vinter.

Forekomsten i februar slet ikke reel, ringe indberetning. På vandfugletællingen øen rundt 20-21/1 blev der optalt 502 fugle, hvilket er en forekomst indenfor det normale i en mild vinter. I øvrigt ikke den store forskel på forekomsterne i en mild respektive kold vinter. Forekomsterne på tilsvarende tællinger 1997-2000 hhv. 436, 265, 531 og 585 fugle. Bedste strækninger i 2001 var Hasle – Nebbe Odde med 52 (PCP), Boderne – Sømarken 48 (ESB) og Christiansø med 44 (Harald Kjølner). 9 strækninger kunne mønstre antal på mellem 22 og 41 fugle, m.a.o. er arten pænt jævnt fordelt langs de bornholmske kyster. Øvrige optællere: CAN,ABO,SKN,VKN,SPE,TET,JET,LCL,PJE,RSO, EJN, MKO,OLJ,HTØ,ESA,JKO,JLH,BST, Heidi Ebbesen, Richard Holstein, Tom & Lasse Andersen.

Forår – sommer.

Træk. Hammeren: 15/3-10/5 i alt 145 ØNØ (AMØ,ASO,OLJ,TET,PCP,HPS,RSO), flest 19/4 46 (OLJ) og 2/5 13 (HPS,OLJ). **Rast.** Største forekomster: 7/3 32 Hammeren (HPS,HTØ), 10/3 15 Salthammer (AMØ,ASO), 7/4 32 Nexø Sydstrand (NÅK), 26/4 15 Allinge – Sandkås (HPS) samt 6/5 26 Boderne (PJE).

Ynglefugle. Pæn indrapportering med i alt 26 ♀♀ med pull.. Antallet i årene 1998 til 2000 har ligget på mellem 6 og 14 kuld pr. sæson. Her antal kuld fra lokaliteterne i 2001. **Hammeren (Hammerhavn – Osand bugt):** 3 (HPS,CAN). **Allinge – Sandkås:** 4 (HPS). **Tejn mod sø:** 3 (RSO). **Melsted:** 1 (HPS). **Randkløve – Ypnasted:** 1 (SBR). **Svaneke Fyr – Grisby:** 3 (LOU,AMØ,ASO). **Årsdale:** 2 (NÅK,AMØ,ASO). **Nexø Sydstrand:** 2 (NÅK,SBR,LOU). **Balka:** 1 (SBR). **Salthammer – Bro:** 3 (OLJ,SBR,PJE,HTØ). **Raghammer:** 2 (Ernst & Ursula Eberhardt). **Sorthat – Levka:** 1 (SKN).

Efterår.

Træk. Hammeren: 11/9-13/12 i alt 196, flest 11/10 23, 1/11 41, 13/11 24, 19/11 24, 13/12 14 (JCH,OLJ,HPS,TET). **Knudsnæs, Allinge:** 10/9-17/12 i alt 333, flest 24/9 47, 1/11 41 (HPS). **Årsdale:** 5/9-12/12 i alt 86, flest 25/9 14, 23/10 23 (AMØ,ASO). **Dueodde:** 12/9-3/11 i alt 92, flest 29/9 26, 3/11 32 (JCH,PCP,OLJ,TET,HTØ,HPS,SSN). **Rast.** Største forekomster: 15/9 27 Salene (HPS,HTØ), 29/9 20 Dueodde (PCP,OLJ,HPS,HTØ), 18/10 27 Sose (HPS,HTØ), 26/12 17 Melsted (HPS).

STOR SKALLESLUGER: (Mergus merganser).

Månedsfordeling, de mange gengangere forsøgt frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
108	36	60	42	20	27	19	10	3	12	54	46

Vinter:

Mange fugle fra denne periode. I.f.m. vandfugletællingen 20/1 hele 75 (ESB m.fl.). På Nexø Sydstrand var der op til 19 i januar og 25 i februar (NÅK, MST), og ellers bør 3/1 8 Nexø (AMØ, ASO) nævnes.

Forår:

Træk

Hammeren 13/2-10/5 i alt 56 (TET, JET, OLJ, PCP, SSN, HPS). Boderne 31/3 10 (MST).

Rast

I marts bl.a. 11/3 6 Hundsemyre (MKO). På Nexø Sydstrand dalede antallet lige så stille, til der i april og maj bare blev set en enkelt fugl af og til. Fra samme årstid fem andre lokaliteter med tilsammen ni rastende.

Sommer:

Yngel

En fin sæson med 4 vellykkede ynglepar. Husk på at øens første ynglepar i nyere tid var fra 1985, mens det andet kunne konstateres i 1998 – for kun tre år siden!

På Nexø Sydstrand tre sikre par, som fik kuld på hhv. 7, 7 og 6 unger, og som blev set fra 26/5. Disse svandt selvfølgelig lidt ind med tiden. JRH så f.eks. en måge tage en unge 11/6. De sidste fugle sås her til et stykke ind i september (NÅK, SEJ, HTØ, JRH, HPS, AMØ, ASO, JET). Også ved Salthammer blev en hun med syv små unger set (fra 10/6). Da der er samtidige oplysninger såvel herfra som fra Sydstranden, må det være et lokalt udruget kuld – vel fra Hundsemyre. Familien kunne iagttages frem til 15/8 (OLJ, AMØ, ASO, Jesper Møller, SBR, RMØ, EJN).

Fra sommeren endvidere otte eks. fra østkysten plus 14/6 1 Hammeren og 18/8 1 Melsted (AMØ, ASO, GBR, SBR, LOU, HPS), som tilsyneladende intet havde med yngleparrene at gøre.

Efterår-vinter:

I modsætning til 2000 et hæderligt træk.

Hammeren + Knudsnæs 17/9-20/12 totalt 77 (HPS, TET, OLJ, EJE).

Herudover dog kun 17 fra resten af øen.

Blandt de få rastende i efteråret en sjov iagttagelse af tre individer fra Borresøen i Almindingen 18/11 (PCP).

Først med decembers komme rimelige tal. 22/12 9 Nexø Sydstrand (NÅK), 27/12 8 Rønne Havn (OLJ) og 31/12 7 Pyritsøen (JMJ).

HVEPSEVÅGE: (*Pernis apivorus*).

1. halvår:

En fin sum på 48 fugle skyldes i meget høj grad en enkelt god dag: 31/5 35 trk. Hammeren (HPS). Herfra i øvrigt seks mellem 16/5 og 6/6 (HPS, TET). Årets første var dog 11/5 1 Rø (HPS), mens resten af periodens observationer fordelte sig på 13-21/5 4 Bastemose (LOU, SEJ, JCH), 2/6 1 Raghø (SSN) og 5/6 1 Udkæret (LOU).

Tilsyneladende ynglepar nær Bastemosen, Brændesgårdshaven og Ølene.

2. halvår:

3/8 1 Rønne Nord (TET) kunne være en lokal.

Første deciderede returtræk var nemlig 18/8 7 Udkæret og 2 Skørrebro (AMØ, ASO). Som det var tilfældet i foråret, blev efteråret talmæssigt totalt domineret af én dag: 23/9 67 Dueodde (AMØ, ASO, SKN, PKE, JCH). Same dag gav utrolige mængder lærkefalke, og fælles for de to arter var at størstedelen første blev set efter kl. 15. Øvrige herfra: 12/9-29/9 i alt 26 (10 indsendere). Fra resten af Bornholm indsendt totalt 16 trækkende mellem 20/8 og 22/9 (LOU, OLJ, HPS).

Som ventet få rastende. 24/9 1 Slusegård (AMØ, ASO) var dog en undtagelse. Årets sidste blev 30/9 1 Bastemose (NÅK).

Fra perioden sammenlagt 128 så årstotalen lander på 176.
Fra 1998-2000 hhv. set 89, 128 og 87.

SORT GLENTE: (Milvus migrans).

Fem observationer af fire forskellige fugle.

3/4 1 Grødby (LOU), 14+15/4 1 hhv. "Åkirkeby kommune" og Rutsker Højlyng (Chr. Sonne, Martin Bro, RSO), 13/5 1 Poulsker (JRH) og endelig 29/6 1 Rø Plantage (Erik B. Olsen).

Førstnævnte ret tidlig. Ellers er det faktisk forbløffende, hvor stabil årstotalen på Bornholm er. De sidste ti år mellem to og fem eksemplarer alle årene.

RØD GLENTE: (Milvus milvus).

Månedsfordeling, gengangere forsøgt frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	0	11	36	18	7	3	7	4	37	20	6

Efter en meget mager sommer i 2000 uden reelle ynglepar, gjorde arten et fint comeback med min. to territorier besat. Desuden blev det et rigtig givtigt efterår.

Vinter:

1-2 fugle: 1/1 1 Pedersker er vel identisk med 3/1 1 Østre Slamravej (Klaus Hermansen, FJE).
Desuden 3/1 1 Tingsted (CAN).

Forår:

I alt omkring 60 fugle hvilket er mange. Specielt maj gav flere, end vi er vant til.

De første dukkede op 11/3 3 Lobbæk (BSA) og 13/3 1 Vallensgårdsmose (LOU).

Træk

Hammeren 3/4-21/5; apr 8 (3/4 3), maj 1 + 3 trækforsøg (8 indsendere) – alt i alt ret få.

Hertil blot to andre trækkende. Resten var med andre ord mere eller mindre stationære!

Hyppigst sås fuglene nær de to ynglepladser på Nordvestbornholm og omkring Almindingen. På de omtalte ynglelokaliteter viste glenterne sig første gang hhv. 22/3 og 9/4. Et par iagttagelser, som faldt uden for ovennævnte tendens var 13/4 1 Raghømmer (Chr. Sonne, Martin Bro), 14/4 1 Almegårdsvej (SNI, BNI) og 27/5 1 nær Årsdale (AMØ, ASO).

Af øvrige bør nævnes 17/3 2 Grødby (AHÅ), 3/5 2 Vang (MST) og 14/5 2 Langebjerg (HPS).

Sommer:

Fortsatte observationer omkring Almindingen – bl.a. 17/9 1 juv. (LOU) – indikerer et ynglepar her et sted. De første flyvefærdige unger registreret 9/8 på begge de sikre lokaliteter (HPS, HTØ).

Efterår-vinter:

Trækket startede sent: 27+28/9 2 trækforsøg Dueodde (OLJ). Herfra blev det til sammenlagt 8 trk. (2/11 5) og 7-8 i kategorien trækforsøg (OLJ, JCH, Feltræf, TET).

Resten af trækket udgjordes af i alt 7 røde glenter heraf 6/10 3 Rø i selskab med fire våger (JGE).
Fra en givtig oktober kan desuden nævnes 5/10 4 ikke-trækkende Dueodde (OLJ) samt 18/10 3
både Raghhammer og Arnager/Lufthavnen (Feltræf) – samme fugle?

November var måneden med markant flere eksemplarer end forventet. Bortset fra 5/11 1 Snogebæk
(ESB) og Dueodde-fuglene var alle fra vestøen. 8/11 taltes seks mellem Udkæret og Muleby (CAN)
– heraf min. 3 juv. Endelig en usædvanlig stor observation fra december: 10/12 3 Vysteby (JMJ).

Totalt for 2001 ca. 150 mod 126, 80-85 og ca. 70 fra årene 1998-2000.

HAVØRN: (*Haliaeetus albicilla*).

Et historisk godt år.

1. halvår:

Den store interesse for at indsende observationer gør, at der bliver mange gengangere, som kan
være svære at få luget ud. 23 indsendere fra perioden illustrerer dette. Min vurdering må blive, at vi
indtil slutningen af april besøgte at små 20 havørne! Kun 2-3 stykker blev bestemt som 4K eller
derover.

Der var to isolerede obs fra vinteren: 27/1 1 Ølene (MST) og 17/2 1 Nexø Sydstrand (Bent B
Sørensen).

Midt i marts imidlertid tilgang af flere fugle. De blev stort set registret fra alle hjørner af Bornholm
med godt en snes lokaliteter repræsenteret. Som ventet var Ølene en af de vigtigste – 2/4 endda 2
juv. her (FJE). Også ved Vallensgårdsmosen mange iagttagelser med 4/4 2 2K (LOU) som bedste
dag (de samme to igen?). Eneste anden observation af to var 21/3 2 Almindingen (TKU).

Nogle geografisk mere atypiske fund var 11/3 1 Svaneke (MKO), 16/3 1 Dueodde (JRH), 28/3 1
Melsted (MKO) og 4/4 1 Stevelen (ESA). Adulte fugle set 21/3 Olsker plus 3/4 Ølene og
Vallensgårdsmosen (LOU, PJE).

De sidste blev 14/4 1 Baggeå og 25/4 1 Nydam (CAN, FJE).

2. halvår:

En langt mere overskuelig affære med omkring 4 fugle. Allerede 16/8 en 3K Ekkodalen (LOU). Vel
nok samme individ set yderligere tre gange frem til 23/8 (ASO, LOU, Ursula og Ernst Eberhardt),
hvorefter den forsvandt. Næste blev en 2K+, som huserede på SØ-Bornholm 3-11/10 (HTM, JRH,
OLJ, JCH), hvor den bl.a. gjorde trækforsøg. 13/10 ligeledes en 2K+ Årsballe (Feltræf) - vel
samme?! Derimod bør 23/10 en immatur Rytterknægten (LOU) være en ny lige som årets sidste
31/10 1 rst. Årsdale (AMØ, ASO).

Totalt set nok 22 havørne i 2001 mod 9 hvert af de sidste tre år. Gennemsnitligt 7-8/år i sidste årti.

RØRHØG: (*Circus aeruginosus*).

Forår-sommer:

28/3 dukkede en skattet forårsbebuder op i Ølene, da de to første rørhøge ankom (MKO). 31/3
desuden 2 Bastemose (NÅK). Tidspunktet er det forventede.

I de første april dage blev moserne fyldt op – 2+5/4 ses f.eks. 8 i Ølene (MKO, FJE, OLJ). 10/4
endda 10 (FJE), hvoraf en del nok var gæster.

Trækket udgjordes af 19 fugle mellem 1/4 og 14/5 fra især Hammeren (8 indsendere).

Yngel

Ølene: der er 37 obs fra april/maj alene. Her yngede ca. 3 par. Karakteristisk er det, at der fra midten af maj og en måned frem iagttages flest hanner. Først når ungerne er vokset til, viser hunnerne sig igen i større antal. Første unge udflygt 19/7.

Bastemose: 1-2 par. På den bedste dag 16/4 dog fem fugle (PCP). Første unger flyvefærdige 28/7. Desuden enlige par Ferskesø, Flæskedal (første juv. 28/6), Louisenlund, Sdr. Lyngvej, Spellinge-, Svine- og Vallensgårdsmosen plus fire mulige hertil (18 indsendere).

Bestanden ligger stabilt lige omkring de ti par.

Efterår:

Første med kurs mod Middelhavet var allerede 2/8 1 Dueodde (LOU). Herfra i alt 22 indtil 9/10 (23/9 7, jfr. øvrige rovfugle)(10 indsendere). Desuden 19/9 Sose Odde, 20/9 Knudsnæs og 21/9 Årsdale en hvert sted (LOU, HPS, AMØ, ASO).

Sidste blev 13/10 1 Bastemose (NÅK) og i øvrigt bør 19/9 3 Poulsker (PCP) nævnes.

BLÅ KÆRHØG: (Circus cyaneus).

Månedsfordeling, gengangere frasorteret månedsvis

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
25	19	22	19	8	1	0	3	4	21	10	9

1. halvår:

Pænt med fugle i vintermånederne. I Ølene op til 17 overnattende både 31/1 og 19/2 (FJE, EFJ). Dertil ni obs af lige så mange enkeltindivider (8 indsendere).

Ud af 19 ikke-trækkende fra foråret blot en anden flertalsiagttagelse: 17/3 2 Grødby (AHÅ). I Ølene kunne endnu 10/4 ses 6 og sidste her blev 27/4 (CAN, HPS, HTØ).

Af trækende blå kærhøge blev ni indsendt – heraf 2+3/5 5 Hammeren (OLJ, TET, AMØ, ASO, HPS).

Igen i år en decideret sommerregistrering: 17/6 1 fødesøgende vest for Østerlars (JGE).

2. halvår:

Omkring 40 eksemplarer hvoraf Dueodde tegnede sig for 12 mellem 20/8 (periodens første) og 24/10 (OLJ, FJE, AMØ, ASO, TET, PCP, SSN).

Et lignende antal benyttede Ølene som overnatningsplads og fødeområde. 4/10-5/12 flere dage med 5 individer (JGE, NÅK, MKO). 22/10 2 trk. Rønne (TET) blev eneste anden observation af mere end en. De resterende fugle sås på 15 jævnt fordelte lokaliteter. 29/10 1 Svaneke (Anders Myrtue) dog eneste fra denne ende af øen.

Årstotalen ligger på ca. 100 fugle mod 84-100 de tre sidste år.

STEPPEHØG: (Circus macrourus).

Første bestemt på Bornholm siden 26/4-93 (hvis en sandsynlig 1994 ikke medregnes).

16/9 1 rst. Poulsker (JRH). Det må dreje sig om samme individ som dagen efter blev set ved Pedersker og indsendt som steppe-/hedehøg (LOU). I øvrigt endnu en ubestemt kærhøg 24/9 Dueodde (TET, OLJ).

ARTEN ER SU-ART.

HEDEHØG: (Circus pygargus).

En sum på 8 er faktisk kun lidt over gennemsnittet.

20/5 1 han Svinemosen (AMØ, ASO) blev eneste udfarvede eksemplar. 24/6 1 Rønne Plantage (CAN) er et usædvanligt tidspunkt for arten. 26/6 desuden en mulig trk. Hammeren (TET).

Fra "efteråret" 25/8 1 trk. ind Knudsnæs (HPS) og dertil en ret sen og stor registrering, som selvfølgelig stammer fra 23/9 på Dueodde: 5 juv. trækkende (PKE, JCH, AMØ, ASO, ekskursion).

1998-2000 var årssummen hhv. 1, 5 og 2.

DUEHØG: (Accipiter gentilis).

Månedsfordeling, oplagte gengangere frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
6	5	15	20	7	2	5	8	5	21	8	4

Vinter:

Elleve duehøge fra perioden var fint. Blandt de lokale indgik fugle fra Baggeå, Rutsker, Tingsted og Ølene (CAN, SKN, NÅK, JET).

Forår-sommer:

Træk

Hammeren 21/3-27/4 i alt 7 (PCP, OLJ, LOU, FJE, HPS).

En sen start på trækket kombineret med et ringe antal er en af grundene til den unormalt lave månedssum fra marts.

Rast/lokale

Flest var der 30/3 3 Habbedamme (BST), mens der blev set to flere gange ved Udkæret og Ølene (JLH, HPS, HTØ, FJE).

Yngel

Der er blot et sikkert ynglepar med en nær flyvefærdig unge 12/7 (SBR). Dertil imidlertid mindst 16 sandsynlige lokaliteter med de tætteste bestande omkring Almindingen og øst for Rønne. Lægges de omkring 5 mulige par til lander vi på de sædvanlige 20-25 par.

Efterår-vinter:

Træk

Dueodde 20/9-7/11 ikke mere end 3-4 stk. på direkte træk (8 indsendere). September skuffede, mens oktober var årets positive overraskelse. Her bør nævnes 4/10 3 Årsdale (AMØ, ASO) og 18/10 2 Raghø (Felttræf).

Fire fugle i december var normalt.

Fra årets menukort kan for resten nævnes tyrkerdue og en stor ungmåge samt næsten en hvinand (AMØ, ASO, ABO, CAN).

Totalt 106 mod 83, 140 og 105 fra de tre seneste rapporter.

SPURVEHØG: (Accipiter nisus).

Månedsfordeling, oplagte gengangere frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
10	6	28	170	81	6	1	21	948	1228	48	9

Vinter:

Et ret normalt niveau med 16 individer stammende fra 15 forskellige lokaliteter, hvoraf blot tre var rigtige byområder.

Forår-sommer:

Trækket kom sent i gang, men gav ekstra maj-fugle i den anden ende. Fra Hammeren 17/3-22/5 i alt 187 (25-28/4 63)(8indsendere). Nævnes bør desuden 2+3/5 22 Langebjerg (HPS, OLJ).

De stationære fugle var få og blev typisk set nær en af moserne. Af de seks beskrevne ynglepar var de tre da også fra hhv. Baste- og Svinemosen plus Ølene. Desuden fundet Habbedamme/Slotslyngen og Paradisbakkerne. Materialet er for tyndt til at vurdere bestandens tilstand.

Efterår-vinter:

Det blev igen et superår på Dueodde, om end der langt fra var så mange som sidste års rekord på 3100.

Fra 29/8 til 2/11 totalt **2060**. Der blev fem dage med mindst 100 hvoraf de tre største var 23/9 (selvfølgelig!) samt 24+25/10 med hhv. 287, **388** og 162 (AMØ, ASO, JCH, PKE, TET, ekskursion). Dækningen i september/oktober er meget imponerende, og der er ikke tvivl om, at en stor procentdel af de trækkende er blevet optalt. Bedste år fra sidste årti (1999) bød på 1219 trækkende ved Dueodde, mens gennemsnittet lå på godt 500 eks. Fra resten af øen i øvrigt 72 trk. Ud over 24+25/9 op til 15 rst. Dueodde (TET, OLJ) var 6/10 4 Hammeren (CAN) faktisk flest stationære.

Som det ses ni fra julemåneden – de fleste fra nord- og østkysten (AMØ, ASO, RMØ, HTØ, HPS, OLJ).

Totalt 2556 mod hhv. 672, 1915 og 3624 i perioden 1998-2000, hvilket selvfølgelig siger mest om trækkets omfang.

MUSVÅGE: (Buteo buteo).

Månedsfordeling, kun direkte træk medtaget

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	8	57	12	0	0	3	40	59	6	0

Vinter:

En fin periode med en del fugle. Flest 1/1 6 Pellegårdsvej (SKN), 18/2 6 Bastemose (NÅK) og 28/2 10 Pedersker (MST). 10/2 kørte ESB øen rundt og talte i den forbindelse 30 eks.

Forår-sommer:

Træk. Meget sparsomt – i 2000 otte gange flere.

Hammeren 17/3-21/5 blot 70 (6/4 35)(11 indsendere). Dog en del trækforsøg, som ikke kom af sted. 13/3 f.eks. 60 stk. fra Hammeren/Slotslyngen (FJE, JCH, HPS) og 3/4 ca. 30 Hammeren (JCH, CAN, OLJ, TET)!

Rast/lokale

Pæne tal: 7/3 12 Borreløngen, 17/3 12 + 9/4 10 Grødby samt 29/4 12 Gudhjem Plantage (HPS, HTØ, AHÅ, Thomas Simonsen, Rasmus Bisschop-Larsen).

Fra Ølene og Bastemosen masser af iagttagelser. Flest hhv. 11 og 8 (PKE, BER, LOU).

Ynglebestanden ligger vel stadig omkring 175 par. Specielt fire par omkring Habbendamme bør nævnes her (BST).

Efterår-vinter:

Træk. Lidt bedre end foråret.

Dueodde 12/9-2/11 totalt 87 (17/10 25 + 40 trk.forsøg). Bemærk i øvrigt 23/9 kun 12 (jfr. andre rovfugle)(10 indsendere).

Rast

13/10 45 Dueodde (SSN) var flest. Ingen andre lokaliteter kunne mønstre over seks.

Fra december omkring elleve eksemplarer, hvoraf 8/12 3 Bastemosen og 16/12 3 Årsdale var flest (NÅK, AMØ, ASO).

I alt trak 57 forår og 108 efterår mod 115 + 145 i 1998, 469 + 198 i 1999 og 587 + 208 sidste år.

FJELDVÅGE: (Buteo lagopus).

Månedsfordeling, gengangere frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
8	7	3	25	3	0	0	0	40	1317	30	2

Det blev et efterår, som ikke lige med det samme vil gå i glemmebogen.

1. halvår:

Vinteren og foråret var derimod på det jævne. Af de 15 eks. fra januar/februar tre obs af to: 10/1 Jons Kapel (PJE), 31/1 Ølene (FJE) og 2/2 Stavsdal (JKO).
Fra Hammeren/Langebjerg blev blot 12 udtrækkende set (OLJ, TET, FJE, AMØ, ASO, HPS)! Det er én mindre end bundrekorden fra 1998. Også sidste år var det sløjt med fjeldvåger, om end der blev optalt 33. Sidste fugl blev set 3/5, og i øvrigt bør 3/4 6 indtrækkende (JCH) bemærkes.
Af rastende kan nævnes 5/4 3 Ølene (OLJ, FJE) og 11/4 2 Udkæret (HPS, JLH).

2. halvår:

Første blev 11/9 4 rst. Ølsker (RSO). Der var faktisk få stedfaste indtil slutningen af oktober. Fra denne periode imidlertid 20/10 6 Sose (ESB), 28/10 4 Årsdale (AMØ, ASO) og 30/10 6 Onsbæk (CAN).

Træk

Sidste halvdel af oktober bragte et stort antal til Dueodde: 23/9-3/11; sep 32, okt **1195**, nov 8 (10 indsendere). Fra netop oktober tre trecifrede dage: 18/10 118 (JCH), 24/10 **616** og 25/10 223 (begge TET).

Af øvrige interessante observationer kan nævnes 23/10 42 Rytterknægten (LOU).

I december var der tilsyneladende kun to fjeldvåger tilbage mod 7 i 2000.

Totalt 1435 mod hhv. 307, 481 og 743 fra årene 1998-2000, hvilket selvfølgelig især afspejler trækkets størrelse.

STOR SKRIGEØRN: (Aquila clanga).

17/7 en overflyvende Listed (Klaus Hermansen).

Fra amtet blot et SU-godkendt fund: 20/9 1997 1 trk. Dueodde.

En nærmere beskrivelse ville være ønskværdigt den usædvanlige observation taget i betragtning.

ARTEN ER SU-ART.

STEPPEØRN: (Aquila nipalensis).

Vores store seværdighed fra 2000 havde heldigvis ikke travlt med at forlade Bornholm. På et tidspunkt kunne man høre folk snakke om, at den muligvis ville slå sig ned mere permanent. Sådan gik det dog ikke.

Gennem januar, februar og marts blev den jævnligt set ved Grødby – af og til med en afstikker til Raghhammer. 13/4 befandt den sig endnu her (Chr. Sonne, Martin Bro). Dagen efter gjorde den dog mindst tre helhertede forsøg på at overvinde sin vandskræk og trække ud via Slotslyngen kl. 13.10 til 13.50 (CAN). 15/4 var den tilbage ved Grødby (APE), men trækuroen var vakt og 2/5 blev den set for sidste gang, da den over Langebjerg foretog to trækforsøg kl. 13 og 14 (HPS, OLJ). Som nævnt i sidste årsrapport var det landets 16. registrering og selvfølgelig samtidig den klart længst stationære.

ØRN SP.: (Aquila sp.).

2002 blev første år siden 1992 uden kongeørn på Bornholm.

Til gengæld to ubestemmelige: 27/4 1 trk. SSV og vest om øen set fra Hammeren (OLJ). 15/9 1 rst. ved Frennegård (ASO). Sidstnævnte en ret lys fugl.

FISKEØRN: (Pandion haliaetus).

Månedsfordeling

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	4	16	10	5	2	12	15	1	0	0

Med 65 forskellige et middelgodt år.

Forår:

Årets første blev 30/3 3 Hammeren (OLJ, TET) – det var mange så tidligt. Endnu en nåede frem i marts: 31/3 1 Boderne (MST).

Fra Hammeren meldtes ellers om elleve trækkende mellem 1/4 og 31/5 (OLJ, PCP, HPS).

Yderligere syv trækkende gik især midt ind over øen med 10/5 1 Svaneke (LOU) som en undtagelse.

Rastende og fouragerende fugle blev flere gange set ved såvel Ølene som Åremyre (PJE, Niels Jespersen, AMØ, ASO, JCH, FJE, SSN).

Sommer: (Juni + juli)

Som sædvanligt enkelte sommerfund af fiskeørn. Fem fra juni var dog pænt mange. 5+8/6 vel samme fugl nær Sorthat Odde (CAN) – bl.a. set med en hornfisk i kløerne. 13/6 1 højt over Dueodde (HPS, HTØ), 14-27/6 1-2 Ølene (FJE, JGE) hvoraf min. 1 juv., 13/7 1 Svinemose (KEI) og endelig 14/7 1 Østerlars Plantage (JGE) - samme?

Efterår:

Træk

Dueodde 1/8 (tidligt) til 29/9 i alt 8 (LOU, SSN, OLJ, HPS, HTØ, PCP).

Fra resten af øen yderligere 15 trækkende (10 indsendere), hvoraf 16/8 2 Tejn (RSO) blev halvårets eneste flertalsregistrering og 20/10 1 Svaneke (EJN) årets sidste.

Resten af periodens tal udgøres af fouragerende eller blot rastende fugle fra hhv. Ferskesø, Udkæret og Ølene (JRH, LOU, PJE, ESA, FJE, Jette Kristoffersen).

I år som nævnt 65 eks. mod 64, 115 og 41 1998-2000.

TÅRNFALK: (Falco tinnunculus).

Månedsfordeling, gengangere frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	0	2	14	9	3	4	12	191	25	2	3

Formateret: Skrifttype: 14 pt

Året vil helt klart blive husket for et fint efterår på Dueodde.

Vinter:

Bare to fugle: 1/1 1 Grisby (AMØ, ASO), mens en fra Rutsker-området tilsyneladende var eneste stationære (SKN).

Forår-sommer:

Fra Hammeren 1/4-14/5 i alt 10 trækkende (PCP, TET, OLJ, HPS).

Lokale og muligvis ynglende fugle blev set en halv snes steder med netop Hammeren som klart mest stabile lokalitet (10 indsendere).

Efterår-vinter:

Træk

Dueodde 14/9-17/10 i alt 128: 19/9 34 og 20/9 36 fou./trk. foruden 23/9 26 og 24/9 18 trk. (11 indsendere).

På Nordvestbornholm trak 6 tårnfalke ind (HPS, TET, OLJ).

Rast

Flest decideret rastende på Dueodde var 19/9 10 (PCP) – se også ovenfor.

Tre lokaliteter havde to stedfaste eksemplarer i efteråret: Bastemose, Nexø Sydstrand og Årsdale (NÅK, AMØ).

I december fundet nær Hasle og Rønne (begge steder 2) samt ved Ølene (9 indsendere).

Totalt 267 mod hhv. 100, 252 og 110 1998-2000.

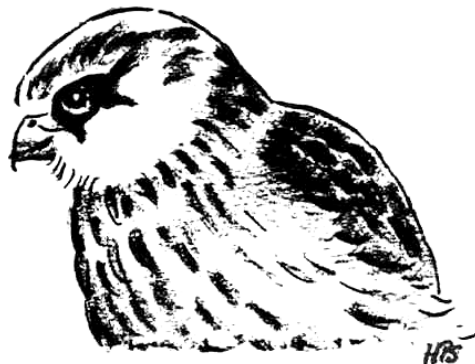
AFTENFALK: (Falco vespertinus).

Et trist år med kun syv eksemplarer.

Ingen i første halvår om end 7/7 1 Hammeren (Chr. Elbek) må betegnes som en meget sen ”forårsfugl”.

September kunne byde på seks forskellige fugle på fire lokaliteter. Kun en iagttagelse af mere end en: 20/9 2 Bastemose (ABO, CAN), som samtidig gav årets eneste udfarvede han. De øvrige var 12+23/9 1 Ølene (HPS, HTØ), 19/9 1 Dueodde (LOU, OLJ, PCP) og 23/9 1 Hasle Lystskov (LOU) – alle rastende individer.

Fra 90'erne sammenlagt 165, hvoraf 1992 alene tegnede sig for de 46. 1998-2000 hhv. 7, 20 og 5.

DVÆRGFALK: (Falco columbarius).

Månedsfordeling

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	4	5	0	0	1	24	11	1	1

Formateret: Skrifttype: 14 pt

Som i de seneste rapporter indsendt små 50 eksemplarer.

1. halvår:

På Hammeren seks udtrækkende 6/4-10/5 (OLJ, FJE, SSN, HPS).

De øvrige var 10/4 1 Tejn og 1 rst. Stevelen samt 18/5 1 rst. Rø (RSO, ESA). Det er ikke ligefrem hverdagskost med flere majfund af dværgfalk på Bornholm.

2. halvår:

Som ventet betydelig talmæssig overvægt i denne periode. Første var 31/8 1 Udkæret (Eyvind Malchow-Møller); et normalt tidspunkt og i øvrigt eneste fra lokaliteten.

Hammeren/Knudsnæs 6/9-11/10 i alt 11 (alle HPS)

Dueodde 23/9-13/10 totalt 10 (29/9 3)(PKE, AMØ, ASO, OLJ, TET, PCP, SSN).

Hertil lægges otte trækkende fra især Vestbornholm (AMØ, ASO, JGE, LOU, TET, Feltræf).

Otte mere eller mindre stedfaste blev registreret fra syv forskellige steder. Bortset fra 16/9 1

Salthammer (OLJ) er det tydeligt, at der blev flere rastende, jo længere hen på året vi nåede. Dette understreges af de to sidste: 4/11 1 Kantedamsvej ved Årsballe (HPS, HTØ) og 3/12 1

NaturBornholm (JKO). Arten kan overvintre, men decemberfugle er bestemt atypiske.

Totalt 47 mod 37, 46 og 49 de tre seneste år.

LÆRKEFALK: (Falco subbuteo).

Månedsfordeling, de mange gengangere forsøgt frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	2	45	6	1	11	238	2	0	0

Formateret: Skrifttype: 14 pt

2001 vil utvivlsomt blive et fint minde for de, som oplevede det store efterårstræk på Dueodde. Lige så betydeligt var det dog, at arten ynglede på Bornholm igen.

Forår-sommer:

Fuglene var halvsent på den. 27/4 1 Gudhjem Plantage (HPS) og 30/4 1 Hammeren (OLJ) var, hvad det kunne blive til i april. Til gengæld fine tal fra maj.

Hammeren 30/4-31/5 12 udtrækkende (OLJ, HPS). 6/5 oplevede OLJ en lærkefalk slå en terne over havet – byttet blev fortæret i et træ ved fyret!

Materialet domineres jo ellers af tal fra moserne. I år blev Bastemose topscorer. 12/5 midt på dagen min. 12 her og dagen efter endnu 10 (begge LOU). Med undtagelse af 24/5 1 blev der på lokaliteten kun set lærkefalke mellem 10. og 14. maj.

I Ølene flest 11/5 6 (ABO, CAN). Her blev arten derimod set jævnlige hele sommeren igennem og 23/8 sås 2 ad. + 2 juv. (LOU)! Det var første bornholmske yngelfugle i fire år. I Skåne yngler faktisk små hundrede par, og vi kan jo håbe, at det kan hjælpe lidt til en fremgang hos os.

Efterår:

Mindst fem gange flere end forventet. Tallene fra Dueodde var helt fantastiske.

Første på vej til overvintringsområderne i det sydlige Afrika var dog 26/8 1 Østerlars (HTØ), mens Dueoddes første dukkede op fire dage senere. Der skulle dog gå endnu tre uger, inden de store antal viste sig.

Her blot tallene fra tre tiltagende utrolige dage: 19/9 21 trk. (OLJ), 20/9 **59** trk. (PKE) og 23/9 nok **105** (AMØ, ASO, JCH, ungdomsafld.)!! For de to sidste datoer gælder at langt det største træk gik ud i løbet af eftermiddagen. 23/9 "blot" 10 stk. indtil kl. 14 mens AMØ og ASO havde 95 mellem 14.15 og 17.15.

For at sætte tallene lidt i relief kan man jo sammenligne med den hidtidige dags-danmarksrekord.

Den er fra 10/9 1995, hvor 31 trak ud ved Gedser. Her var altså tale om to nye rekorder med tre dages mellemrum. Det samlede antal fra Dueodde 30/8-9/10 (årets sidste) ligger på hele 212 (træk + rast). Til sammenligning kunne resten af øen mønstre 15 trk. individer.

Eneste større rasttal, som ikke havde noget med Dueodde at gøre, var 19/9 4 Stavnsgårdsmosen (OLJ, LOU).

I alt for 2001 53 i første halvår og 252 i andet mod 53 + 55 i 1999 og 47 + 24 sidste år.

VANDREFALK: (Falco perigrinus).

Månedsfordeling, oplagte gengangere frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	1	1	7	3	2	0	1	5	13	7	1

Formateret: Skrifttype: 14 pt

Vi er tilbage på en årssum på godt 30 forskellige eksemplarer efter et dyk til det halve sidste år.

1. halvår:

Omkring tre vinterfugle. 10-23/1 1-2 på vestkysten (PJE, CAN, MST). En ad. han holdt i hvert fald til i Hammerbruddet. I Ølene desuden en eller to 31/1-30/4 (FJE, EFJ, PKE).

Hammeren 3/4-16/5 6 eks. (3/4 3)(OLJ, TET, FJE, HPS).

Det er uhyre vanskeligt præcis at sige hvor mange vandrefalke, der egentligt optrådte, da de jo kan flytte sig en del rundt. 3+19/4 1 Udkæret (LOU), 28/4 1 Gråmyr (FJE, PKE), 20/6 1 Saltuna (LTR) og 25/6 1 Knudsker (MKO) kan være alt fra to til fem individer. Samlet nok 13 fra perioden.

2. halvår:

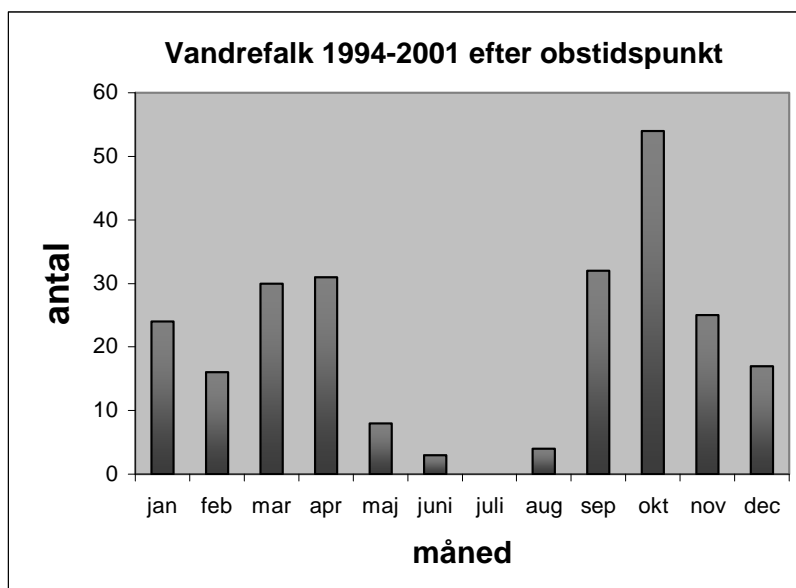
Allerede 15/8 en 1K ved Udkæret (LOU) – mon ikke den er identisk med den unge storfalk, ASO så ved Nexø 13/8? 9/9 atter en Nexø (ASO).

Fra Dueodde nok 6 forskellige eks. i perioden 13/9-3/11 (8 indsendere). Hertil yderligere tre trækkende fra det øvrige Bornholm.

Med andre ord en del rastende. Ikke mindst fra midten af oktober pæne tal (jfr. Feltræf): 13-27/10 6-8 stk. ud over ovennævnte fra syv lokaliteter (HTØ, HPS, Feltræf). November bød på 3-4 fugle

fra øens midte (LOU, ESB, JKO, MKO, JGE, HTØ) foruden 10/11 1 Sose (ekskursion) og 23/11 1 Hammersøen (TKU). Endelig 28/12 1 Svaneke (MKO). I alt lige over tyve i andet halvår.

Totalt blev det til ca. 34. I de tre seneste rapporter hhv. 30, 34 og 15-17.

AGERHØNE: (Perdix perdix).

Vinter:

Bare fire flokke på gennemsnitligt 7,5 eks. (ret lavt).

10/1 10 nær Jons Kapel (PJE) største. Manglende tællinger fra HPS og HTØ trak dog antallet ned.

Forår-sommer:

5/3 endnu 10 i samlet flok Pellegårdsvej (SKN).

Yngel

Tilsyneladende en god sæson med min. 30 par – bedste resultat i over fem år. Typisk et par pr. lokalitet, om end der ved Vallensgårdsmosen/Udkæret konstateredes 5 spillende hanner i maj (LOU). Største kuld var 2 ad. med 15 pull. ved Helsegård, Østerlars (HTØ).

Efterår-vinter:

September-november bød blot på fem forskellige flokke, mens der fra 22-31/12 blev indsendt hele 21! Dette skyldes specielt en flittig HTØ. I alt var der i de 26 flokke 193 individer eller 7,4/flok.

Sidstnævnte tal er skuffende lavt, og som det ses endda lavere end for januar/februar. De to sidste år har gennemsnittet været hhv. 10,6 og 11,6 for andet halvår. Flest blev set ved Ibskirke og Østerlars med 14 i begge tilfælde (AMØ, ASO, HTØ).

VAGTEL: (Coturnix coturnix).

Med hele seks eks. utvivlsomt det bedste år i rapportens historie. Fra 90'erne i alt indsendt 16, og så kan det jo nævnes, at "Bornholms Fugle" (som er fra 1977) ikke har nogen fund efter 1944.

De var ellers ret sent på den. 18/6 1 Skarpeskade (JKO) var nemlig den første. Herefter hørt 26/6 Åløsevej, syd for Østerlars og 29/6 nord for byen (Solborg), 3/7 ved Slamvej og 25/7 Ugleenge (HTØ, AMØ, ASO, LOU).

Årets sidste registrering blev også den mest atypiske: 29/7 1 **gående** midt på Paradisbakkevejen (AMØ, ASO). Det er få forundt at se en vagtel til fods. De hører nærmest til "de underjordiske". I øvrigt er det den eneste europæiske hønsefugl, som foretager et regulært træk. Vore få ynglefugle og trækgæster overvintrer omkring Middelhavet.

VANDRIKSE: (Rallus aquaticus).

Vinter:

Meldt fra de to klassiske lokaliteter Bastemose og Hundsemyre plus Spellinge Mose (JET, NÅK, JKO) – sidstnævnte sted endda med to.

Forår-sommer:

Fra midt-marts begyndte territorierne at blive fyldt op.

Max-antal skrigende fra moserne: Bastemose 5, Hundsemyre 2, Ølene 3, Svinemose 3, Spellinge 2, Vallensgårds 2 og Nrd. Åsedam 1 (15 indsendere). Min. 15 par må være konklusionen. Fra Bastemose i alt 34 rapporter af gennemsnitligt 2,6 eks. fra dette tidsrum.

Efterår-vinter:

Pyritsøen eneste nye sted med 23/9 1 flyvende (!)(CAN). Efter september kun fundet i Bastemose: 4/11 endnu 3 og fra december tre registreringer (NÅK, HTM, HTØ).

PLETTET RØRVAGTEL: (Porzana porzana).

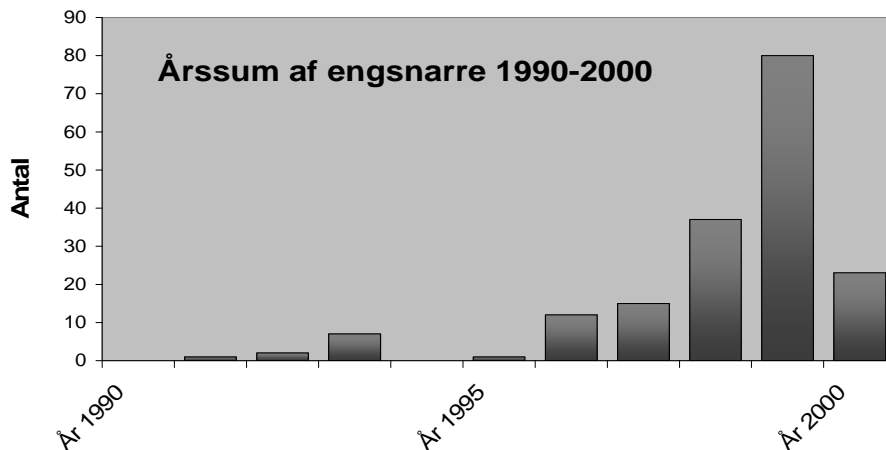
1/5 en syng. Vallensgårdsmosen (LOU) blev faktisk eneste i 2001. I sidste årti små 30, hvoraf 1996 tegnede sig for halvdelen.

1998-2000 talt hhv. 6, 2-3 og 6.

ENGSNARRE: (Crex crex).

Som det ses, fortsatte nedturen for engsnarrene i 2001. Højest 18 individer blev hørt fra 30/5 til 27/7. Disse var især koncentreret på Sydøstbornholm, hvilket illustreres bedst af 17/6 6 i området omkring Poulsker (OLJ). Ingen andre steder kunne man mønstre mere end en.

Fire fugle falder uden for den geografiske tendens: 6/6 – 13/7 1 Udkæret, 26/6 1 Lillegård, Østerlars, 13/7 1 Skrædderbakkevejen ved Arnager og 23/7 1 Lobbæk (LOU, HTØ, GBR, Jesper Møller). Førstnævnte samtidig eneste langtidsstationære. Denne var, sammen med de to eksemplarer hørt medio juli og 27/7 en territoriehævdende Åker (HPS, HTØ), de mest sandsynlige ynglefugle.

GRØNBENET RØRHØNE: (*Gallinula chloropus*).

1/1 4 Ferskesø (AMØ, ASO) var åbenbart eneste fra den ellers milde vinter. 17 af Bornholms sø- og kystlokaliteter husede ynglende fugle. Ud over Ferskesø blev der talt flest i Baste- og Stavnsgårdsmosen, nemlig hhv. 7 og 4 (NÅK, HPS, HTØ). Efter september blot indsendt denne: 16/12 1 Hammeren (HPS, HTØ).

BLISHØNE: (*Fulica atra*).

Vinter:

De største antal var 3/1 220 Salthammer (AMØ, ASO) og 27/1 246 Nexø Sydstrand (NÅK). I.f.m. vandfugletællingerne 20/1 blev 419 blishøns bemærket (ESB). Vores vinterbestand synes ret stabil med 400-500 eks. næsten uanset vejret.

Forår-efterår:

Selv om forårets komme tynder ud i flokkene, kunne der stadig 8/3 ses 240 Salthammer (JCH) og 31/3 133 Nexø Sydstrand. Herefter imidlertid slut med større tal indtil sidst i juni. Ynglefuglene fordelte sig på omkring 20 lokaliteter, hvoraf Bastemose og Udkæret havde de tætteste bestande med 4-5 par hvert sted (10 indsendere). Som nævnt atter trecifrede flokke i løbet af juni: 22/6 117 Nexø Sydstrand. Her steg antallet gradvist og toppede som ventet 23/9 med 336 (begge NÅK). Siden overtog Salthammer rollen som den vigtigste rastlokalitet for arten.

Vinter:

Over hundrede blev kun set ved Salthammer og i 2001 nåede de maximalt op på 190 eks. her d. 27/12 (AMØ, RMØ).

TRANE: (Grus grus).

Månedsfordeling, gengangere frasorteret.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	8	28	221	104	19	15	48	181	1958	0	0

Formateret: Skrifttype: 14 pt

For trane-fans blev det et halvtrist år, hvor man måtte glæde sig over de lokale ynglepar.

Vinter:

Vi har modtaget en usædvanlig andenhåndsiagttagelse fra februar: 13/2 2 og 16/2 8 rst. Ibsker (Mark Nørregård). Dagene midt i februar var præget af lunt og ret stille vejr. 23/2 1998 20 trk. Ølene var seneste større forekomst fra denne måned.

Forår:

Marts blev en rigtig bundskraber, mens april var på det jævne og maj det eneste lyspunkt. Midt i årets tredje måned begyndte yngleparrene at indfinde sig: 12/3 2 Vallensgårdsmosen (FJE), 13/3 2 Ølene (LOU) og 16/3 2 Bastemose (NÅK). Øen blev passeret af 262 traner mellem 21/3 og 12/5. Flest røg over først i april med endnu en lille kulmination i starten af maj. De bedste dage var 2/4 30 Hammeren + 5 Habbendamme (OLJ, BST), 6/4 23 Hammeren (OLJ), 10/4 36 Ølene, 34 Udkæret og 6 Rønne (FJE, LOU, EJM, TET) samt fra maj 2/5 22 Åkirkeby, 18 Udkæret og 3 Langebjerg (LOU, HPS, OLJ). Til de meget få rastende hørte 11/5 7 Slettevej ved Rø (PCP).

Sommer:

Yngel

Ølene: parret her er en af øens hovedattraktioner. Der er et stort antal observationer herfra. De to unger blev første gang iagttaget 12/5.

Vallensgårdsmose: Et par, som ligeledes frembragte to unger. Parret havde en del af året selskab af tre subadulte fugle, som selvfølgelig især sås, når de opholdt sig ved Udkæret.

Bastemose: også her et par med to unger – disse dog først set fra 3/6. Det var første succesfulde år her siden 1998.

Åsedamme: sandsynligvis igen et par her. Fuglene sås hyppigst når de fouragerede nær Studeby. Det er artens tredje år på lokaliteten.

Svinemose: et par (som ikke fik frembragt unger). Første yngleforsøg her siden 1996.

Hundsemyre: 7/7 ses pludseligt to fugle her. P.g.a. områdets lukkethed kan der godt være tale om et lokalt par.

Med andre ord 4-6 par (25 indsendere). Disse fik mindst seks unger på vingerne – en tangering af 1999-rekorden.

Fra perioden i øvrigt 5/7 7 trk. NØ Dueodde (SEJ).

Efterår:

Træk

Ingen af de tre efterårsmåneder levede op til tidligere tiders resultater. Som det ses kulminerede trækket i oktober. Allerede 30/8 dog de første 32 forbi Hammeren (HPS), men også 5/9 34 SV over Udkæret samt 14 Åkirkeby (LOU) var tidlige.

30/9 blev første større dag med 40 Ølene + 26 Dueodde (HTØ, MKO, OLJ), mens der 9/10 trak 50 over Muleby (JMJ).

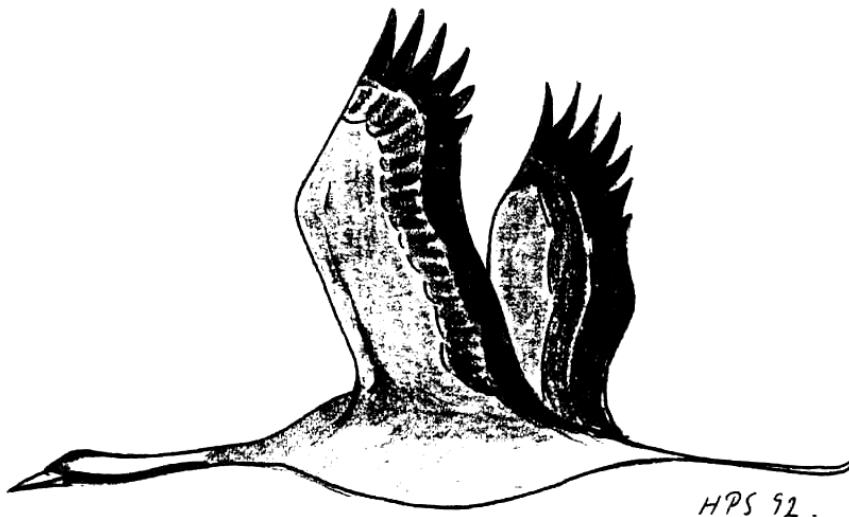
Af de godt 1600 traner, som passerede Bornholm, valgte tre-fjerdedele 17/10 som rejsedag (pænt vejr og op til 18 grader). De fleste tog turen midt ind over øen med 585 Sose Odde som største tal, mens der ved Gudhjem trak 225 ind (begge Feltræf). Langs østkysten min. 200 (Feltræf, Lis Graversen), men her mangler i udpræget grad tidspunkter for observationerne. Endelig Rønne og Galløkken små 150 udtrækkende (SSN, EJN, Feltræf).

Siden blot én dag med nævneværdige antal: 23/10 i alt 113 (HPS, JCH, SNI, BNI, LOU). For 46 af disse varede stykket Sandkås til nord for Hasle 12 min. (svarende til 55 km/t). Dagen efter blev 6 trk. Dueodde (TET) årets sidste.

Rast

Omkring månedsskiftet september/oktober slog flere småflokke sig kortvarigt ned. 30/9 således 30 Ølene plus 25 nær Åkirkeby (HTØ, MKO, RTO) – jvf. træktallene. 2.-4. oktober atter rastende traner i Ølene: 2/10 11 (plus de lokale), mens der dagen efter var 170 overnattende. Sidstnævnte set frem til kl. 17.45 4/10 (JGE, HTM). Endelig 8/10 17 rst. nær Årsballe (LOU).

I alt 380 i første halvår og 2202 i andet. For 1999 og 2000 var tallene hhv. 809 + 13712 og 680 + 3690.

STRANDSKADE: (Haematopus ostralegus).

Månedsfordeling, gengangere frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	18	39	32	37	36	55	36	0	0	0

Formateret: Skrifttype: 14 pt

Forår:

16/3 7 rst. Salthammer (ABO, CAN) og 3 trk. Hammeren (OLJ) var årets første og samtidig normaltidsige. På Hammeren trak i øvrigt 30 indtil juni (HPS, RSO, TET, PCP, OLJ, SSN, HTØ).

I de sidste martsdage var de fleste bornholmske fugle på plads på deres ynglepladser. 31/3 3 Nexø Sydstrand (NÅK) var eneste anden iagttagelse af mere end to rastende.

Sommer-efterår:

Kun Udkæret havde større tal. 5/6 8 og 17/6 6 (begge LOU) blev flest herfra.

Yngel

6-18 par i det indsendte. Sikre fra Bro-, Due- og Sommerodde, Rag- og Salthammer, mens parret på Nexø Sydstrand åbenbart ikke fik noget ud af anstrengelserne. Den skæve geografiske fordeling af yngleparrerne understreges af, at der blot er seks mulige par uden for Sydøstbornholm.

Træk

Fra slutningen af august egentlige trækbevægelser: 28/8 40, 30/8 4 og 11/9 7 alle Hammeren (HPS, TET, JCH). Dertil lægges 11/9 26 Allinge (HPS), som samtidig blev årets sidste sammen med 3 rst. Salthammer (SSN).

Totalt 253 eks. mod 224, 206 og 301 i perioden 1998-2000.

KLYDE: (Recurvirostra avosetta).

1. halvår:

Tre tidsmæssigt atypiske fund af fem fugle. Alle fra prim. juni: 5/6 1 Udkæret samt 9/6 2 trk. Hammeren og 2 rst. Salthammer samme dag (LOU, HPS, OLJ).

2. halvår:

Fire individer – alle fra Dueodde.

1+12/9 1 og 29/9-3/10 3 (SSN, PCP, OLJ, HPS, HTØ).

1998-2000 hhv. 6, 7 og 8 mens det altså i 2001 blev til 9. Det må betyde, at der bliver set 10 i 2002. Fra 90'erne iagttagelser af sammenlagt 118 klyder.

LILLE PRÆSTEKRAVE: (Charadrius dubius).

Med kun omkring 24 individer var det en trøst, at øen formentlig husede to ynglepar.

Forår:

Set ved Udkæret fra 19/4 (LOU) og med adskillige obs. i de næste par måneder. 16/5 var her endda 3 (LOU), mens det totalt vel drejer sig om seks forskellige fugle. Bare to andre lokaliteter repræsenteret: 30/4 1 trk. Hammeren (OLJ) og 10/6 1 Nørrekås (LOU).

Sommer-efterår:

Første registrering fra Salthammer underligt nok først 9/7 1 (OLJ). Her ses arten til gengæld frem til 5/8, og det må formodes, at det som i fjor var et lokalt par, som frembragte den 1K'er, som kunne ses her fra 17/7 (OLJ). Også ved Udkæret et par, hvis unge blev set fra 24/7 (JET). De to lokaliteter husede desuden omkring seks trækgæster.

Øvrige: 18/7 1 Dueodde (HPS, HTØ), 30/7 2 Nexø Sydstrand (PCP, ABO, CAN) og årets sidste 30/8 1 trk. Hammeren (HPS).

8 i første halvår og 16 i andet kan sammenlignes med 5 + 20 i 1999 og 6-11 + 28 i 2000.

STOR PRÆSTEKRAVE: (*Charadrius hiaticula*).

Månedsfordeling, gengangere frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	14	2	8	9	9	50	105	11	0	0

Forår:

11/3 2 nær Dueodde Efterskole (MST) blev de første, mens 16/3 10 Salthammer (ABO, CAN) blev flest fra første halvår. Fra sidstnævnte lokalitet bør desuden nævnes 30/5 6 (OLJ). Ellers var Udkæret et af de sikreste fundsteder med sammenlagt 6-8 eks. mellem 13/3 og 16/5. Generelt dog meget få.

Sommer-efterår:

Yngel

1-2 par. På Salthammer blev set en unge fra 10/7 (OLJ), hvilket bør indikere aktive ynglefugle. Ud for Langeskanse set op til fire juv. fra 29/7 (SBR).

Der var også få fugle i august med 17/8 11 Salthammer (SBR) som en undtagelse. Eneste andet sted med nævneværdige tal var Sorthat Odde med 6 stk. 15+16/8 (SKN).

Først i september pæne tal: 1/9 14 Udkæret (LOU), 6/9 27 Dueodde (CAN) og 12/9 16 Hundemyre (!)(Mark Krusegård) for blot at nævne max-tallene. Fra Dueodde i alt omkring 65 inkl. årets sidste 4/10 3 (PJE). 2/10 8 Sorthat Odde (CAN) var i øvrigt en stor, sen iagttagelse.

Totalt omkring 208 mod 416, 636 og 418 de sidste tre år.

HJEJLE: (*Pluvialis apricaria*).

Månedsfordeling, gengangere forsøgt frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	1	7	0	6	95	311	884	4260	2130	0

Forår:

At få procent af årstotalen er fra denne periode er normalt, men forårets blot otte må være ny bundrekord og svarer til én promille. 11/3 1 trk. Bokul (HPS) og 3/4 7 Udkæret (LOU) var alt.

Sommer-efterår:

Til gengæld var tallene fra juni/juli helt usædvanlige. Vi er ikke vant til returtræk før de sidste juledage, men i 2001 kunne små ti oversomrende fugle ses. Ved Udkæret 4/6 1 (SSN) og fra 29/6 op til 5 (LOU, GBR). 15/7 18 her er mange så tidligt, men må være første regulære trækfugle. Desuden 9+15/7 1 Lufthavnen (GBR) og 9/7 2 trk. Hammeren (HPS) – især førstnævnte spændende. 17/7 10 Knudsnæs og 21/7 40 Melsted (begge HPS) vidner ligeledes om en meget tidlig start på det sydgående træk. 12/8 150 Åkirkeby (RMØ) blev første trecifrede flok.

September, som ellers gerne er en god hjejlemåned, gav ikke det helt store: 200 såvel Grødby som Pedersker (PCP, LOU). Også oktober lå noget under det håbede antal. Årets største forekomst blev 18/10 800 ved Risebæk (HPS, HTØ), og derudover var Sose godt repræsenteret med op til 600 mellem 21 og 28/10 (TET, JET, PCP, ESB). 25/10 250 Pedersker (TET) bør også nævnes. Fra november 4/11 300 trk. Nylars og 600 rst. Limensgade (HPS, HTØ) samt 7/11 330 Dueodde (BGE) og 9+10/11 400 Skolevej i Poulsker (HPS, HTØ, ekskursion). 25/11 130 Stenseby (AMØ, ASO) rundede både en positiv måned og året af.

I alt 7694. Perioden 1998-2000 gav 9600, 14727 og 5740.

STRANDHJEJLE: (*Pluvialis squatarola*).

Månedsfordeling, gengangere frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	0	0	1	6	99	23	10	3	0

Forår:

5+6/6 1 Udkæret (LOU) hører til usædvanlighederne. Fra 90'erne totalt 14 "forårsfugle".

Sommer-efterår:

Som hos hjejle et tidligt nedtræk, som gav mange strandhjejler i august. De første blev dog set allerede 23/7 3 Raghhammer (Ursula og Ernst Eberhardt) og 31/7 3 trk. Allinge (HPS). Tallene er i øvrigt præget af store trækkende flokke. Således 6/8 17 og 11/8 42 Hammeren (HPS). Sammenlagt 99 iagttaget på direkte træk!

De resterende 42 rastende fordelte sig på otte forskellige steder, heraf halvdelen på østkysten. På Salthammer 5 i perioden 1-22/8 (OLJ, SBR, AMØ, ASO, RMØ, PJE), mens Dueodde husede 21 mellem 1/9 og 2/11 (årets sidste)(9 indsendere). Her bør specielt fremhæves 12/9 12 (HPS, HTØ). Eneste andre lokaliteter med mere end en stationær var 12/8 3 + 21/9 2 Levka Strand (SKN) og 17/10 4 Årsdale (SNI, BNI). 27/8 1 Raghhammer (PCP) var alene på selve sydkysten.

Totalt 142 mod hhv. 101, 127 og 74 de tre sidste år.

VIBE: (Vanellus vanellus)

Månedsfordeling. Gengangere forsøgt undgået.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	489	564	314	93	331	377	2128	1084	3150	1945	0

Vinter

1 fugl kunne det blive til 22/1 ved Åsedamsvej, Østerlars. (Mona Nielsen).

Forår (feb - maj)

Første fugle 10/2 73 Myregårdsmyr (ESB), den 14/2 stod der 200 samme sted (HTØ)

Fra 13-17/2 i alt 416 fugle fordelt på 8 lokaliteter. Alle obs. på indlandslokaliteter i Åker, på nær 17/2 8 Nexø Sydstrand (NÅK).

Rast. Største forekomster 10/2 73 Myregårdsmyr (ESB), 13/2 107 på Bukkegårdsvej Åk. (PJE), 14/2 98 på Kratgårdsvej Åk. (PJE), 15/3 75 Kirkeby ved Nyker (CAN), 17/3 160 ved Rønne (MST) og 17/3 62 Sose (MST).

Træk. 11/3 45 NV Bokul (HPS), Hammeren 41 23/3-3/4.

Ynglefugle. Fundet på omkring 20 lokaliteter i yngletiden, men materialet giver ikke mulighed for at vurdere, hvordan bestanden har det.

De bedste lokaliteter. Udkæret 9 par (LOU), Habbedamme 3 par (BST), Bro-Dueodde 6 - 8 par (OLJ), Tingsted 2-3 par (CAN), Ølene/Mønstergård 3-4 par.(HPS, HTØ, PJE, JCH, MST, LOU).

Sommer – efterår. Juni – august. Største forekomster. Udkæret med op til 600 fugle 18/8 (AMØ, ASO, LPU, HPS, HTØ, JET, PJE m.fl.), suverænt bedste rastelokalitet for vibe sommeren over, 9/8 150 Pedersker, Ll.Gadegård (SBR), 17/8 68 Nexø Sydstrand (SBR), 23/8 80 Rutsker, Knarregård (HPS, HTØ), 29/8 400 Pedersker, Ll.Gadegård (OLJ), 30/8 250 Ølene (PJE).

September – november. Sidste fugle 18/11 45 Dueodde (AMØ, ASO). Her nævnes forekomster større end 200 fugle.

September. 5/9 210 Udkæret (LOU), 14/9 250 Udkæret (PJE),

Oktober. 5/10 232 Nexø Sydstrand (NÅK), 8/10 200 Myregårdsmyr (AMØ, ASO), 9/10 380 Muleby, Højegård (CAN), 13/10 321 Nexø Sydstrand (NÅK), 13/10 200 Åker, Vasegårdsvej (HPS, HTØ), 22/10 500 Sose (ESB), 25/10 250 Sose, St. Bakkegård (TET), 28/10 550 Sose.

November. 3/11 400 Vellensby (PCP), 4/11 200 Bodilsker, kirken (AMØ, ASO), 7/11 460 Dueodde (BGE), 8/11 350 Muleby, Højegård (CAN), 9/11 200 Poulsker, Munkegårdsvej/Skolevej (HPS, HTØ).

Totalt for 2001 10193 mod 8836 i 2000 og 7650 i 1999.

ISLANDSK RYLE: (Calidris canutus)

Månedsfordeling. Gengangere forsøgt frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	0	0	2	33	72	36	0	2	0

Forår. Ingen obs!**Sommer – efterår**

Første fugl var 9/6 1 Salthammer (OLJ), sidste 1/11 2 trækkende N og NV (OLJ, TET). Største forekomster nævnes..

Rast. 29/8 8 Salthammer, 23/9 4 Åkirkeby, Kratgårdsvej, oversvømmet mark.Træk. 23/7 27 V Hammeren (HPS), 11/8 15 VSV Hammerodde (HPS), 11/8 15 Hammeren, 12/8 13 VSV Knudsnæs, Allinge (HPS) og 11/9 15 Dueodde (SSN)

Kun opgivet 20 juv.

Øvrige meddelere (SEJ, SBR, PJE, LOU, NÅK, SKN, HTØ. ASO, AMØ).

Vinter. Ingen obs.

Totalt for 2001 145 mod 194 i 2000 og 31 i 1999.

SANDLØBER: (Calidris Alba)

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	0	1	0	4	22	47	0	0	0

En enlig forårsobs. 6/5 1 rastende Bro Odde (OLJ).

Sommer - efterår: Set fra 31/7 til 23/9. Største forekomster nævnes.

Rast. 1/9 10 Dueodde (PCP), 6/9 7 Dueodde (CAN), 19/9 17 Dueodde (PCP), 22/9 6 Sorthat-Levka og 23/9 5 Sorthat Strand (SKN, CAN).**Træk.** 28/8 6 1k V Hammeren (TET), 28/8 6 1k. Hammerodde (TET),

Øvrige bidrag fra (OLJ, LOU, SBR, SSN, ABO)

Totalt for 2001 74 fugle mod 68 i 2000 og 31 i 1999.

DVÆRGRYLE: (Calidris minuta)

Månedsfordeling. Gengangere forsøgt undgået.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	0	0	0	3	14	92	0	0	0

Forår. Ingen obs.

Sommer – efterår. Moderat forekomst. Set fra 17/7 til 29/9. De største forekomster af rastende fugle nævnes, 1/9 20 Dueodde, Strandsø v. vandrehjemmet., 6/9 18 Dueodde (CAN), 11-12/9 25 Dueodde (SSN, HPS, HTØ, PCP). 1/9 5 Udkæret (Lou).

Derudover bidrag fra (OLJ, SBR, ASO, AMØ) med typisk 2 – 4 fugle.

Totalt for 2001 109 mod 91 i 2000 og 156 i 1999.

TEMMINCKSRYLE: (Calidris temminckii)

Månedsfordeling. Gengangere forsøgt undgået.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	0	21	0	19	11	2	0	0	0

Forår.

Rast. Alle obs. fra Udkæret, der i 2001 viste sit potentiale som rastlokalitet for vadere, 14/5 6 (første iagttagelse), 16/5 11 og 25/5 5 alle Udkæret på vej nordpå. Ingen fugle igen før medio juli.

Sommer – efterår.

Rast. Første sommer iagttagelse 10/7 1 Udkæret, sidste fugl ses 12/9 1 Dueodde, Fuglene ses typisk i resten af perioden med 1 – 4 fugle pr. dag på Salthammer, Nexø Sydstrand og Udkæret.

Meddelere (LOU, Jesper/Kalle Møller, AMØ, ASO, JET, HPS, HTØ, SEJ, PJE, SBR, OLJ, PCP).

Totalt i 2001 53 mod 30 i 2000 og 35 i 1999.

KRUMNÆBBET RYLE: (Calidris ferruginea)

Månedsfordeling. Gengangere forsøgt undgået.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	0	0	0	78	57	31	0	0	0

Et år på det jævne, ingen forårsobs. Første fugl 7/7 1 Salthammer (OLJ), sidste 23/9 2 Kratgårdsvej, Åkirkeby (PJE).

Sommer – efterår: Små forekomster i hele perioden, de største nævnes. 10/7 13 Salthammer (OLJ), 27/7 10 Nexø Sydstrand (HPS, HTØ), 13/8 10 Nexø Sydstrand (SBR), 4/9 11 Udkæret (LOU).

Øvrige meddelere (CAN, ABO, JET, Jesper Møller, GBR, AMØ, ASO, SEJ, SBR, PCP, NÅK).

Totalt for 2001 166 eks. mod 222 i 2000 og 571 i 1999.

SORTGRÅ RYLE: (Calidris maritima).

For første gang siden 1995 ingen fundet på Bornholm til denne årsrapport. Gennemsnitligt 2½ pr. år fra 90'erne og i alt 21 de sidste fem år.

ALMINDELIG RYLE: (Calidris Alpina)

Månedsfordeling, gengangere forsøgt undgået.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	1	2	2	449	816	1410	214	50	0

Første fugl 24/4 1 Salthammer (OLJ), sidste 1/11 27 trækkende VNV ved Hammerodde (TET, OLJ).

Forår

Meget beskedne tal, alle obs. nævnes. 24/4 1 Salthammer(OLJ), 2/5 1 sydlig (C.a.schinzii) Udkæret (LOU), 31/5 2 Salthammer (OLJ).

Sommer – efterår

Rast: Salthammer var bedste rastlokalitet, med beskedne antal hele perioden igennem. Her nævnes de bedste dage 19/7 56 (OLJ), 27/7 72 (OLJ), 1/8 105 (SBR), 21/8 58 (OLJ), 3/10 77 (OLJ).

Træk

Første fugle 9/7 2 V Hammeren (HPS), beskedne tal indtil 2/8 hvor 40 NV Knudsnæs, Allinge (HPS), 11/10 25 V Hammeren (HPS), 1/11 23 V Hammeren (TET, OLJ).

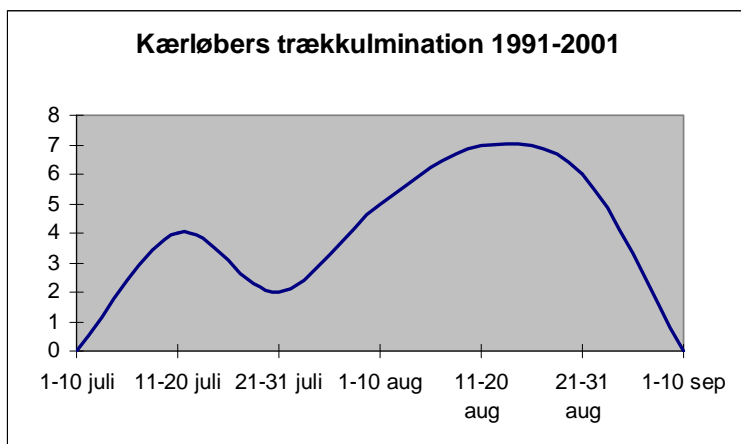
Øvrige meddelere: (JET, GBR, Jesper Møller, AMØ, ASO, HTØ, SEJ, SKN, NÅK, PJE, PCP, CAN, SSN, JCH).

Totale antal fugle i 2001 2943 mod 1825 i 2000 og 3641 i 1999.

KÆRLØBER: (Limicola Falcinellus)

Kun én fugl! 27/7 1 Udkæret (LOU).

1999 og 2000 max 4-5 fugle.

BRUSHANE: (Philomachus Pugnax)

Månedsfordeling. Gengangere forsøgt undgået.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	8	59	92	149	162	432	80	0	0

Et godt år med mange indlandsobs., Udkæret var bedste lokalitet i perioden. Myregårdsmyr viser sig stadig som en god rastlokalitet. Hvornår får vi naturgenopretning her?

Første fugle 30/4 8 Udkæret (LOU), sidste 8/10 73 Myregårdsmyr (LOU).

Forår

Kun rast på to lokaliteter.

Udkæret var bedste lokalitet med 34 fugle 16/5 (LOU) og Ølene havde 10 fugle 12/5 (LOU).

Sommer – efterår.

Rast. Indlandslokaliteterne havde de fleste fugle, kun få fugle på kysten.

De største forekomster nævnes. 29/6 43 Udkæret (LOU), 7/7 24 Udkæret (ASO, AMØ), 9/7 34 Udkæret (LOU), 24/7 24 Udkæret (JET), 2/8 10 Nexø Sydstrand, 23/8 33 Udkæret (LOU), 5/9 64 Udkæret (LOU), 17/9 160 Myregårdsmyr (LOU), 23/9 73 Kratgårdsvej, Åkirkeby (PJE), 30/9 40 Myregårdsmyr (HTØ, MKO).

Træk

Alle nævnes. 25/7 1 NV Knudsnæs, Allinge (HPS), 3/8 2 SØ Gulehage, Allinge (HPS), 18/9 8 SV Rønne (LOU), 19/9 18 SØ Galløkken (CAN).

Øvrige meddelere (JCH, SEJ, OLJ, SNI, BNI, NÅK, PCP, GBR, SKN, JET, ABO, SBR, Thyge Enevoldsen, Jesper/Kalle Møller).

Totalt antal fugle 2001 847 eks. mod 318 i 2000 og 491 i 1999.

ENKELTBEEKKASIN: (*Lymnocyptes minimus*)

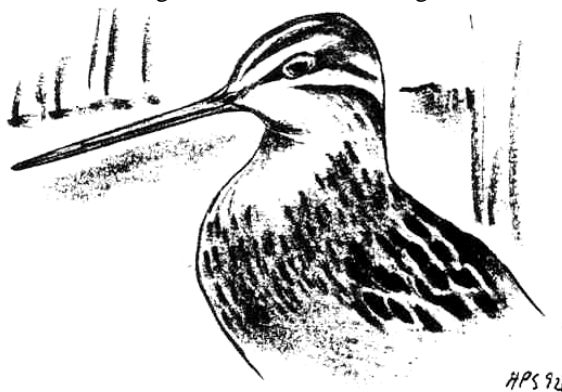
Månedsfordeling. Gengangere forsøgt undgået.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	2	0	1	0	0	0	0	0	24	1	0

Et vældig godt år (rekord?) med i alt **30** fugle fortrinsvis fra lokaliteten Dueodde i oktober måned. Tilbage til 1990 er bedste år 1995 med 22 fugle. Fordeling; vinter 4, forår 1 og efterår 25, alle rastende.

Første var: 4/1 Tingsted, Bialitevejen 1 (CAN), herefter 7/1 Almindingen 1 (MST), 1/2-3/2 Salthammer 2 (JET, TET, PCP, OLJ), 1/4 Bredeskær, Tejn 1 (RSO), 8/10 Nexø Sydstrand 1 (LOU), 9/10 Dueodde 2 (CAN), 13/10 Dueodde 3 (Feltræf Bornholm), 17/10 Rønne 1 (Feltræf Bornholm), 18/10 Dueodde sumpområde 16 (Feltræf Bornholm – sandsynligvis bornholmsk dagsrekord), 27/10 fyldområde Rønne Vesthavn 1 (HTØ, HPS) og årets sidste 24/11 Hammeren 1 (ABO, CAN).

Til sammenligning år 2000: 5, år 1999: 19-20 og år 1998: 8 indberetninger.

DOBBELTBEEKASIN: (*Gallinago gallinago*)

Månedsfordeling. Gengangere forsøgt undgået.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	1	2	16	3	3	21	87	39	13	1	6

Et usædvanligt år med mange sommer/efterårs iagttagelser især fra Udkæret.

Vinter. Kun 1 obs. 5/2 Melsted 1 R (JKO). Få observationer om vinteren er ikke ualmindeligt – i årene 1995-1999 er ingen meddelt fra januar/februar.

Forår. Kun 21 fugle er lidt skuffende (år 2000: 34 fugle). De første var 13/3 Ølene 1 R (LOU), 21/3 Hammeren 1 OF (PCP, OLJ) og 1/4 Hammeren 1 R (TET, PCP). Ellers med Ølene som dominerende lokalitet, bl.a. 2/4 1 R (FJE), 4/4 1 R (JCH), 27/4 Rømersvej 1-2 spillende (JGE, HTØ, HPS) og samme dato: 5 R derefter NØ (HTØ, HPS), 12/5 1 SY (HTØ, HPS, LOU) og 26/5 1 R (ASO, AMØ). Endvidere Udkæret 3/4 1 R (LOU), 19/4 3 R (LOU), 21/4 2 R (NÅK).

Sommer-efterår. Med 170 fugle et forrygende år med mange observationer fra Udkæret som den fremherskende lokalitet. Håber det kan fortsætte fremover. Første indberetninger er 5/6 Rømersvej Ølene 1 SY (CAN) og 29/6 Udkæret 2 SY (LOU). Videre kan nævnes 8/7 Melsted 1 R (HPS), 15/7 Udkæret 4 R (LOU), 18/7 Udkæret 3 R (HTØ, HPS), 28/7 Nexø Sydstrand 2 R (SBR), 2/8 Nexø Sydstrand 5 R (LOU), 4/8 Udkæret 5 R (PCP), 4/8 Svaneke Fyr – Grisby 2 R (LOU), 16/8 Udkæret 14 R (LOU, PJE), 25/8 Udkæret 29 R (dagsrekord?) (LOU), 27/8 Raghøner 2 R (PCP), 1/9 Udkæret 18 R (LOU), 12/9 Dueodde 3 R (HTØ, HPS), 18/10 Dueodde 4 R (Feltræf Bornholm), 23/10 Rønne Vesthavn fyldområde 2 R (JCH), 23/12 Dueodde 3 R (SSN) og sidste 28/12 Årsdale/Grisby 3 R (AMØ, RMØ).

Totalt for 2001: 192 fugle mod 71 i år 2000 og 132 i år 1999.

SKOVSNEPPE: (*Scolopax rusticola*)

Månedsfordeling. Gengangere undgået.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4	3	13	26	12	14	7	1	1	5	3	5

Vinter. 7 obs. med første nytårsdag den 1/1 Habbendamme 1 R (BST). Ellers kun indberetning af enkeltobs. fra Tingsted, Almindingen, Tejn og Rønne (CAN, MST, RSO, TET).

Forår – sommer (mar – aug): Lidt færre indberettet end i 2000. Første syngende var 11/3 Ølene 1 SY (HTØ, HPS).

Ynglefugle. Max. antal fra de forskellige lokaliteter: Paradisbakkerne: i alt 8 (HTØ, HPS), Almindingen (Kohullet/Puggekullekær, Trehøjevej, Chr. X vej): 8 (CAN, PCP, m.fl.), Bagå/Muleby: 4 (CAN), Borgedalssø: 1 (HTØ, HPS), Poulsker Plantage: 2 (HTØ, MKO), Ølene: 3-4 (HTØ, HPS, MKO, NÅK), Spellingemose: 2 (HTØ, HPS), Rø Plantage: 1 (JGE), Udkæret: 1

(HTØ, HPS), Slotslyngen: 1 (HTØ, HPS), Snogebæk-Bro Odde: 1 (OLJ), Rolfhøj nordlige grusgrav: 3 (HTØ, HPS), Habbedamme: 3 (BST), Østerlars: 2 (HTØ), Hammeren: 2 (MFN), Vestre Sømark: 1 (Ursula og Ernst Eberhardt). I alt anslået ca. 44 territoriehævdende fugle.

Efterår. Største forekomst 24/12 Blykobbe Plantage 3 R (SSN). Ellers kun indberetninger om enkelte fugle (SNI, BNI, ESB, NÅK, Feltræf Bornholm, MKO, TET, CAN, ESA). Sidste 26/12 kl. 01.30 Sorthatvej.

Totalt for 2001 max 94, 2000 max 116 og 1999 max 97.

LILLE KOBBERSNEPPE: (*Limosa lapponica*)

Månedsfordeling. Gengangere forsøgt undgået.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	0	0	0	8	143	0	0	0	0

Bemærk ingen indberetninger fra foråret.

Sommer- efterår. Kun observationer fra juli og august måned med et år på det jævne.

Første var 13/7 Nexø Sydstrand 2 R. Af større forekomster kan nævnes: 11/8 Hammeren 39 VSV (største flok 12 og med enkelte 1k) (HPS), 11/8 Bølshavn 25 i èn flok (SBR), 12/8 Salthammer 63 SV (OLJ), 15/8 Sorthat-Levka 6 R (SKN). Øvrige indsendere AMØ, RMØ, ASO, ESN, CAN.

Totalt for 2001 151 fugle mod 19 i år 2000, 71 i år 1999. Bemærk de store svingninger f.eks. år 1997 642 og år 1996 584.

LILLE REGNSPOVE: (*Numenius phaeopus*)

Månedsfordeling

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	1	22	5	23	34	0	0	0	0

Forår. Set fra 25/4 Hammeren og Allinge: 1 Ø (OLJ, HPS, der desuden hørte en flok), 8/5 Hammeren 10 Ø (største flok i år 2001) (HPS), 9/5 Hammeren 8 Ø (HPS, OLJ) og 16/5 Udkæret 4 NØ (LOU).

Sommer – efterår: Beskedent træk gennem perioden med meget få rasteforekomster. Første var forholdsvis tidlig 26/6 Hammeren 2 R – S (TET). Desuden kan nævnes 29/6 Udkæret + Salthammer: hver 1 SV + S (LOU, OLJ), 7/7 Bro Odde 1 SV (ASO, AMØ), 14/7 Hammeren 3 R (HPS), 14/7 Rønne Nordskovvej (aften) 1 S (TET), 15/7 Allinge 4 V (HPS), 18/7 Allinge 5 SV (HPS), 7/8 Hammeren 3 V (LOU), 12/8 Knudsnæs Allinge 8 VSV (HPS), 12/8 Dueodde 2 SV

(SBR), 13/8 Hammeren 6 SV (HTØ, HPS), 19/8 Røstedvej 1 (ESA), og sidste 22/8 Hammeren 1 SV (HPS).

Totalt et år på det jævne med 85 eksemplarer mod år 2000: 21 (et af de dårligste år i 1990'erne) og år 1999: 127.

STOR REGNSPOVE: (Numenius arquata).

Månedsfordeling.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	4	584	1	54	98	198	17	0	0	0

Forår. Et pænt antal observationer med april måned og lokaliteten Hammeren som altdominerende. Første var henholdsvis 21/3 Hammeren 2 SV(?) (LOU) og 30/3 Bagå 2 Ø (CAN). Største dage på Hammeren: 17/4 85 Ø (SSN), 19/4 425 Ø med største flok på 90 (OLJ) og 20/4 37 Ø (OLJ). Majs enlige "svale" var igen Hammeren: 9/5 1 NØ (HPS, OLJ). Der er kun én rastobservation fra forårs månederne.

Sommer – efterår. Ret pæn forekomst med august som fremherskende måned. Første 9/6 Hammeren 1 SV (HPS) = starten på efterårstrækket, derefter 17/6 Årsdale 4 SV (ASO, AMØ) og 18/6 Allinge 9 SV (HPS). **Rast:** Udkæret 21/6 1 (SNI, BNI), 29/6 9 (LOU), 10/8 3 (Thyge Enevoldsen), 16/8 og 18/8 3 (LOU, ASO, AMØ), 23/8 5 (LOU), 27/8 12 (LOU). Endvidere 19/7 Lufthavnen 8 (HTØ, HPS), 6/8 Hundsemyre 4 på eng (SBR) og 25/8 Nexø Sydstrand 7 (NÅK). **Træk:** Af større forekomster kan nævnes: 5/7 Korsodde, Stampen 17 (GBR), 14/7 Hammeren 10 SV (HPS), 30/7 Gulehage Allinge 12 SV (HPS), 4/8 Svaneke Fyr – Grisby 32 S (LOU), 5/8 Melsted 71 VNV (LOU), 19/8 Årsdale 10 (ASO AMØ) og sidste 4/9 Røstedvej 15 (ESA).

Totalt for år 2001 956 fugle, hvilket må anses som et resultat i den bedre ende, hvilket især kan tilskrives en flot april måned. År 2000: 499 eks. og år 1999: 514 eks.

SORTKLIRE: (Tringa erythropus)

Månedsfordeling. Gengangere forsøgt undgået.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	3	2	54	18	62	28	0	0	0

Forår. Blot 3 observationer af 5 fugle (beskedent som sædvanligt): 19/4 Nexø Sydstrand 1 (LOU), 30/4 Udkæret 2 (LOU) og 5/5 Nexø Sydstrand 2 R (NÅK). Det var det hele.

Sommer – efterår. En god periode med langt flere fugle end de 3 foregående år, hvilket utvivlsomt kan tilskrives Udkæret, der har været godt besøgt og bidrager med pæne observationer.

Rastforekomster: første, største og sidste forekomster:

Nexø Sydstrand, alle rastende: 11/6 1 i SDR, 19/6 1 AD, 4/8 5, 11/8 4, 18/8 5 og 21/8 1 (HPS, HTØ, OLJ, NÅK, SBR, PJE). Salthammer, alle rastende: 26/6 1, 2/8 3, 17/8 5, 21/8 7, 26/8 6 og 15/9 1 juv. (SEJ, SBR, PJE, ASO, AMØ, OLJ). Udkæret: 6/6 1, 13/6 11 AD, 17/6 9 R, 23/6 12 R, 29/6 8 AD, 17/7 6 R, 16/8 8 R, 4/9 6 1K og 21/9 1 1K (LOU, SNI, BNI, PJE, HPS, HTØ, CAN, GBR, AMØ, ASO, EJM, SEJ, PCP, Thyge Enevoldsen). Dueodde: 24/9 1, 26/9 1 og 29/9 4 (TET, PCP, OLJ). Slotslyngen: 13/6 2 R (BST). Balka 6/8 1 1K R (SBR). Sorthat-Levka: 12/8 1 R (SKN). Allinge: 10+11/9 i alt 3 1K R (HPS).

Træk: Meget få indberetninger: 12/6 Salthammer 2 AD SV (OLJ), 1/8 Dueodde 1 S (LOU) og 5/8 Melsted 1 OF (LOU).

Totalt for 2001: 167 fugle med august måned og Udkæret som de dominerende faktorer. År 2000: 57, år 1999 og 1998: 62 og år 1997: 108.

RØDBEN: (Tringa totanus)

Månedsfordeling. Gengangere forsøgt undgået.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	52	35	13	26	98	17	0	0	0

Forår. I alt en pæn forekomst med 87 fugle mod kun 30 i 2000. Første var 1/4 Hasle Sydstrand 1 R (CAN). Af andre rasteforekomster kan nævnes: 4/4 Udkæret 1 SY (LOU), 10/4 Åløse 2 R (ASO, AMØ), 24/4 Salthammer 34 R (OLJ), 5/5 Nexø Sydstrand 5 R (NÅK), 12/5 Sorthat-Levka 4 R (SKN) og sidste 31/5 Bro Odde 6 R (OLJ). Øvrige indberettere SEJ, HPS, HTØ, PCP. Træk: Bl.a.: 24/4 Hammeren 2 Ø (HPS), 26/4 Allinge-Sandkås 3 Ø (HPS).

Sommer-efterår: Perioden generelt inden for det normale antal fugle.

Rast med bl.a. følgende observationer: Første 6/7 Nexø Sydstrand 2 og samme dato Udkæret 1. Derefter 14/7 Nexø Sydstrand 5, 19/7 Habbedamme 1 i pæretræ!, 2/8 Salthammer 16, 11/8 Salthammer 7, 17/8 Nexø Sydstrand 5, 18/8 samme sted 10, 20/8 Udkæret 5, 29/8 Salthammer 11, 11/9 Salthammer 6, 15/9 Nexø Sydstrand 3 og sidste 24/9 Dueodde 1 (HPS, HTØ, OLJ, AMØ, ASO, NÅK, PJE, SEJ, EJM, BST, SBR, SKN, SSN, TET).

Træk: Få indberetninger med største 10/7 Salthammer 6 S (JET).

I alt for år 2001 241 fugle hvilket kan betegnes som normalt trods de pæne forårstal. Til sammenligning år 2000: 116, år 1999: 189, år 1998: 200 og år 1997: 272 fugle.

HVIDKLIRE: (Tringa nebularia)

Månedsfordeling. Gengangere forsøgt undgået.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	21	42	21	77	161	14	0	0	0

Forår. Et godt forår - især maj måned - med 63 observationer, hvilket kan tilskrives pæne tal fra Nexø Sydstrand og Udkæret. Til sammenligning kun 14 observeret foråret 2000. Første var 20/4 og 21/4 Udkæret 1 R (LOU, NÅK) og 25/4 Ølene 1 R (PJE). Større forekomster: 28/4 Nexø Sydstrand 8 R (NÅK), 5/5 25 R (NÅK), Udkæret 30/4 9 (LOU), 1+2/5 5 (LOU), 10/5 4 (LOU) og 16/5 6 (LOU). Ellers kun enkelte fugle fra Ølene, Hammeren, Allinge og Svinemose (HPS, OLJ, HTØ, AMØ, ASO, SEJ).

Sommer – efterår. Med i alt 273 observationer et godt år i forhold til 2000 med kun 95 obs., idet især månederne juli/august bidrager med væsentligt større tal. Første var allerede 2/6 Udkæret 1 R (SSN) – forsinket forårstræk? Særligt kan nævnes: Udkæret: 29/6 11 (LOU), 7/7 30 (ASO, AMØ), 13/7 17 (LOU). Endvidere obs. fra HPS, HTØ, GBR, JET, SEJ, EJJ, SNI, BNI, PJE, PCP. Nexø Sydstrand, alle rastende: 27+28/7 9 (HPS, HTØ, NÅK), 30/7 16 (CAN, ABO), 13/8 20 (SBR), 25/8 12 (NÅK). Endvidere obs fra AMØ, ASO, GBR, LOU. Salthammer 6/8 12 R (SBR), 9/8 22 R (OLJ), 13/8 24 (OLJ, SBR), 24/8 29 R (OLJ). Endvidere obs. fra SEJ, AMØ, RMØ, ASO, EJJ, PJE. Mindre forekomster (1–6 fugle) er set fra Ølene, Årsdale, Stampen, Dueodde, Rolfhøjs sydlige grusgrav, Knudsnæs, Balka, Svaneke Fyr-Grisby, Pyritsøen, Sorthat-Levka, Melsted, Hammeren, Hasle Sydstrand, Årsdale og Hundsemyre (PCP, PJE, AMØ, ASO, GBR, HPS, HTØ, EJJ, SKN). Sidste 29/9 Årsdale 1 R (ASO; AMØ).

Totalt for 2001 336 fugle mod 109 i 2000 og 196 i 1999.

SVALEKLIRE: (Tringa ochropus)

Månedsfordeling. Gengangere forsøgt undgået.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	1	42	5	45	67	29	8	0	0	0

Forår. Et år på det jævne med april som absolut dominerende måned. Første 31/3 Hammeren 1 (HPS, RSO). Endvidere nævnes 3/4 Habbedamme 4 R (BST), 10/4 RØ 2 R (RSO), 10/4 Udkæret 4 (LOU), 14/4 Slotslyngen 5 (CAN), 17/4 Vallensgårdsmose 2 (Kasper Møller), 8/5 Ølene 3 R (JCH), 11/5 Ølene 3 R (PJE). 1-2 fugle set fra Knudsnæs, Robbedale, Nylars, Munkegård i Olsker, Bastemose, Åløse (OLJ, LOU, CAN, HPS, JLH, SSN, AMØ, ASO, HTØ).

Der er ikke rapporteret om ynglefugle – kun 1 syngende 10/4 Ølene (CAN), hvilket indikerer minimal yngleaktivitet.

Sommer – efterår. Første 2/6 Udkæret 2 R (SSN). Ellers pæne forekomster med gode tal især fra Udkæret. Større observationer: Ankermyr 4/6 4 R (CAN), Udkæret 6/6 4 (LOU), 13/6 14 (LOU), 29/6 8 (LOU), 9/7 11 (LOU), 10/7 8 (JET), 17/7 5 (SEJ), 27/7 14 (LOU), Ølene 14/7 7 R (GBR), Hammershus (Mølledalen) 10/6 3 R (CAN), Nexø Sydstrand 27/7 6 R (HPS, HTØ), 31/7 6 R (SBR), 11/8 4 R (NÅK). Observationer af 1-3 fugle fra Kobbå, Thomasengen Slotslyngen, Poulsker, Torneværkets kaolinergrav, Pyritsøen, Stavnsgårdsmosen, Rønne Plantage, Hundsemyre, Dueodde, Rolfshøj nordlige grusgrav, Røstedvej, Knudsnæs, Svaneke-Grisby, Carl Nielsens grusgrav, Balkalyngen, Grisby, Svinemose, Bromme og Myregårds myr (AMØ, ASO, BST, OLJ, SNI, BNI, PJE, SKN, GBR, EJJ, ESA, RMØ). Sidste 23/9 Ølene 1 (HPS, HTØ).

I alt for 2001 197 fugle, hvilket må betegnes som over middel. Til sammenligning år 2000 118 og år 1999 96 fugle.

TINKSMED: (Tringa glareola)

Månedsfordeling. Gengangere forsøgt undgået.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	19	154	92	436	416	32	0	0	0

Forår. Et forår med 173 fugle er langt over normalen - med mange observationer fra maj måned. De første fugle ankom ret normalt omkring månedsskiftet april/maj: 28/4 Bokul 1 N (HPS) og 30/4 Udkæret 18 (LOU). Store forekomster er registreret fra Ølene, bl.a.: 8/5 45 (PJE, JCH), 11/5 38 (PJE) og Udkæret: 10/5 56 (LOU), 25/5 45 R (AMØ, ASO). Øvrige observatører SEJ, HTØ, HPS med bl.a. den eneste observation af syngende fugle: 12/5 Ølene 2 SY (HPS, HTØ). Ellers kun indberetning fra 2 lokaliteter: 11/5 Grisby 2 R (CAN, ABO) og 17/5 Allinge-Sandkås 1 R (HPS).

Sommer – efterår. Mere end en fordobling af fugle i forhold til året 2000, hvilket især skyldes meget store tal fra Udkæret i juli og august, hvilket indikerer pæne forekomster af ungfugle. Første større forekomster var Udkæret 23/6 15 R (PJE), 29/6 78 (LOU) og Ølene 25/6 10 R (PJE). Større forekomster: Udkæret 7/7 **175 R** (AMØ, ASO), 13/7 40 (LOU, SEJ), 19/7 74 (LOU), 24/7 81 (LOU, JET), 31/7 48 R (CAN), 4/8 38 R (PCP), 10/8 36 R (PCP), 17/8 55 (AMØ, ASO), 23/8 18 (LOU), 26/8 22 R (AMØ, ASO), 4/9 18 (LOU). Nexø Sydstrand: 27/7 51 R og 15 SV (HPS, HTØ), 1/8 50 R + Langeskanse (SBR), 4/8 40 R (SBR, NÅK), 11/8 33 R (NÅK), 18/8 23 R (NÅK). Salthammer: 29/7 30 R (SBR), 4/8 20 R (SBR), 11/8 12 R (OLJ), 21/8 11 R (OLJ), 29/8 11 R (HTØ, OLJ), Ølene: 26/6 10 R (PJE), Dueodde: 1/8 16 (LOU). Øvrige observatører fra ovennævnte 5 lokaliteter: GBR, SNI, BNI, EJM, ABO, Jesper Møller, Thyge Enevoldsen. Øvrige lokaliteter med 1 - 10 fugle: Bro Odde, Stampen, Knudsnæs, Hundsemyre, Balka, Svaneke Fyr-Grisby, Melsted, Slotslyngen (Buggedal), Raghhammer og Hammeren (GBR, HPS, OLJ, HTØ, AMØ, ASO, SBR, LOU). Sidste indrapportering var Udkæret 17/9 1 R (LOU).

Totalt for 2001 1149 fugle, hvilket må betegnes som et overmåde fint år med henvisning til de flotte tal fra Udkæret, som ikke har figureret i tidligere årsrapporter. Til sammenligning kan anføres: 2000: 458, 1999: 814 og 1998: 299 fugle (meget dårligt år).

MUDDERKLIRE: (Actites hypoleucos)

Månedsfordeling. Gengangere forsøgt undgået.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	4	48	9	172	387	34	0	0	0

Forår. Et år med indberetninger under middel – kun Udkæret indgår med pæne tal. Første var også fra samme lokalitet 19/4: 1 (LOU). Endvidere kan nævnes fra samme sted: 29/4 3 R (PJE), 6/5 2 R (AMØ, ASO), 16/5 22 (LOU), 17/6 2 R (PJE, LOU). Øvrige lokaliteter: Spellinge mose 4/5 1 NØ (HPS, HTØ), Torneværkets kaolinergrav: 4/5 7 R og 10/5 1 R (SNI, BNI), Sorthat-Levka 12/5 1 R (SKN), 30/5 Pyritsøen 1 R (CAN), 31/5 Salthammer 3 R (OLJ) og Hammeren 31/5 1 R (HPS). Ingen rapportering fra andre lokaliteter.

Sommer – efterår. Første 1/7 Udkæret 2 (LOU) og sidste 22/9 Galløkken 1 (LOU). Ellers et godt år med noteringer på op til 47 fugle og med indberetninger fra en del lokaliteter. Større forekomster nævnes. Nexø Sydstrand: 20/7 9 R (NÅK), 27/7 34 R (HPS, HTØ), 1/8 40 (SBR), 4/8 30 (SBR), 10/8 25 (SBR), 13/8 17 (AMØ, ASO), Udkæret: 4/8 13 R (PCP), 1/9 6 (LOU), Salthammer: 18/7: 10 R (HPS, HTØ, OLJ), 20/7 12 (SEJ), 29/7 20 R (SBR), 6/8 20 R (SBR, OLJ), 13/8 14 R (OLJ, AMØ, ASO, RMØ), 26/8 14 R (OLJ), Knudsnæs 29/7 19 R (HPS), Svaneke Fyr-Grisby 4/8 47 (LOU), Melsted 5/8 16 R (LOU), Hammeren 7/8 32 R (LOU), Pyritsøen (havsiden) 17/8 10 R (CAN), Hasle Sydstrand 23/8 12 R (HPS, HTØ), Sorthat-Levka 26/8 10 R (SKN), 27/8 Raghhammer 17 R (PCP). Øvrige lokaliteter med mindre observationer (1 – 8 fugle): Nexø Havn, Stampen, Saltuna, Lufthavnen, Rolfhøj grusgrave, Gulehage Allinge, Årsdale, Boderne, Bro Odde, Dueodde, Ølene, Bølshavn, Hasle havn, Sorthat Strand, Carl Nielsens grusgrav, Randkløve-Ypnasted, Balka (GBR, SKN, JET, ABO, NÅK, EJM, CAN, TET, SSN).

Totalt for 2001 654 fugle, hvilket må betegnes som et godt år. År 2000 363 og år 1999 475 fugle.

STENVENDER: (Arenaria interpres)

Månedsfordeling. Gengangere frasereret.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	0	1	0	3	15	3	0	0	0

Forår. 1 indberetning fra Salthammer 17/5: 1 R sdr. (OLJ) er tyndt, idet år 2000 ”gav” 3 og år 1999 34 fugle.

Sommer - efterår. Ret beskeden forekomst med kun 21 indberetninger – alle fra Salthammer og rastende, hvilket ligner billedet fra de forrige år: 20/7 1, 25/7 1, 5/8 1 ad, 6/8 1 ad sdr, 12/8 2, 13/8 1, 14/8 6 (4ad + 2 juv), 15/8 1, 17/8 1 ad, 24/8 1 ad, 27/8 1 ad, 15/9 1, 19/9 1 juv (SEJ, OLJ, SBR, AMØ, ASO, RMØ, EJM).

Totalt for år 2001 22 fugle mod 28 i 2000 og 63 i 1999.

ODINSHANE: (Phalaropus lobatus)

3 forekomster af arten i år 2001: Udkæret (Vigen ved Birkely) 29/6 1 R (tidlig forekomst) (LOU), Dueodde (strandsøerne) 6-8/9 1 R (CAN, JRH) og Hammersø 23/11 1 R (sen forekomst) (TKU).

Forekomster af Odinsbane 1990– 2001:

1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
0	3-4	12-15	0	1	1	1	3	6	ca. 10	1	3

MELLEMKJOVE: (*Stercorarius pomarinus*).

Forår:

19/4 1 Hammeren (OLJ). Forårsiagttagelser hører bestemt stadig ikke til hverdagskosten.

Sommer-efterår:

16+28/7 i alt to nær Knudsnæs (HPS) er også et par tidsmæssigt overraskende observationer.

Herudover et pænt antal med 15 fugle fra 29/8-19/10.

Fra Hammeren/ Knudsnæs de 14, bl.a. 18/9 4 (HPS, TET, JCH, Felttræf), mens Dueodde bare havde 26/9 1 (OLJ, TET).

Totalt 18 mod 0, 16 og 3 fra årene 1998-2000.

ALMINDELIG KJOVE: (*Stercorarius parasiticus*).

Forår:

Alle Hammeren: 12/4-10/5 i alt 9 (SSN, OLJ, HPS).

Sommer-efterår:

Fra højsommeren 16/7 1 Knudsnæs og 1/8 1 Dueodde (HPS, LOU).

Det egentlige træk kom godt i gang sidst i august. Det blev et rigtig godt efterår på Nordbornholm med sammenlagt 47 alm. kjoer (HPS, TET, Felttræf). Første var 20/8, mens den sidste blev set 19/10. 29+30/8 trak 12 forbi Hammeren, mens årets største tal blev 10/9 9 Knudsnæs.

Fra Dueodde 25/9 2 og 24/10 1, mens der ved Sose Odde blev set en 17/10 (JCH, TET, Felttræf).

Totalt 62. 1998-2000 hhv. 12, 53 og 20 eks.

STORKJOVE: (*Stercorarius skua*).

7/8 1 trk. V Hammeren (LOU).

Det er blot Bornholms femte eksemplar og første fra august.

De tidligere var 24/10-88, 15-20/7-96, 25/7-98 og sidste år 25/4 1 Hammeren.

DVÆRGMÅGE: (*Larus minutus*).

Månedsfordeling

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	26	47	2	6	38	604	225	68	6

Forår:

Alle var trækkende fugle set fra Hammeren. 12/4-2/5 i alt 72 – bl.a. 1/5 28 (SSN, OLJ, HPS). En ret normal indberetning. Bemærk ingen vinterfugle.

Sommer:

Som sædvanligt enkelte fra denne periode, om end ni var over gennemsnittet. 16/5 1 Salthammer (JRH), 20/6 1 Hammeren (TET, HPS) og 23/6 1 Årsdale (AMØ, ASO). Desuden fra juli 9+23/7 2 Hammeren (HPS), 9/7 1 Lufthavnen (GBR) og 25/7 1 Knudsnæs (HPS).

Efterår (fra august):

Første må være 10/8 1 Salthammer (SBR).

Det blev en utrolig god træksæson med i alt 886! Så vidt jeg kan se, er det en klar bornholmsk rekord.

HPS's observationer fra Knudsnæs og Gulehage i Allinge gav store tal af forbiflyvende. 10/9-11/12: sep 370 (18/9 **130**), okt 106, nov 11, dec 5. Fra Hammeren meldt om totalt 137 (HPS, HTØ, MST, Flettræf, OLJ, TET, EJE), mens der ved Dueodde blev set 141 (alene 25/9 **113**)(9 indsendere).

Blandt de få rastende kan nævnes 26/9 7 Hammeren, 6/11 4 Galløkken og 11/11 7 Dueodde (HPS, ESB, PCP).

Totalt 1022 mod 422, 322 og 115 fra 1998-2000.

HÆTTEMÅGE: (Larus ridibundus).

1. halvår:

Max-tal fra Nexø Sydstrand: jan 323, feb 223, mar 267, apr 41, maj 54 og juni 36 (alle NÅK).

Eneste anden iagttagelse af over 50 var 3/4 78 Udkæret (LOU) – her var der endda optræk til yngel.

Trækket beløb sig til blot 78 fugle fra Hammeren (TET, JET, OLJ, HPS).

2. halvår:

Nexø Sydstrand: juli 61, aug 121, sep 68, okt 58, nov 36 og dec 124 (NÅK).

I denne periode blev lokaliteten dog overgået flere gange. Her bør nævnes 9/7 235 Udkæret (LOU), 13/7 + 1/8 400 Balka (GBR, SBR) og samme antal 17/8 Salthammer (SBR).

Igen et svagt træk. I alt 98 stk.

STORMMÅGE: (Larus canus).

1. halvår:

Klart største fra årets første to måneder var 3/1 500 Årsdale (AMØ, ASO). I løbet af april flere end vi er vant til. Højeste tal blev indsendt fra Vallensgårdsmose: 8/4 **3000** (FJE). Nævnes bør dog også

5/4 2000 Bygaden, Åkirkeby og dagen efter 1000 nær Østerlars (begge HTØ) foruden 20/4 1200 Udkæret.

5/4 42 Hammeren (TET, RSO) var alt, hvad det blev til af trækkende.

Yngel

På nordkysten mellem Gudhjem og Svaneke min. 24 par rugende i maj, mens der syd for Svaneke (t.o.m. Grisby) rugede 11 par (HPS, HTØ, CAN). Det er dog langt fra tidligere systematiske optællinger, og der mangler desuden tal fra nordvestkysten i år.

2. halvår:

Også denne periode domineret af store rasttal fra specielt Udkæret. 11-21/9 mellem 2800 og **4200** optalt her (alle LOU). Af øvrige kan nævnes 4/11 500 Kalløkkevej (HPS, HTØ) og 5/12 350 Sose Odde (PCP). På Nexø Sydstrand fandtes flest 28/10 210 (NÅK).

Der er intet træk indsendt.

SILDEMÅGE: (Larus fuscus).

Månedsfordeling

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	1	2	13	9	8	8	8	66	3	0	0

Vinter-sommer:

Som i 2000 en ringe høst.

En enkelt vinterfugl opholdt sig 11/2 på Hasle Havn (JET).

I foråret og i løbet af sommeren er Hammeren og kystklipperne ved Slotslyngen de givtigste lokaliteter. I år op til fire ved Mulekleven, mens 13/4 5 trk. Hammeren blev flest herfra (PCP, AMØ, ASO).

En lidt usædvanlig observation var 2/5 1 Udkæret (LOU).

Yngel 2-3 par Mulekleven plus et par Hammerbruddet. Bestanden skranter mere og mere. Fra 1998 til 2000 gået fra 6-7 par til 4 par og nu altså 3-4.

Efterår:

Et godt resultat i september skyldes udelukkende 19/9 47 trk. Hammeren (HPS). Fra lokaliteten i øvrigt 6 trk. og 4 rst., mens der ved Knudsnæs trak 5 (alle HPS). Hertil tre fundsteder på øst- og en på sydkysten: 3+17/9 1 Årsdale (AMØ, ASO), 21/9 5 Dueodde (OLJ), 17/10 2 Nexø Havn og årets sidste 20/10 1 Arnager (begge feltræf).

Som den eneste blev 31/5 1 Salthammer (OLJ) bestemt som britisk sildemåge (L. f. graellsii).

SØLVMÅGE: (Larus argentatus).

1. halvår:

Flest på østkysten: Nexø Sydstrand 13/1 216 og 10/3 185 mens der på havnen taltes 500 25/3 (alle NÅK).

Af ynglefugle bl.a. tyve rugende 27/4 Nexø Havn (HPS, HTØ).

2. halvår:

Imponerende rasttal indsendt fra perioden.

13/7 2000 Balka (GBR), 1/8 600 Nexø Havn (SBR) og 21/9 1000 Udkæret (LOU) var flest.

Fra december 22/12 451 Nexø Sydstrand (NÅK).

MIDDELHAVSMÅGE: (Larus michahellis).

En i høj grad overset art.

SBR's mågetællinger afslørede 6-13/8 19 på østkysten mens felttræf-folkene 13-17/10 fandt 10 eksemplarer på syv kystlokaliteter. Hvor samtlige augustfugle var adulte, var alle oktoberfundene juv!

Blot to iagttagelser gjort af bornholmere: 20/10 1 Allinge og 27/10 1 Årsdale (HPS, AMØ, ASO).

KASPISK MÅGE: (Larus cachinnans).

Som foregående "art" en måge, man skal vænne sig til at bestemme. For begges vedkommende gælder desuden, at de endnu ikke er anerkendt som selvstændige arter, men er stærkt på vej til at blive det. Se i øvrigt artiklen i "Fugle i Felten" 4:2002.

Én iagttagelse fra første halvår: 11/2 1 Rønne Havn (JET). Fuglene ses ellers hyppigst efter yngletiden, hvor de strejfer en del.

Første fra efteråret var 14/9 1 Dueodde (SSN) mens forekomsterne tilsyneladende toppede under felttræffet.

Mellem 13. og 17. oktober i alt 19 eks. med 6 både Hasle Havn og Salthammer. Af disse var blot en adult, men 1K'erne er jo også nemmere at have med at gøre.

27/10 desuden 1 ad. Rabækkens kaolinergarv (HPS, HTØ) foruden to juv. fra december: 16/12 Allinge og 23/12 Salthammer (HPS, SSN).

SVARTBAG: (Larus marinus).

1. halvår:

Der er kun indsendt rasttal.

Klart flest Nexø Sydstrand i vinterperioden. I 2001 op til 24 i januar og 19 i marts (NÅK). 4/6 3

Gudhjem (HPS) var faktisk eneste anden flertalsobs.

2. halvår:

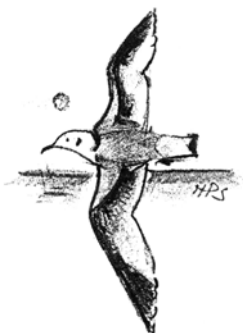
I løbet af sommeren stiger antallet. 10/7 allerede 45 Salthammer (GBR), mens der 13/8 taltes 71 her (SBR). Eneste anden forekomst over 30 var 23/8 117 Hasle Sydstrand (HPS, HTØ). I de to sidstnævnte flokke til sammen blot seks 1K'er.

RIDE: (Rissa tridactyla).

Med tretten fugle det bedste år siden 1993.

Alle var fra efteråret. 24/9 1 Knudsnæs, 25/9 6 Dueodde, 1/11 2 Hammeren, 8/11 2 Knudsnæs samt 13+20/11 1 Hammeren (HPS, TET, OLJ, JCH). Af disse var de fem adulte og resten juv. Vi er afhængige af vestenvindsperioder for at få rider til Østersøen.

1998-2000 blev hhv. set 3, 5-8 og 1.

ROVTERNE: (Sterna caspia).

I alt 18 fugle er lidt færre, end vi normalt kan skrabe sammen.

Der var ingen forårsfugle i 2001.

Ved Snogebæk blev registreret otte stk. mellem 10/7 og 2/9 – årets første såvel som sidste (OLJ, Jesper Møller). Fra samme ende af øen 31/7 + 1/8 3 Dueodde (LOU). Ved Nørrekås 15/7 + 23/8 1 (LOU, JCH), bl.a. en af de få rastende. Hertil 6+7/8 3 Hammeren (LOU) og 18/8 2 Melsted (HPS).

1998-2000 bød på hhv. 20, 12 og 13 mens 90'erne som helhed gav 24,5 pr. år i gennemsnit.

SPLITTERNE: (Sterna sandvicensis).

Månedsfordeling

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	5	18	41	128	73	113	1	0	0

At der blev set flest i andet halvår var ventet, men specielt september endte overraskende positivt.

Forår:

Fra april 12/4 2 og 17/4 3 Hammeren (begge SSN). Samme lokalitet havde det samme antal i maj (HPS, TET), mens periodens største iagttagelse blev 26/5 5 ud for Melsted Å (HPS). På Salthammer, som dominerede resten af året, var 27/5 3 første registrering (OLJ).

Sommer:

Som nævnt ovenfor overvægt af observationer fra Sydøstbornholm. Ved Salthammer og umiddelbart syd herfor blev optalt sammenlagt 104 trækkende såvel som rastende i perioden (8

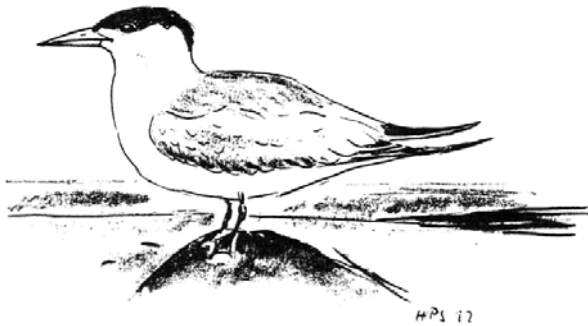
indsendere). 10/7 endda 28 fou. Bro- til Dueodde (GBR). Fra østkysten bør i øvrigt nævnes 1/8 14 Dueodde, 4/8 8 Svaneke-Grisby (begge LOU) og 11/8 18 Nexø Sydstrand (NÅK). I tidsrummet 9/7 til 24/9 blev i alt 69 set fra Hammeren og Knudsnæs (6/9 13)(HPS, HTØ, TET, JCH). Resten af Bornholm kunne bl.a. mønstre 5/7 5 Sorthat Odde (ABO, CAN), 7/7 4 Arnager (GBR) og 2/8 4 Raghhammer (Ursula og Ernst Eberhardt).

Efterår:

På denne årstid efterhånden flere iagttagelser fra Dueodde. I år blev talt 59 trækkende 11/9-6/10 (SSN, TET, JCH, OLJ, HPS, HTØ, PCP). I dette tal indgår årets største tal 25/9 33 og den eneste fra oktober.

Ellers bør 1/9 5 Melsted (HPS) vel nævnes.

Totalt 379 i 2001 mens der 1998-2000 var hhv. 231, 227 og 166.

FJORDTERNE: (Sterna hirundo).

Månedsfordeling

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	0	16	5	90	279	48	0	0	0

1. halvår:

6/5 13 trk. Hammeren (HPS, OLJ) blev mærkeligt nok årets første – d.v.s. ingen aprilfugle. Det var meget sparsomt med fjordterne fra perioden. Næstflest 4/6 3 Salthammer (SSN).

2. halvår:

Var foråret sløjt, blev det kompenseret af virkelig gode tal i juni og august. Ikke overraskende var de fleste iagttagelser fra øens to modpoler Hammeren/Knudsnæs og Salthammer/Dueodde. Førstnævnte sted kunne mellem 6/7 og 23/9 (årets sidste) mønstre hele 234 (2/8 22)(HPS, HTØ, TET, JCH). På Sydøstbornholm passerede 150 i tidsrummet 12/7-14/9 (12/8 84)(OLJ, SBR, EJM, SSN, HPS, HTØ). Fra østkysten i øvrigt 10/8 8 Grisby (AMØ, RMØ) og 13/8 20 Balka (SBR).

En årssum på 438 kan sammenlignes med 212 i 1998, 404 i 1999 og 129 sidste år.

HAVTERNE: (Sterna paradisaea).

Månedsfordeling

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	0	123	3	134	283	5	0	0	0

Mønsteret fra fjordterne blev nøje fulgt.

1. halvår:

Meget få fugle. Overhovedet ingen aprilfund (mod 220 i 2000!).

Tre nævneværdige tal – alle Hammeren: 5/5 69, 6/5 26 og 9/5 22 (HPS, OLJ).

2. halvår:

I alt 422 er godt det dobbelte af de tre sidste år lagt sammen. Bortset fra 12/8 87 Salthammer (OLJ) især imponerende tal fra Knudsnæs hvor HPS obs'ede flittigt. 2/8 trak **146** her og mellem 16/7 og 22/9 til sammen 254 – deriblandt årest sidste.

Største tal som ikke stammede fra nogen af de to ovennævnte lokaliteter var 22/8 7 Hammeren (ligeledes HPS).

Totalt 548. 1998-2000 hhv. 1414, 2104 og 663 hvoraf langt størstedelen var fra foråret.

FJORD-/HAVTERNE: (Sterna hirundo/paradisaea).

6/5 11 Hammeren (HPS, OLJ).

Knudsnæs + Hammeren 25/7-29/8 i alt 72 (HPS, LOU, TET).

Hertil 1/8 20 langt ude Salthammer (SBR) og samme dag 15 Dueodde (LOU), 2/8 3 Salthammer (OLJ) og 18/8 6 Melsted (HPS).

Se tendensen hos de to arter ovenfor.

DVÆRGTERNE: (Sterna albifrons).

To registreringer fra midsommeren: 26/6 2 trk. Hammeren og 1/7 2 rst. Salthammer (TET, OLJ). Det kunne være omstrefjende ikke-ynglende fugle.

Fra efterårstrækket 1/8 2 Dueodde og 21/8 2 Salthammer, mens der fra Hammeren blev meldt om fem vestrækkende 22/8-6/9 (OLU, OLJ, HPS). Endelig 10/9 1 Knudsnæs (HPS).

I alt 14 er et ret normalt antal. 1998-2000: 12, 16 og 22

SORTTERNE: (Chlidonias niger).

Med ti forskellige fugle det bedste år længe. Fra 90'erne sammenlagt 34 mens arten senest blev set på Bornholm 29/8-98.

16/5 1 Udkæret (LOU) havde oven i købet fundet helt ind over øen.

1/8 en flok på syv i næsten vinterdragt trækkende forbi Hammeren (HPS). Desuden 16/9 1 trk. S Årsdale (AMØ, ASO) og 19/9 1 rst. Dueodde (PCP).

LOMVIE: (Uria aalge).

Månedsfordeling

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	3	19	13	63	26	12	0	6	13	29	7

1. halvår:

To vinteragttagelser var 13/2 1 og 20/2 2 trk. Hammeren (TET, JET). Lokaliteten var ene om at være repræsenteret i materialet. Fra 15/3 til helt ind i juli sammenlagt hele 133 trækkende (8 indsendere). Især fra maj og juni langt flere end forventet. To specielt gode dage var 21/3 12 og 6/5 18 (OLJ, PCP, HPS).

2. halvår:

I alt 55 var ligeledes flere end normalt.

Første var 17/9 1 såvel Hammeren som Årsdale (HPS, AMØ, ASO). Fra førstnævnte lokalitet sammenlagt 35 (24/10 8 og 20/11 11)(HPS, OLJ, TET, EJE). Ved nærliggende Knudsnæs og Gulhage blev yderligere otte registreret (alle HPS). Der trak syv ned langs østkysten, mens der omkring Gudhjem var fire, deriblandt årets seneste 26/12 1 rst. Melsted (HPS, JOK, TET, OLJ, HTØ, AMØ, ASO).

ALK: (Alca torda).

Månedsfordeling, kun træk

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	21	25	32	86	53	60	0	2	1	22	1

1. halvår:

13/2 20 trk. Hammeren (JET, TET) var pænt mange for årstiden.

De første to forårsmåneder lå på et normalt niveau med 57 trk. Hammeren, mens maj til juli lå betydeligt over. Specielt bør nævnes 15/3 14, 8/5 28, 20/6 12 og 14/7 14 (OLJ, HPS, TET).

Yngel

Eneste andet sted var Mulekleven ved Slotslyngen. 12/4 indfandt de første ynglefugle sig, og antallet toppede ni dage senere med 18 stk. (CAN, HPS, HTØ). Et gæt på bestanden lyder på 6-8 par mod 4-8 sidste år. Desværre ingen genfund fra Kælderhals på Hammeren, hvor arten to gange tidligere har slået sig ned.

2. halvår:

25 trækkende var bestemt over middel.

Hammeren 26/9-24/11 i alt 14 (HPS, TET, OLJ, EJE).

Hertil bl.a. 3/11 8 Dueodde (PCP).

Sidste – og eneste rastende – var 8/12 1 Årsdale (AMØ, ASO).

LOMVIE/ ALK: (Uria/ Alca sp.).

Alle set fra Hammeren.

13/2 231 trk. Ø + 20/2 10 (TET, JET), jfr. øvrige alkefugletal.

2/5-20/6 desuden 46 trk. (TET, HPS, OLJ, HTØ).

Fra efteråret yderligere 8 af ubestemmelig art fra Nordbornholm.

TEJST: (Cepphus grylle).

Månedsfordeling, enkelte gengangere frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	8	5	6	2	1	0	0	0	13	36	5

Vinter:

20/1 1 Helligdommen (ESA) var mærkværdigt nok eneste set under vandfugletællingen. Normalt ses omkring 15.

Fra februar 10/2 6 Rønne Havn til Nørrekås (JCH), 11/2 1 Allinge Havn og 13/2 årets første trækkende Hammeren (begge JET, TET).

Forår:

Hammeren/Knudsnes 15/3-23/5 i alt 13 (HPS, OLJ, PCP, TET) – flest forbitrækkende med 1+2/4 4 rst. Knudsnes som en undtagelse. Med andre ord ikke særlig mange. Endelig et sent eksemplar 4/6 rastende nær Gudhjem (HPS).

Efterår-vinter:

Specielt november gav overraskende mange.

Hammeren/Knudsnes 7/10-15/12 til sammen 41 (13/11 9)(HPS, feltræf, OLJ, TET).

Hertil syv andre trækkende fra Dueodde, Gudhjem-området og Årsdale. På de samme tre lokaliteter blev i øvrigt set de få stationære tejster, som opholdt sig nær Bornholm i andet halvår (5 stk.)(JCH, PCP, feltræf, HPS, AMØ, ASO).

Totalt 77 mod hhv. 98, 125 og 31 fra 1998 til 2000.

HULDUE: (Columba oenas).

Månedsfordeling, oplagte gengangere frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	68	65	35	3	10	0	8	31	0	0

Formateret: Skrifttype: 14 pt

Forår-sommer:

Træk

Jævnt men ikke særlig talstærkt træk på Hammeren. I alt blev det til 129 herfra med 22/5 31 (TET) som klart bedste dag. Nævnes bør i øvrigt 1/4 21 Knudsnes (HPS). Selv om marts havde det største antal fugle, blev det samtidig den mest skuffende måned.

Rast/ungel

24/3 11 Flæskedal (HPS, HTØ) blev årets største stationære flok. Desværre ingen genfundet herfra. Der var mindst fire ynglelokaliteter i 2001. Området ved Snorrebakken er efterhånden velkendt. Bestanden her lå på 4-5 par (SNI, BNI, HPS, HTØ). Arten har ligeledes etableret sig i Ringebakkernes brud – om end kun et par kunne konstateres (CAN). Atter enkelte par Tingsted ligesom der ved Krystalsøen på Hammeren yngede et lille antal hulduer (begge CAN). 9+15/7 4 lufthavnen (GBR) er sværere at blive klog på.

Efterår:

Fra 23/9 og en måned frem sås sammenlagt 27 over Dueodde (AMØ, ASO, TET, OLJ, JCH). Disse inkluderede årets sidste 22/10 18. Ellers var det tyndt med hulduer. Dog kunne der 22/10 endnu findes 6 i Torneværkets Kaolinergrav (JCH).

Totalt 220 mod 238, 189 og 325 de tre seneste år.

RINGDUE: (*Columba palumbus*).

1. halvår:

En enkelt trecifret vinterflok fandtes: 28/1 350 Skørrebro (MST).

Træk

Hammeren 17/3-26/6 totalt 3717 (1+3/4 730 begge dage)(OLJ, TET, PCP, RSO, SSN, AMØ, ASO). Knudsnæs 591 og Bokul 218 (alle HPS). Alt i alt intet usædvanligt.

Rast

20/5 500 på mark nær Østerlars (AMØ, ASO) blev eneste bemærkelsesværdige iagttagelse.

HPS's punkttælling i Gudhjem 4/6 gav som i de sidste par år lige i underkanten af 40 fugle.

2. halvår:

Perioden blev stærkt præget af mange rastende ringduer i specielt november. De tre største ansamlinger blev 4/11 500 Lobbæk, 12/11 1000 Østre Slamvej og 22/11 600 Årsdale (HPS, HTØ, FJE, AMØ, ASO).

Til sammenligning kunne Dueodde, Galløkken og Rønne samlet mønstre 1857 trækkende mellem 14/10 og 13/11.

Fra december endnu 17/12 300 Årsdale (AMØ, ASO), og et tilsvarende antal opholdt sig 23/12 ved Rutsker (PCP).

TYRKERDUE: (*Streptopelia decaocto*).

2/5 2 trækforsøg Hammeren (HPS, OLJ) var tilsyneladende de eneste, der bare overvejede at forlade Bornholm.

Over to fouragerende kunne ses 10/11 ved BAF i Åkirkeby (ekskursion) og dagen efter hos BAF på Nexø Havn (HPS) – der var hhv. 55 og 20 eks.

TURTELDUE: (*Streptopelia turtur*).

Den triste tendens fra de sidste år holdt sig og der blev slet ikke fundet turteldue på Bornholm i 2001.

De sidste fem år blot tre individer mens første halvdel af 90'erne bød på 23.

GØG: (*Coccyus canorus*).

En enkelt aprilfugl som selvfølgelig også blev årets første: 30/4 1 Udkæret (LOU). Dagen efter kukkende individer både Baggeå, Svinemosen og Ølene (CAN, PJE, OLJ). Førstedato 1998-2000 27., 28. og 29. april.

Der er indberettet næsten dobbelt så mange gøge fra sommerperioden som normalt, nemlig omkring 110. At der rent faktisk var mange illustreres fint af følgende obs: 10/5 7 Ølene, 13+21/5 4 Hammeren og 15/5 5 Slotslyngen (LOU, CAN, HPS). Sædvanligvis ses ikke over tre på samme lokalitet.

I september min. 5 fugle hvoraf 17/9 1 Ølene (LOU) afrundede årets materiale med en forudsigelig sidstedato.

SLØRUGLE: (*Tyto alba*).

Årets høst udgøres af ni adulte fugle plus min. fem unger fordelt på 3-4 par.

Fra vinteren 14-24/1 1 Stenløsevej (Klaus Hermansen, BST).

På Midt- og Østbornholm som nævnt 3 sikre par hvoraf det ene producerede to kuld (HTØ, HPS).

Herudover findes et muligt par i materialet.

Af løse obs. kan nævnes 10/5 1 Åker Plantage (LOU), 23/8 2 Åker (PCP) og 17/12 1 nær Arnager (JRH).

SPURVEUGLE: (*Glaucidium passerinum*).

Som i 2000 hørt på Bornholm.

8/12 en hørt to gange kl. 7.50 nær Sorthat (CAN). Lokaliteten er ideel, men fuglen blev desværre kun hørt denne ene dag.

ARTEN ER SU-ART

Til gengæld måtte vi i 2001 for første gang i tre år undvære sneugle på øen.

SKOVHORNUGLE: (Asio otus).

Det var år 1 efter ugleprojektet. Alligevel fulgte nogle aktive DOF'ere opfordringen til atter at gennemlytte "deres" områder. Resultatet blev betydeligt bedre end i fjor. Der var nemlig min. 23 sikre par mod under det halve i 2000.

1. halvår:

Et fund fra prim. januar af op til 16 fugle i dagsæde i udkanten af Rønne Nord (ESB) blev årets eneste fund af mere end to voksne fugle.

Herefter dominerer ynglefuglene i markant grad materialet. 15/1 1 Galløkken (ESB) var dog en undtagelse.

Yngel

Som beskrevet min. 23 sikre par hvortil skal lægges 7 mere eller mindre sandsynlige (15 indsendere). Den langt mere intensive optælling i 2000 gav hhv. 9 sikre og 15-20 mulige (44 deltagere).

Enkelte lokaliteter havde to par: Nexø Sydstrand, Rø Plantage og Svinemosen. Herudover fordelte parrene sig ret pænt ud over øen om end de manglede på sydkysten. I og omkring Almindingen otte par mens der i området syd for Hammeren var min. fem par.

2. halvår:

Efter sommeren ti fugle.

9/9 1 Vallensgårdsmose, 19/0 2 Gudhjem, 1/11 1 Lille Myregårdsvej og 20/12 1 Egeby (HTØ, Feltræf, ESB). HPS så 7+8/10 3 indtrækkende Knudsnæs, mens der fra Dueodde blev set 2 stk. 13+14/10 (Feltræf).

MOSEHORNUGLE: (Asio flammeus).

Et meget fint resultat med den højeste årssum i over ti år. Det tyder på et godt gnaverår på ynglepladserne nordpå.

Forår:

Fem eksemplarer: 14/4 + 18/5 1 rst. Hammeren (SSN, HPS), 22/4 1 Galløkken (JLH), 25/4 1 trk. Rønne (JCH) og 19/5 1 Ferkesø (AMØ, ASO).

Efterår:

Hele tyve eksemplarer blev det til.

17/9-14/11 (årets sidste) i alt 10 indtrækkende Hammeren og Knudsnæs (alle HPS) plus 18/9 1 rst. samme sted (set af tysk ægtepar). Fra Dueodde til gengæld kun 23/9 1 +12/10 1 (SKN, SSN).

Alle øvrige obs. var af et enkelt individ: 15/10 Svaneke, 16/10 Rønne Vesthavn, 17/10 Salt- + Raghammer, 21/10 Vigehavn og 28/10 Nørresand (Feltræf, JCH, SEJ, JOK).

Totalt 25 mod 3, 9 og 9 de tre sidste år og gennemsnitligt 11,3 i 90'erne.

PERLEUGLE: (Aegolius funereus).

Efter fire syngende plus lige så mange sete i fjor i.f.m. ugleprojektet virker årets høst på to lidt tamt. Det er dog ikke usædvanligt set i lidt længere perspektiv.

5/3 en set kl. 20.45 Rø Plantage (JET), og 15/3 et par med fødeoverlevering (!) Kodal i

Paradisbakkerne kl. 21 (HPS, HTØ).

Førstnævnte lokalitet havde i øvrigt et muligt par i 2000, mens Paradisbakkerne jo er en klassiker for perleugle i Danmark.

Fra 1998-2000 indrapporteret hhv. 2, 7 og 8.

NATRAVN: (Caprimulgus europaeus).

Årets høst på syv stk. er omkring det dobbelte af gennemsnitsårets resultat.

Tre regelrette forårsfugle var 18/5 1 Røstadvvej, 19/5 1 Stevelen (begge ESA) og 22/5 1 Sandvig ved busstopstedet kl. 21.55! (HPS).

Derimod var 5/7 1 hørt trk. kl. 1.30 i Rønne (JET) en speciel registrering grundet årstiden.

I sensommeren fra 31/7 og ind i august 1-2 Dueodde hhv. fou. og siddende på en gren (LOU, LST)

samt 31/8 1 Egeby (RTO). Førstnævnte er ekstra spændende, da der ligeledes på netop Dueodde

fandtes to natravne i 1998. Området er ideelt som ynglelokalitet. Forhåbentlig holder folk ørerne åbne i timerne efter solnedgang.

3 i 1998, 5 i 1999 og bare 1 i 2000.

MURSEJLER: (Apus apus).

Forår-sommer:

Ankom 10/5 Udkæret og 11/5 Svaneke (LOU, ABO, CAN) mod hhv. 29/4, 7/5 og 30/4 98-00.

Træk

Hammeren 14/5-26/6: maj 1039 (22/5 824), juni 2529 (19/6 **1905**)(HPS, TET, JCH, SSN).

Fra samme periode var 26/5 100 rst. Ølene (AMØ, ASO) største rasttal.

14/7 870 trk. Ø Stampen var et stort tal. Sådanne store sommerflokke består i høj grad af ikke-ynglende fugle. Mursejlere yngler nemlig første gang som 3-4 årige.

Efterår:

Ikke de store trækbevægelser indberettet. Totalt blot 95 optalt (HPS, SBR, AMØ, OLJ, LOU, PKE).

Sidste blev 23/9 2 Dueodde (PKE) – sammenlign dette med 20/9, 5/10 og 29/9 som var sidstedataen 1998-2000.

ISFUGL: (Alcedo atthis).

Det blev et suverænt år med over tyve fugle!

Til disse hører endda vores tredje sikre ynglepar på ti år.

1. halvår:

16/1 1 Rønne Havn (Rolf Nielsen) kunne meget vel være identisk med novemberfuglen fra 2000. Fra vinteren desuden 1/1 1 Hasle Havn (SKN). Eneste forårsiagttagelse blev 4/4 1 Grødby Å (LOU).

2. halvår:

Fra perioden 10-26/8 er vi blevet gjort opmærksomme på et ungeførende ynglepar på Sydbornholm (Henrik + Sofie Jespersen, HTØ). Med andre ord havde vi som i 2000 et lokalt par. Eneste yngleforekomst fra 90'erne var et par syd for Hasle 1998. Specielt med henblik på sidstnævnte er årets mest konstante lokalitet ekstra spændende: 26/7-6/12 2-3 nord for Blykobbe (CAN, SKN) – der er bestemt tale om et muligt par. Fugle fra juli bør mistænkes for lokale da det først er i slutningen af august vi får tilgang ”udefra”.

23/8 1 juv. Hammeren (ABO, CAN) illustrerer meget fint dette. Fra september 11-27/9 1-2 Knudsnæs (HPS).

Traditionen tro flere isfugle sidst på året fra havneområderne: 15/10-25/11 op til 2 Rønne Havn (Felttræf, JCH, PCP) og 16+17/10 2 Nexø Havn (Felttræf, MST). Hertil yderligere otte individer: 14/10 1 Hasle, 14-18/10 2 Hundsemyre, 17/10 1 øst for Gudhjem, 18/10 1 Raghhammer, 19/10 2 Galløkken og endelig 25/10 1 Hammersøen (Felttræf, MST, LOU).

Totalt ca. 23 eks. mod hhv. 3, 5-6 og 11 de tre seneste år.

BLÆDER: (Merops apiaster).

Årtusindets første blev 22/5 2 trk. Hammeren (TET). Hvor der sidste år med andre ord ingen var, havde vi i såvel 1998 som 99 et eks. hvert år. Sammenlagt otte fra 90'erne.

ELLEKRAGE: (Coracias garrulus).

20/5 1 rastende ved Gudhjem (PKE).

Tidspunktet er typisk, da arten finder hertil på forlænget træk. Arten ses ret sjældent på Bornholm. Den seneste, jeg har kunnet finde i rapporterne, var faktisk 5/6 1988.

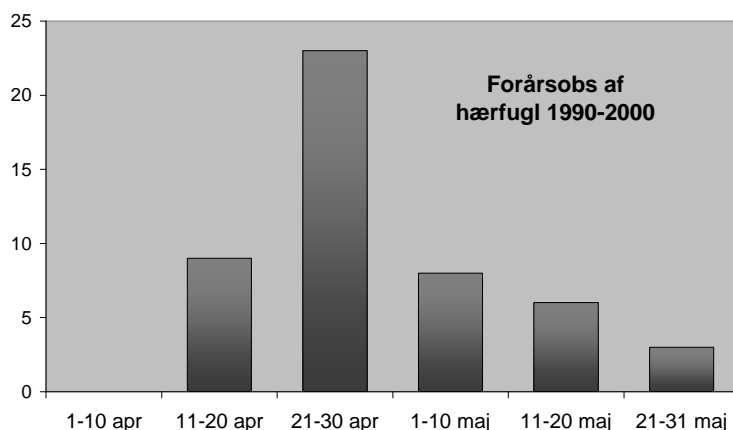
HÆRFUGL: (Upupa epops).

Fire forskellige fugle er stort set normalt. Derimod overraskede det, at de to var fra efteråret.

7/4 1 Østermarie (Flemming Vestergaard) var særdeles tidlig. 18-20/4 1 Lufthavnen (Carsten Linde) var derimod et helt normalt tidspunkt.

Hertil 20/9 1 Pærebakken, Tejn (Hans Asou) og 4/11 1 Rønne Stadion (JRH).

1998-2000 hhv. 3, 3 og 4 eks. 1993-96 dog hele 41.

VENDEHALS: (*Jynx torquilla*).

Det blev til ni forskellige eksemplarer. Dette er en ret normal registrering – selv om vi skal fem år tilbage for at finde et tilsvarende tal. Alle observationer var af et enkelt individ.

To forårsfugle var ret få. Set 30/4 Gudhjem Plantage (HPS) og 10/5 i Rønne (TET), begge tidsmæssigt normalt. Et spændende fund var 2/8 i Nexø Sydstrand (LOU), som bestemt må regnes for en mulig ynglende. I 2000 fundet som mulig ynglefugl nær Bornholms Lufthavn, men ellers kun et enkelt par fra 90'erne.

Seks efterårsfugle fordeler sig på følgende datoer: 17/8 Baggeå, 21/8 Hammeren (begge CAN), 26/8 Lobbæk (LOU), 29/8 Holkadalen (FJE), 1/9 Skrokkegård ved Dueodde (PCP) og 12/9 nær Snogebæk (OLJ).

SORTSPÆTTE: (*Dryocopus martius*).

Trods ugleprojektets afslutning blev arten rapporteret fra hele 27 lokaliteter. 68 obs. af 70 fugle drejer sig om rundt regnet 45 forskellige individer. Husk i øvrigt så vidt muligt at angive køn på fuglene! Alt tyder med andre ord på en positiv udvikling i bestanden fra 30-40 stk. de tre seneste år.

Vinter:

Bortset fra 10/2 i Arnager (MST) kun set i Hasle Klinkerskoven. 8/2 i Safirsøen (PCP) var en af de få gange, hvor der blev set mere end én sortspætte. Fra området i alt 4-5 eks. (MST, CAN, JMJ).

Forår-sommer:

Atter det karakteristiske mønster med at sortspætteerne gør mest opmærksom på sig selv i specielt april og maj (over halvdelen af alle observationer). Årets høst for hele perioden blev på 34 eks. mod 30-32 de seneste sæsoner. 20 indsendere fandt arten på 21 forskellige steder. I såvel 1999 som 2000 var 17 lokaliteter repræsenteret – dog med færre bidragydere. Fordelingen af fuglene på ø-plan er noget af det mest jævne, vi længe har set. De fleste egnede skove synes at have huset arten (i modsætning til de seneste års tendens). Hyppigst sås den ved Bastemose, på Hammeren og i Slotslyngen.

Ingen sikre ynglefund, men mon ikke de omkring 25 par, vi plejer at gætte på, stadig holder.

Efterår-vinter:

En behersket tid med seks fugle. 6+26/9 1 Hammeren (HPS), 17/9 1 Ølene (LOU), 27/9 1 Bromme (JGE), 30/9 1 Poulsker Plantage (AMØ, ASO) og 29/9-8/11 2 Hasle Klinkerskov (SKN, CAN).

STOR FLAGSPÆTTE: (Dendrocopos major).

Månedsfordeling – gengangere forsøgt frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
10	3	9	21	16	27	8	21	92	58	13	8

Et på flere måder usædvanligt år, bl.a. med mange ynglende og en stor invasion i september. Det samlede antal fugle er også meget stort – nok ikke mindre end 280 eks!

1. halvår:

86 stk. er fint og skyldes især mange fund i yngletiden. Otte beboede redehuller er langt over det, der normalt findes. Af disse var de fem fra Hasle Klinkerskoven (CAN). Læg hertil 16 sandsynlige (eller i alt min. 24 par), så havde vi noget, der tyder på en særdeles god ynglesæson. Et enkelt tal fra perioden bør fremhæves: 4/4 5 Ølene (JCH).

2. halvår:

De omkring 200 store flagspætter er nær ti gange gennemsnitsårets resultat. Den seneste invasion for to år siden bød på 61 i september/oktober mens andet halvår i 1998 og 2000 gav hhv. 22 og 23 stk. Invasionen startede så småt med bl.a. 30/8 8 Hammeren (HPS), men kulminerede først i slutningen af september. Her bør nævnes 22/9 14 Galløkken (LOU) og 25/9 16 Dueodde (OLJ, TET).

Vi oplever typisk stor tilgang af arten, når frøsætningen hos fyr og gran slår fejl i yngleområderne nordpå, – og det er så særligt ungfuglene, som udvandrer.

LILLE FLAGSPÆTTE: (*Dendrocopos minor*).

Månedsfordeling, gengangere fraserteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	2	6	8	6	3	12	9	6	5	4	2

Som for de øvrige spætter et udmærket år. Selv en kraftig frasertering af mulige gengangere giver en årstotal på godt 50 eksemplarer. Det er faktisk største tal i rapportens tid! Samtidig er arten glædeligt nok fundet på hele 33 lokaliteter! Ingen af disse er fra de centrale dele af Bornholm – bl.a. ingen obs fra Bastemosen.

Vinter:

20/1 1 Svaneke (MKO), 21/1-14/2 1 hun Pellegårdsvej (SKN), 10/2 1 Blåholtvej, Olsker og 17/2 1 Habbendamme (begge BST).

Forår-sommer:

Godt 40 mod det halve sidste år. Det vil føre for vidt at nævne alle. To eller flere sås 11/3 4 Hundsemyre (MKO), 8/4 2 Holkadalen (HPS), 15/5 2 Muleby (MST), 1/7 3 Røstadvej (ESA), 30/7 2 Dueodde (Peter Halkier), 18/8 2 Melsted og 22/8 2 Hammeren (begge HPS).

Yngel

Ikke meget konkret. 15/5 et par ved redegul nær Muleby eneste håndgribelige. Hertil 5-10 par i det indsendte. Den gode udbredelse betyder dog formentlig, at vi næppe har færre ynglende end de omkring 30 par, vi normalt gætter på.

Efterår-vinter:

Stadig en del – og flest 6/10 2 Dueodde (JCH) samt 18/11 ligeledes 2 Rønne Nord (MKO, TET). Sammenlagt min. 15.

Som nævnt ca. 55 mod hhv. 37, 32 og 27 i perioden 1998-2000.

TOPLÆRKE: (*Galerida cristata*).

Så var det slut med det lille eventyr om de ynglende toplærker i Rønne. Andet halvår 2000 producerede slet ingen obs. af arten. 21/6 1 Rønne Havn sidste år er derfor sidste fund på dette område, hvor der har været iagttagelser jævnt siden 1997. Artens dage som dansk ynglefugl er sandsynligvis talte.

HEDELÆRKE: (*Lullula arborea*).

Månedsfordeling, oplagte gengangere fraserteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	1	66	36	3	0	1	0	13	27	7	0

Et år som vil blive husket for mange efterårsfugle.

Forår:

Første var rigtig tidlig på den: 20/2 1 trk Bagå (CAN). Til gengæld bød perioden frem til medio marts kun på én yderligere, nemlig 11/3 1 Bokul (HPS) – men det var også køligt i vejret.

Førstedato 98-00: 5/3, 28/2 og 10/3 mens 90'ernes tidligste var 16/2 (+ en overvintrende 1990).

Træk

Hammeren 23/3-3/5: mar 32 (30/3 20), apr 28, maj 1 (OLJ, HPS, PCP, JCH, RSO, TET, SSN)

Rast

Flest 27/3 8 Hammeren (OLJ) og 30/3 19 Bagå (CAN). Sidstnævnte et meget stort tal.

Yngel

Er man i det optimistiske hjørne havde vi i 2001 fire ynglepar!

For at tage dem fra en ende af opholdt en syngende fugl sig i området Bagå/Tofte fra 20/3 og en måned frem (CAN). 30/4 1 syng. Robbedale (LOU) – i nærheden ynglede hedelærker 1997+98.

14+18/5 1 syng. Hjortebjerg, Hammeren (HPS) og endelig 14/7 1 syng. mellem Nexø og Balka (GBR). 2-4 par er et overordentligt godt resultat på Bornholm, hvor vi i 90'erne blot rundede sammenlagt 4-7 par.

Efterår:

47 fugle er langt over forventet.

11/9 3 Raghammer (JCH) var de første på vej til overvintring i Syd- eller Mellemeuropa.

På Dueodde trak 29/9-2/11 i alt 24 (HPS, HTØ, PCP, OLJ, JCH, SSN).

Samme sted 15/10 6 rst. (SSN) og nævnes bør ligeledes 11/10 5 Galløkken (CAN) – to rigtig pæne tal for årstiden. Årets sidste blev 8/11 med 3 Pyritsøen og 2 Hasle (JCH, CAN).

Totalt 154 mens årene 1998-2000 gav 119, 130 og 298.

SANGLÆRKE: (Alauda arvensis).

Vinter:

Et enkelt januarfund udgøres af 14/1 15 Grødby (JET, TET) – ikke meget i en så lun måned.

De første dage af februar kommer der dog skred i tingene med bl.a. 2/2 40 Grødby Å (JET) og 4/9 9 Hasle (OLJ).

Forår-sommer:

Flere ret store flokke. De tre største 24/3 185 Muleby (ABO, CAN), 25/3 400 Åker (OLJ) og 27/3 500 Almegårdsvej (BNI, SNI). Alle disse kort efter snestormen 19/3.

Træk

Ikke det helt store med sammenlagt 537 eks. hvoraf 85% fra Hammeren (8 indsendere)

En enkelt optælling af sangterritorier var 18/6 14 Raghammer (HPS, HTØ).

Efterår-vinter:

17/9 bemærkes de første sydtrækkende sanglærker. Flest iagttages medio oktober og 16/10 90 Galløkken (SSN) blev faktisk største dag. Fra Dueodde i alt 140, mens Hammeren og Årsdale tegner sig for hhv. 145 og 79 trk. (9 indsendere).

Blandt de rastende flokke to bemærkelsesværdige: 18/10 150 Sose (HPS, HTØ) og 2/11 110 Årsdale (ASO, AMØ).

Trods køligt decembervejr sås lærker helt til nytår. Mest imponerende var en flok på hele 125 set på Landsstævnestadion i Rønne 29/12 (PCP).

BJERGLÆRKE: (Eremophila alpestris).

To oktoberobs af trækkende var de første i to år: 11/10 1 SV Hammeren (HPS) og 17/10 1 SØ Nexø Havn (Feltræf).

Tidspunktet er det typiske for iagttagelser på Bornholm.

DIGESVALE: (Riparia riparia).

Forår-sommer:

De første var meget tidligt fremme fra troperne. 9/4 2 Strandmarken, Pedersker (Nete & Richard Toudahl). Først 29/4 dukkede de næste op (52 i løbet af to dage), men april var jo også både våd og solfattig. Førstedato de tre seneste år var 20., 23. og 14. April, mens 90'ernes tidligste var 4/4.

12/5 100 Bastemose (HTØ, HTM) var første trecifrede tal, og herefter koncentrerer fuglene omkring Udkæret. 15/5 sås her 250 (LOU), og 4/6 var antallet nået op på 750 digesvaler (AMØ, ASO). Se desuden landsvale-tallene.

Yngel

Vi har fået oplysninger om godt 500 besatte redehuller. Langt den største koloni var i Stubbeløkke Granitbrud hvor 250-300 huller taltes i stenmelet (HPS, HTØ), og op til 400 fugle blev set her. Samme tal fandtes ved Arnager Pynt 8/7 (GBR), om end der "kun" var 150 huller på strækningen Korsodde til Horsemyre odde. De resterende par fordeler sig på Dueodde, Krusegård, Rolfshøj sydl. grusgrav, Sorthat Odde og Tofte-grusgraven. Øvrige oplysere: HPS, HTØ, SBR, CAN

Efterår:

Et meget sparsomt træk kunne ikke samle mere end 150 fugle. I det hele taget få digesvaler i september - undtagen selvfølgelig ved Udkæret, - hvor op til 500 rastede (LOU). Den rekordvarme oktober har åbenbart lokket enkelte fugle til at udskyde afrejsen. Sidste i år 2001 blev 29/10 3 Svaneke (Anders Myrtue) mod hhv. 21/9, 25/10 og 8/10 i perioden 1998-2000.

LANDSVALE: (Hirundo rustica).

Et år med mange og store observationer fra trækstederne. Oktobervarmen gav rigeligt med fugle på især Dueodde.

Forår-sommer:

Det fugtige, grå aprilvejr har sikkert gjort sit til at vi måtte vente til 21/4, før den første landsvale nåede frem til Årsdale (AMØ, ASO). Ankomst 98-00: 5/4, 28/3 og 14/4.

Fire-fem dage senere kom der gang i det store tiltræk med bl.a. 27/5 75 Ølene (HPS, HTØ).

Træk

Hammeren: apr 169, maj 512 (22/5 200), jun 102 (HPS, OLJ, HTØ, JCH, SSN, TET)

De tre seneste år tilsammen blot 312.

Rast

Eneste større tal fra juni var 1/6 1500 blandede land-/digesvaler over Bastemosen + 700

Svinemosen (HPS, HTØ). Hvor vi de fleste år i sensommeren desuden har kunnet opleve fire- til femcifrede antal overnattende svaler i moserne, var ingensteds over 100 i år. Til gengæld trak

Udkæret fugle til sig – op til 1000 eks. 21/9 (LOU).

En albino optrådte 12/8 ved Åkirkeby (RMØ).

Efterår:

Træk

Dueodde 11/9-2/11: sep 6103, okt 5900!, nov 2 (10 indsendere).

Hammeren 6/8-12/10 i alt 1226 (HPS, TET, JCH, CAN, HTØ)

Årsdale 13/9-5/10 i alt 1696 (AMØ, ASO).

Det høje resultat fra oktober skyldes især én stor dag på Dueodde: 3/10 **3450** (OLJ). Herfra i øvrigt 12+13/9 2200 samt 4/10 1100 (HPS, HTØ, SSN, OLJ).

Der var ingen større rasttal.

Årets sidste var 2/11 2 trk. Dueodde (JCH), så efter to decemberfugle fra 2000 er vi tilbage i den normale ende af skalaen. Sidstedata 98-00: 1/11, 30/10 og 10/12.

BYSVALE: (*Delichon urbica*).

Som det var tilfældet for landsvalerne, var de første bysvaler lidt sent på den: 25/4 2 Ølene og 1 Udkæret (PCP, JGE). Første i perioden 1998-2000 var fremme hhv. 19., 22. og 18. april. Tallene fra første halvår domineres af Ølene hvor der sås op til 26/5 200 (AMØ, ASO). Ingen anden lokalitet kunne mønstre over 30. Af de omkring 120 trækkende er de 70 alene fra 31/5 Hammeren (HPS). Bemærk dog følgende "art".

Der er desværre ingen optællinger af ynglekolonier, men som en pudsighed kan nævnes, at et par i Allinge først 13/9 fik deres unger flyvefærdige (HPS).

På dette tidspunkt havde efterårstrækket været godt i gang i nogen tid. Allerede 28/8 225 trk. Hammeren og herfra i alt 309 (HPS, TET). På Dueodde var træktallene til at overse: kun 71 eks. mod hele 2348 i fjor. Blandt disse fandtes årets sidste; 6/10 1 (JCH) – tidligt og samtidig eneste oktoberfugl.

21/9 min. 100 Udkæret (LOU) var stort set, hvad det kunne blive til af rastende.

SVALE SP.: (*Hirundinidae* sp.).

Af blandede observationer bl.a. 6+22/5 1102 trk. land- og bysvaler Hammeren (OLJ, TET). 27/8 1000 svaler af alle tre arter ved Udkæret (LOU):

STORPIBER: (*Anthus richardi*).

Felttræffet på Bornholm bragte bl.a. to spændende pibere for dagen. Den første var storpiber som blev både set og hørt trk. på Dueodde 17/10.

De tre seneste bornholmske fund var 23/9 1988 2 Hammeren, 5/10 1993 1 Galløkken og 23/4 1998 1 Hammeren.

Denne sibiriske gæst overvintrer normalt i Pakistan eller Indien, men ses til trods herfor nærmest årligt i Sydvestjylland.

MARKPIBER: (*Anthus campestris*).

Det kunne se ud til, at apriliagttagelser er ved at blive mere almindelige på Bornholm. 28/4 1 rst. Hammeren (ESA) var allerede årtiets tredje. Desuden en mulig overflyvende samme sted 8/5 (HPS).

De tre seneste rapporter havde 0, 2 og 3 eks. at berette om. Fuglene tilbringer vinteren i Nordafrika, og den danske bestand tæller efterhånden kun omkring 20 par. Arten er i såvel Danmark som flere af vore nabolande inde i en udpræget negativ udvikling.

TAIGAPIBER: (*Anthus hodgsoni*).

Den anden spændende piber, felttræffet fik støvet op, var en rastende taigapiber på Rønne Nordhavn 15/10 (55 observatører). Fuglen blev set mellem kl. 16.45 og 18 men forgæves eftersøgt følgende

morgen. Den var landets femte og samtidig seneste danske fund. De øvrige var 7/10 1982 + 29/4 1989 Christians Ø, 11/6 1987 Skallingen og 28/9 1990 Blåvand.
En sibirisk strejfgæst med normalt overvintringsområde i Indien eller Sydøstasien.

SKOVPIBER: (Anthus trivialis).

Forår-sommer:

En art med meget lidt udsving i ankomstdatoen. 17/4 2 trk. Hammeren (SSN)– årets første – er da også til forventet tid trods aprilvejret. Trækket kulminerede omkring månedsskiftet april/maj.

Hammeren: apr 39, maj 199 (SSN, OLJ, HPS, HTØ, TET).

Hertil 57 fra Bokul (HPS) eller alt i alt bare 295.

Rast

Flest 1/5 19 Hammeren (CAN).

Yngel

Min. ni par i det indsendte, heraf tre par såvel Hasle Klinkerskov som Ølene (ABO, CAN, HPS, HTØ, GBR, Joy Klein, J.P. Lomholt). Mest bemærkelsesværdigt var det, at den traditionelle yngleplads i hestefolden ved Bastemosen blev svigtet. Dog ynglede arten et par hundrede meter syd for i en skovrydning. En mere systematisk gennemgang af lignede biotoper ville utvivlsomt bringe flere par for dagen.

Efterår:

15/8 2 trk.ind Hammeren (HPS) må være de første nordfra.

Træk

Dueodde: aug 2, sep 431, okt 5 (10 indsendere)

På Hammeren flere gode dage som f.eks. 30/8 115 og 6/9 133 (begge HPS).

Mange rastende (totalt 231) og flest 27/8 55 Udkæret (LOU).

18/10 fandt felttræffet årets sidste - og dermed sene - på Hammeren.

ENGPIBER: (Anthus pratensis).

Ud over godt med vinterfugle vil året nok blive husket for to store trækdage.

Vinter:

Det milde januarvejr gav rigeligt med engpibere trods bare ét decemberfund 2000. Hele 52 blev det til hvoraf de 25 på Salthammer Odde 3/2 (HTØ, OLJ). Efter 5/2 11 Melsted (JKO) forsvandt fuglene tilsyneladende. De fleste overvintrende engpibere stammer fra den nordlige Skandinaviske bestand, og fuglene er sandsynligvis trukket nordover (fra 6. februar tøde det). Næste to cifrede obs. blev først 16/3 14 Hammeren (OLJ).

Forår-sommer:

Af de 407 trækkende engpibere udgør én dag over trefjerdedele: 24/4 321 Hammeren (HPS) – største bornholmske iagttagelse.

Af de få rastende var 30 såvel 31/3 Hammeren (HPS) som 12/5 Raghhammer (PCP) flest.

Yngel

Til min store tilfredshed kan jeg konstatere flere opgørelser fra gode lokaliteter. HTØ og HPS talte på Dueodde og Raghhammer midt i juni og fandt hhv. 12 og 6 sangterritorier. Lad os meget gerne få

lignende optællinger! Herudover 4 syng. Lufthavnen samt mulige par Balkalyngen, Frenne Odde og Ugleenge (GBR, LOU, JCH).

Efterår-vinter:

Atter mange trækkende om efteråret – dog langt fra de utrolige 3220 fra sidste år. Sammenlagt 1260 og for en gang skyld druknede tallene fra Dueodde (i alt 354). Dette p.g.a. en flot dag ved Knudsnæs 22/9; her trak 595 ind (HPS)!

Rast

Få i denne kategori. 21/9 100 ved cykelstien mellem Rønne og Udkæret (LOU) blev eneste over 30. 31 fugle i december er ikke unormalt om end 27/12 13 uden for Pyritsøen (CAN) var pænt mange.

RØDSTRUBET PIBER: (*Anthus cervinus*).

Med tolv eksemplarer det største antal siden 1991 (ligeledes 12).

Der blev endda plads til de første forårsobs i tre år: 19/5 1 trk. og 6/6 1 rst. Hammeren (begge HPS). Det giver så ti fra andet halvår: 6/9 1 trk. Hammeren (HPS), 11/9-9/10 7 trk. Dueodde (SSN, HPS, HTØ, OLJ, AMØ, ASO), 17/9 1 Udkæret (LOU) og 22/9 1 Rønne Havn (PCP).

Arten yngler i Nordskandinavien og Rusland og overvintrer umiddelbart syd for Sahara.

1998-2000: 2,4 og 5 eks.

SKÆRPIBER: (*Anthus littoralis*).

Månedsfordeling, gengangere frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	2	0	6	2	0	0	0	16	13	6	1

34 observationer af 47 fugle er et fint resultat på linie med 2000.

Vinter-forår:

Relativt mange.

11/2 1 Allinge Havn og 13/2 1 Hammeren (JET, TET) er første februariagttagelse i tre år.

Sidstnævnte lokalitet bød i løbet af april på yderligere 6 skærpibere (OLJ, TET, HPS). Hertil kom en uventet sen trækobservation 22/5 2 mod nord samme sted (TET).

Efterår-vinter:

Som i 2000 pænt med septemberfugle. 11/9 1 Knudsnæs (HPS) var første, og fra Nordlandet som helhed blev det til 11 individer incl. årets sidste 6/12 (HPS, OLJ, EJE, CAN, TET). På Dueodde trak 26/9 til 2/11 5 stk. og ellers bør 2/10 **11** på havsiden af Pyritsøen (CAN) og i alt 5 Rønne Havn nævnes (JOK, JCH, LOU).

Resultatet 1998-2000 var hhv. 23, 23 og 47 eks.

GUL VIPSTJERT: (Motacilla flava).

Månedsfordeling, alle obs.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	8	278	6	0	91	312	1	0	0

Et ret forudsigeligt år uden større overraskelser.

Forår-sommer:

Først iagttaget fra 29/4 med 2 Salthammer (OLJ) og 30/4 3 såvel Lobbæk som Udkæret (LOU). De tre sidste år har vi ellers kunne se arten fra hhv. 22., 23. og 21. april.

Varmefrembruddet i maj satte dog skub i tingene.

Træk

Hammeren 2/5-14/6 i alt 81 (22/5 25)(HPS, OLJ, HTØ, TET, JCH).

Rast

Flere fine tal her hvoraf 16+18/5 35 Udkæret og 21/5 30 Hammeren (LOU, HPS, HTØ) er specielt iøjnefaldende.

Efterår:

17/8 indledes returtrækket med 2 Udkæret (AMØ, ASO). Efter et par sløje år var der igen pænt med gule vipstjerter at se i denne periode.

På trækstederne blev der registreret sammenlagt 71 eks. mellem 18/8 og 18/10 (årets sidste og i øvrigt sene fugl)(9 indsendere).

Som det ses, er det derfor især rastallene, som trækker totalen op. Der er flere tocifrede flokke, men de klart største forekomster var 27/8 45 Udkæret og 7/9 100 på cykelturen Rønne-Åkirkeby (begge LOU). Fuglene søger at øge deres vægt med 1/3 inden trækket til tropisk Afrika.

Antallet af nordlig gul vipstjert (M. f. thunbergi) lå på omkring 100 eks. Som sædvanligt er de alle fra efteråret.

BJERGVIPSTJERT: (Mortacilla cinerea).

En årstotal på syv individer er det dobbelte af et gennemsnitsår i 90'erne.

Fra første halvår 1/4 1 trk. Hammeren (OLJ, PCP, TET) og 14/4 1 rst. samme sted (SSN).

Næste registrering er meget speciel: 7/7 1 Nexø Nord (GBR). Sandsynligvis en 1K fugl! Unge bjergvipstjerter forlader allerede i juli-august ynglepladserne så dette kunne oplagt være resultat af et bornholmsk ynglepar i nærheden. I sidste årti blot ét muligt par fra Ibsker 1997.

Fire efterårsfugle fordeler sig som 13/9, 14/9 og 4/10 1 trk. Dueodde (SSN, OLJ) plus 18/10 1 rst. Rønne Havn (Felttræf).

HVID VIPSTJERT: (Mortacilla alba).

Bort set fra en del fra den kolde årstid et skuffende år.

Vinter:

1/1 1 Nexø Havn (Klaus Hermansen) foruden 3/2 1 Salthammer og 4/2 2 Balka (OLJ, HTØ) – vi er ellers ikke forvænte med januarfund.

Forår:

13/3 1 Slotslyngen (CAN) og 16/3 3 hammeren (OLJ) var de første fremme fra vinterkvarteret, hvilket er nær normalt. Fra resten af måneden kun 11 eks. men med aprils komme kom der for alvor gang i tingene.

Træk

I alt bare 146 – heraf de 114 fra Hammeren (OLJ, TET, PCP, RSO, HPS, AMØ, ASO).

Rast

Få større tal. 3/4 25 Hammeren (CAN) og 19/4 150 Udkæret (LOU) var nemlig største registreringer.

Interessen for arten som ynglefugl kan åbenbart ligge på et meget lille sted! Der er ingen optællinger af bornholmske par.

Efterår-vinter:

De første sydgående trækbevægelser bemærkes først fra de sidste augustdage eller 2-3 uger senere end forventet. Til gengæld er der masser af obs fra september (i alt 57).

Træk

Dueodde 12/9-2/11: sep 2853, okt 266, nov 2 (11 indsendere)

Hertil 708 fra otte andre lokaliteter. Totalt 3829 er skuffende få efter to suveræne år med hhv.

15.000 og 21.000 fra trækstederne.

Rast

Syv dage med trecifrede tal. Rastforekomsterne kulminerede omkring 20. september med bl.a. 19/9 150 Dueodde, 20+23/9 150 Poulsker og 22/9 300 Rønne Havn (PCP, AMØ, ASO).

Der blev fundet fem novembervipstjerner og en fra årets sidste måned: 6/12 1 trk. Hammeren (HPS) – denne repræsenterer samtidig vores første decemberfugl i tre år.

Sortrygget hvid vipstjert

LST støvede en sådan op på Dueodde 22/4.

Det er første bornholmske siden 3/7 1990 af denne britiske specialitet. Et ”rent” par sortryggede ynglede i øvrigt i Rønne 1953.

SILKEHALE: (Bombycilla garrulus).

Månedsfordeling, gengangere forsøgt fraserteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1651	130	40	86	136	0	0	0	0	3463	779	47

Med næsten 6500 fugle et år langt over gennemsnittet. De godt 4000 fra efteråret må betegnes som en middelstor invasion.

1. halvår:

Tydelig præget af den store og sene invasion julen 2000, som førte over 8000 silkehaler til Bornholm. Der var ni observationer af trecifrede flokke. Heraf klart flest 5/1 450 Årsdale (AMØ, ASO). Ellers bør 1/1 150 Æbleplantagen, Sandkås (RSO) og 14/1 ligeledes 150 Byåen/Knudsker (SNI, BNI, PCP) nævnes. Som det ses af månedsfordelingen, tynder det mærkbart ud i flokkene de næste par måneder. Først med returtrækket fra slutningen af april atter større tal. Fra Hammeren trak totalt 81, og af andre fund bemærkes 26/4 50 Svaneke (MKO) og 3/5 39 Gudhjem (FJE). Sidste var 24/5 1 Hammeren (HPS).

2. halvår:

13/10 5 Svaneke + 1 Nexø Havn (Felttræf) som var de første gæster nordfra indvarslede 2-3 hektiske uger. Hvor 2000-invasionen sandsynligvis var et kuldetræk, var årets udgave en mere almindelig udvandring – d.v.s. som følge af svigtende rønnebærproduktion i yngleområderne. Sidste halvdel af oktober gav hele 59 observationer af typisk et halvt hundrede fugle. Op mod månedsskiftet dog flere store flokke så som 26/10 320 Åkirkeby (AMØ, ASO), 30/10 200 Paradisbakkerne og 240 Rønne Havn (MKO, LOU). Herefter ebbede flodbølgen ud og fra december blot syv flokke med 8/12 12 Grisby (AMØ, RMØ) som flest. Selv om invasionerne er til stor fornøjelse for os, tærer de på bestanden i Nordskandinavien og Rusland, da et fåtal overlever turen sydpå. De største masseudvandring opræder efter år med rigelig bærproduktion (og mange overlevende ungfugle) efterfulgt af et år med svigtende bærdannelse.

En årstotal på 6246 mod hhv. 311, 2749 og ca. 9800 fra perioden 1998-2000.

VANDSTÆR: (Cinclus cinclus).

Atter et trist år.

1. halvår:

1/1 1 Bobbeå (HTØ) var alene om at repræsentere arten!

Selv i Døndalen manglede de, og her var endda hverveekskursion! Det skal bemærkes, at hverken før eller efter nytår blev det decideret vintervejr.

2. halvår:

20/11 4 Kobbeå (MKO) var årets eneste lyspunkt. Herudover 3/11 1 rst. Dueodde golfbane - ! - (via OLJ) og 20/12 1 Blykobbe Å (ENI).

I alt syv eks. var dog en fremgang fra de rekord-få 3 i 2000. 1997-99 sammenlagt dog 58. Rigtigt frostvejr blev det først sent på året, så vi kan jo håbe på bedre held i 2002.

GÆRDESMUTTE: (Troglodytes troglodytes).

Det går efterhånden helt pænt med viljen til at få indsendt iagttagelser af denne lille, men spændende art.

Fra vinterperioden var 20/1 8 Hammeren (ABO, CAN) eneste større registrering.

Pænt med rastende fugle i april, hvilket bl.a. 15/4 17 Hammeren (SSN) vidner om.

Der er optalt hele 111 sangterritorier med de tætteste bestande ved Kobbe- og Gyldenså med hhv. 19 og 11 syng., mens der mellem Bølshavn og Saltuna var 18 (HPS, CAN, ABO). Gode territorier med rigelig føde giver god tid til at synge, – og netop de ivrigst syngende hanner kan ofte lokke flere hunner til.

Fra sidst i sæsonen bør nævnes 26/9 10 Hammeren og 8/12 7 Grisby (AMØ, RMØ)

JERNSPURV: (Prunella modularis).

Et særdeles godt år efter det miserable resultat i 2000.

Vinter:

Som ventet en del i det milde vinterklima. Ni var dog usædvanligt mange. Med en enkelt undtagelse er de alle kystnære. Eneste flertalsfund var 14/2 2 Nexø Sydstrand (CAN).

Forår-sommer:

Der kom først rigtig gang i trækfuglene omkring 1. april. Af de totalt 49 trk. indsendt stammer de 20 fra 3/4 Hammeren (CAN). Flest rastende – i alt 20 – langs cykelstien Rønne til Åkirkeby 30/4 (LOU).

Yngel

Alt tyder på et relativt stort antal ynglende. Der er min. 22 par i materialet - mod et tilsvarende antal for de sidste tre år lagt sammen. Bastemosen er amtets sikreste yngleplads for arten.

Efterår-vinter:

Fra starten af september begynder der atter at dukke en del fugle op.

I perioden 30/8 til 14/10 blev der observeret hele 158 trækkende jernspurve! To usædvanligt gode dage var 29/9 40 Dueodde (PCP, OLJ, HPS, HTØ) og 6/10 33 Hammeren (CAN). Begge udgør mere end det forventede antal for hele efterårstrækket. Også pænt med rastende om end 13/10 22 Hammeren (CAN) var eneste over ti.

Otte decemberfund var ligeledes mange. Ved Habbedamme hos BST endda 20/12 2.

RØDHALS: (*Erithacus rubecula*).

1. halvår:

26 fra vinteren er langt over gennemsnittet. I.f.m. vandfugletællingen 20+21/1 alene 14 eks. (ESA, HTØ, MKO, BST, JLH). Blandt de lokale rødhalse er det hyppigst hannerne, som er standfugle. Allerede i de første april dage tilgang af mange nye fugle. Bare 1-4/4 110 rastende på tre lokaliteter (LOU, JCH) og nævnes bør desuden 30/4 40 Rønne-Åkirkeby (LOU); der må være flere lokale her. Der er indsendt omkring 30 sangterritorier med flest fugle i Paradisbakkerne (9) samt Bastemose og Ringebakkerne (begge 6)(ABO, CAN, HTØ) – det tyder på en god ynglesæson.

2. halvår:

Returtrækket kulminerede allerede midt i september hvor der bl.a. blev set 17/9 60 Hammeren, 18/9 100 omkring Snogebæk og 21/9 100 Rønne-Udkæret (HPS, OLJ, LOU). En enkelt observation af dagtræk drejer sig om 22/9 45 Galløkken (LOU). Hele 21 decemberfugle blev det til med 8/12 5 Grisby (RMØ, AMØ) som flest.

NATTERGAL: (*Luscinia luscinia*).

En enkelt aprilfugl var 30/4 1 syng. Melstedbakken (HPS). 1998-2000 var første dag hhv. 21/4, 4/5 og 28/4.

4/5 var der allerede 4 på plads ved Spellinge Mose (HTØ, HPS), og så gik det stærkt med at få yngleterritorierne besat. Der var generelt en del flere syngende end i 2000 (som var et vældig fint år). De fire største registreringer var 11/5 10 Vallensgårdsmosen og 14 Svenskehavn-Svaneke samt 2/6 10 Spellinge Mose og 15/6 14 Bølshavn-Saltuna (LOU, ABO, CAN, HTØ, HPS). Hertil lægges nok 40 par, som peger i retning 90 syngende fugle i 2001! En optælling på Almegårdssområdet havde utvivlsomt bragt os over de 100.

Otte stk. fra august er pænt: 2+4/8 5 Svaneke-Grisby og 7/8 3 Hammeren (alle LOU).

SYDLIG NATTERGAL: (*Luscinia megarhynchos*).

Som i 2000 et bornholmsk eksemplar: 11/7 1 fundet død på cykelstien 8 km. øst for Rønne af Svend Rønnest.

Endnu kun et SU-godkendt bornholmsk fund, nemlig 1/4-88 1 Hammeren.

ARTEN ER SU-ART.

BLÅHALS: (*Luscinia svecica*).

Endnu en art med et positivt årsresultat.

Syv eksemplarer er det største antal de sidste fem år.

Alle er (som ventet) fra maj: 7/5 1 Tejn (RSO), 8/5 1 død Rønne (Poul Erik Olsen), 10/5 1 Gudhjem (Karna Harrild) og 22/5 hele 4 stk. nemlig 2 Årsdale foruden 1 Hammeren såvel som Snogebæk (AMØ, OLJ).

1998-2000 bød på 3,4 og 3 blåhalse.

HUSRØDSTJERT: (*Phoenicurus ochruros*).

Forår-sommer:

For første gang længe ingen martsfugle. 1/4 2 Galløkken (LOU) blev derfor sæsonens første.

Der tegner sig herefter et mønster med få trækgæster men til gengæld en del lokale. Af i alt 31 fra april/maj må blot 5 regnes for værende i transit. 29/4 11 syng. Rønne + sydhavnen (LOU) vil jeg således mene, hovedsageligt består af bornholmske ynglefugle.

Pusles observationerne sammen synes der at være ca. tyve par. Af disse er de 10-12 fra Rønne og omegn (LOU, SKN, PCP, JCH, HTØ, GBR), mens to andre lokaliteter husede mere end et par:

Allinge og Hasle Klinkerfabrik – begge steder to ynglepar (HPS, JMJ, ABO, CAN). De øvrige lokaliteter var Gudhjem, Moseløkke, Rø, Nexø Havn og Åkirkeby. Det er et resultat på højde med de to rekordår 1997 og -98, hvor vi havde omkring 21 par.

Efterår:

Langt flere end normalt. 39 eks. mellem 22/9 og 30/10 skyldes ikke mindst aktive ornitologer fra Feltræf Bornholm.

På Rønne Havn op til 8 d. 13/10 (JCH) men nævnes bør desuden 14/10 6 Hasle (Feltræf).

RØDSTJERT: (*Phoenicurus phoenicurus*).

Et år som utvivlsomt vil blive husket for et mylder af rastende efterårsfugle på hele øen.

Forår-sommer:

Ikke før 28/4 2 Bokul (HPS) var de første fremme - og samlet blev der kun ni aprilfugle med 30/4 4 mellem Rønne og Åkirkeby (LOU) som max. Førstedato 98-00: 23., 23. og 17. april.

Som i sidste rapport en tam affære med ikke mere end 35 fra træktiden. Dette understreges yderligere af, at 17/5 5 Allinge (HPS) var halvårets største iagttagelse.

Yngel

Mindst tolv par var derimod positivt og kunne tyde på en fin ynglesæson på Bornholm. Som i 2000 blev arten registreret ved Ankermyr, Rønne, Slotslyngen og Snogebæk som ynglende (HPS, ABO, CAN, OLJ, PCP, Niels Degett, GBR).

Efterår:

De sidste augustdage indledtes den sydgående trækbevægelse, som til at begynde med virkede ret normal med 14/9 4 Hammeren (CAN) som højeste tal. Men i ugen fra 17/9 eksploderede antallet pludseligt med rekordstore rapporteringer. Der var atten tocifrede registreringer og for blot at nævne de tre største var der 18/9 30 Snogebæk, 19/9 omkring **50** i Dueoddeskoven (begge OLJ) og 21/9 **63**

Rønne-Udkæret langs cykelstien (LOU). For ugen som helhed blev det til imponerende 457 eks. eller over fire gange flere end de tre seneste år lagt sammen!
Fra resten af perioden mere normale 37 stk. Dog var 21/10 10 Hammeren (OLJ) en del så sent.

BYNKEFUGL: (Saxicola rubetra).

Tendensen for bynkefugl følger ofte nøje den for rødstjert, og 2001 blev ingen undtagelse.

Forår-sommer:

At årets første lod vente på sig, kan derfor ikke overraske. 30/4 2 Salene (HPS) og 1 mellem Rønne og Åkirkeby (LOU) var samtlige aprilfugle. Første iagttagelse 98-2000 var 24/4, 1/5 og 19/4.

Blot 46 fra træktiden er ikke mere end en fjerdedel af, hvad vi kunne håbe på. Et enkelt pænt tal var 10/5 12 Porcelængård (BNI, SNI), mens 25/5 7 Ølene (PJE) blev eneste anden over fem.

Yngel

Tre til syv par må vel efterhånden regnes for en normal registrering. På følgende lokaliteter kunne ungfugle ses i løbet af sommeren: Flæskedal (nord for Almindingen), Pedersker Plantage og Ølene (HTØ, HPS, PJE). Desuden mulige par Hammeren, Rø Plantage, syd for Svaneke og Østre Sømark (PCP, CAN, ABO, LOU). Forbløffende få lokaliteter går igen fra år til år i de seneste rapporter.

Efterår:

117 eks. er fint og varmede oven på bundrekorden fra i fjor (3 stk.!).

5/9 talte LOU 30 fugle på cykelturen Rønne-Udkæret og 17/9 28 ved Vallensgårdsmosen/Udkæret. 23/9 12 Klintebakken (HPS, CAN) var dog ligeledes en del. Sidste var 6/10 2 nær Muleby (CAN), som samtidig blev tredjeseneste bornholmske fund.

STENPIKKER: (Oenanthe oenanthe).

Forår:

10/4 4 langs vejen nord for Østermarie (RSO) brød tendensen til forsinket ankomsttidspunkt fra de foregående arter. 1998-2000 var førstedatoen nemlig 6., 10. og 11. april.

Fra hele perioden sølle 51 individer, og de usædvanligt lave tal understreges af, at maxforekomsten blot blev 7/5 5 Hyldegårdsvej, Rutsker (HPS, HTØ). Det samlede antal er præcis halvdelen af de sidste fem års gennemsnit.

Der var ingen observationer fra hverken juni eller juli, og det er tvivlsomt om arten overhovedet yngede på Bornholm i 2001!

Efterår:

Heldigvis rådede efteråret bod på, hvad der ellers ville være et trist år. 167 eks. er pænt mange, og der er faktisk seks fund af over ti.

De første indfandt sig 7/8 2 Hammeren (LOU), mens antallet kulminerede 1½ måned senere. De tre topscorere blev 19/9 14 Sose Odde (LOU), 20/9 20 Poulsker (AMØ) og 21/9 13 Bukkevej, Åkirkeby (PJE).

14/10 endnu 3 Dueodde og sidste blev 19/10 1 Galløkken (begge Feltræf). Sidste dato de tre seneste rapporter var 3/11, 9/10 og 23/10.

RINGDROSSEL: (Turdus torquatus).

Et på flere måder usædvanligt år.

Sæsonens omkring 23 eks. er sådan set ikke unormalt, men 10 fugle fra efteråret kom helt bag på os. De fleste må dog tilskrives aktive feltræffolk.

De 13 fra foråret fordelte sig således: 30/4 5 Gudhjem Plantage, 2 Hammeren og 2 Spellinge Mose (HPS, HTØ, OLJ) samt 5/5 1 Hammeren (HPS), 8/5 1 Svinemose (CAN), 10/5 1 Svaneke (LOU) og 21/5 1 han Stangegård, Åker (Sven Erik Jensen). Sidstnævnte i øvrigt en meget sen iagttagelse. At hannernes træk normalt ligger lidt tidligere end hunnernes, gør det jo heller ikke mindre overraskende.

Fra 4. til 19. oktober som nævnt hele ti stk.: 4-12/10 min. 2 omkring Østerlars, 14/10 1 Hasle + 1 Rønne Havn 16-19/10 i alt 4 Galløkken og 18/10 1 Hasle Lystskov samt 1 Nylars (HTØ, Eigil Jensen, Feltræf, SSN, MST). Ud af de fire sidste år kun et med efterårsobservationer.

Totalt 23 mod hhv. 17, 11 og 12 de tre seneste år.

SOLSORT: (Turdus merula).

Et år uden de helt store tal.

5/4 50 Ølene (OLJ, FJE) var dog helt pænt for årstiden. HPS's punkttælling i Gudhjem 4/6 gav 31 stk. (det største tal her længe).

Fra efteråret 16/10 58 trk. S Rønne Nord (TET), mens vinterens største tal blev 22/12 16 Bastemose (NÅK).

SJAGGER: (Turdus pilaris).

Vinter:

De mange fugle, som kom til under kuldeatrækket op mod jul 2000 prægede tallene fra denne periode. Hele 5566 (!) blev det til med 1/1 1000 æbleplantagen ved Sandkås (RSO) som største antal. 2/1 550 Årsdale, 7/1 500 Grødby og 28/1 800+ Skørrebro (AMØ, ASO, ABO, CAN, MST) bør dog ligeledes nævnes. Efter kulden satte ind først i februar ingen større flokke.

Forår-sommer:

Trækket begrænsede sig til 1+3/4 353 Hammeren (OLJ, TET).

Af rastende sjaggere blev 2808 indsendt, hvilket svarer til et ret normalt år. 10/4 600 Pedersker (AMØ, ASO) var eneste større flok ud af otte trecifrede. Fra midt i april pludselig kun lokale fugle. Yngel

I de omkring 12 kolonier igen flest ved Spellinge Mose (15 par). Det virker som om succesen har været begrænset. Ved Kobbekåsen kun få par – hvor der ellers ofte er talt over ti par. Få af de normale lokaliteter meldte om ynglende, og der er næppe mere end 45 par i det indsendte (9 bidragsydere).

Efterår-vinter:

Totalt 4889 er det halve af 2000-summen, men stadig noget over gennemsnittet. De første gæster nordfra dukkede op midt i september, selv om der gik endnu 1½ måned, inden de toppede i oktobervarmen.

Træk

Dueodde 24/9-26/10 1039 (TET, JCH, OLJ, PCP, HPS, HTØ, SSN).

Rast

Ti flokke med min. 100 eks. blev oplyst. HTØ fandt de største: 28/10 600 Brovangen, Åkirkeby og 300 Vallensgård samt 30/10 750 Åsedamsvej. Nattefrosten i Nordskandinavien fra 26/9 havde ingen synlig effekt. Ej heller kulden i december da 8/11 190 Ølene (CAN) meget ukarakteristisk blev årets sidste!

SANGDROSSEL: (Turdus philomelos).

1. halvår:

Det var forudsigeligt at der ville blive påtruffet fugle i det milde januarvejr. Derfor var 1/1 1 såvel Grisby som Salthammer (AMØ, ASO) – som eneste fra vinteren – faktisk ret få.

De første forårsbebudere dukkede op 13/3 1 syng. både Baggeå og Slotslyngen (CAN, JCH) mod hhv. 14/3, 9/3 og 28/2 de tre seneste år. Det blev mest til småobs i resten af måneden, men i april sås 4/4 200 Ølene (JCH). Disse blev eneste større fund, idet 27/4 30 Gudhjem Plantage (HPS) var eneste anden over 20.

Flest syngende fugle var der 11/4 15 Borgeadalssøen (HPS, HTØ), om end der kan gemme sig flere trækkende blandt disse.

2. halvår:

Fra medio september en mærkbar stigning i antallet. 17/9 225 + 29/9 170 Hammeren (HPS) foruden 22/9 150 Galløkken (LOU) illustrerer dette fint. En af de indtrækkende fugle på Hammeren blev angrebet og dræbt af en sølvmåge!

Der var en del sene sangdrosler bl.a. repræsenteret af 13/11 5 Klintebakken (PJE) og årets sidste 9/12 1 Stenseby (AMØ, ASO) – første decemberfund i tre år.

VINDROSSEL: (Turdus iliacus).

Et år med mange fugle, som samtidig overraskede ved ikke at byde på en eneste november- eller decemberobservation.

Vinter:

Rigtig mange på denne årstid. Fem iagttagelser fra årets første måned: 1/1 15 rst. Ferskesø og 25 Nexø (AMØ, ASO) mens der i Rønne var 4/1 14, 26/1 8 og 5/2 15 (ESB, PCP, MST). Totalt 79! Fra forrige årti sammenlagt blot syv registreringer i denne periode.

Forår-sommer:

20/3 til 30/4 i alt 1255 som næsten alle var stationære. Af disse mange vindrosler fem trecifrede flokke hvoraf de største fandtes 3/4 170 Skørrebro (LOU) og 16/4 210 Vallensgårdsmose (ABO, CAN). 27/8 1 Baggeå (JMJ) tyder på en af de usædvanligt få oversomrende.

Efterår:

Allerede 20/9 4 Bastemosen (ABO, CAN). Der blev siden et rigtig godt træk med 2242 ud af totalt 2498 fra perioden. På Hammeren 12/10 600 og 24/10 730 (HPS, HTØ, OLJ) mens der 16/10 trak 300 Rønne (TET). Største rasttal blev det til 26/10 med 61 fra Årsdale (AMØ, ASO), og 29/10 5 Svaneke (MKO) endte som årets sidste, så der blev med andre ord ingen fra december i år.

I materialet findes desuden følgende: 17/10 "tusindvis" drosler flyvende rundt i tågen på Galløkken (MST). De fleste af disse bør logisk set være vindrosler.

MISTELDROSSEL: (Turdus viscivorus).

Månedsfordeling, oplagte gengangere frasorteret.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	12	151	891	6	3	0	1	654	824	0	0

Ingen et år med bemærkelsesværdigt mange trækkende.

1. halvår:

Som det ses 13 fugle fra vinterperioden. 21/1 1 Bokul (JKO) er en ikke helt almindelig iagttagelse, da der ofte går flere år mellem januarfundene. 13/2 5 Baggeå og 28/2 5 Raghhammer (CAN, MST) er en mere regelret forekomst – især i en mild vinter. Fuglene trækker ofte ikke længere væk end Mellemeuropa.

Af 968 trækkende udgør én dag de to-trediedele: 1/4 **645** Hammeren (OLJ, TET), og der er ingen andre over 100. 23/3 24 Raghhammer (JCH) var tilsvarende det højeste antal rastende. Alt i alt blev det til 1064 mod 1358 i 2000.

10/6 1 og 2/9 5 Ølene (AMØ, ASO, HPS, HTØ) samt 27/8 1 Baggeå (JMJ) kunne meget vel være lokale ynglefugle og er i hvert fald eneste håndgribelige i denne kategori.

2. halvår:

Træk

Dueodde fra 24/9 til 24/10 (årets sidste) totalt 1076! (TET, OLJ, JCH, PCP, HPS, HTØ, SSN)

Der blev flere store dage hvoraf især bør nævnes 26/9 217, 29/9 243, 3/10 277 og 5/10 226. Alle fire tal er meget store efter bornholmsk målestok.

Det imponerende træk gav ikke anledning til de helt store mængder rastende fugle. 3/10 22 Lufthavnen (HTM) blev nemlig flest.

GRÆSHOPPESANGER: (*Locustella naevia*).

Tre indsendt fra maj: 1/5 1 Vallensgårdsmosen, 13+14/5 1 Holkabroen og 15/5 1 Klintebakken (LOU, HPS, JLH, PJE). Hertil hvad der må betegnes som en sandsynlig ynglende: 26/6 1 Lillegård, Østerlars (HTØ). Alle var syngende fugle.

Fire græshoppesangere fra første halvår var ikke ret mange, mens 21/9 1 fou. Udkæret (LOU) var ganske usædvanligt.

Til sammenligning 6, 18 (rekord) og 4 i perioden 1998-2000.

FLODSANGER: (*Locustella fluviatilis*).

Sidste år husede Bornholm to mulige ynglepar, og tendensen til sene syngende fugle fortsatte i 2001 med 13/6 1 i kørvel ved Skelbro/Risebæk (HPS, HTØ). Stedet er ikke en helt typisk ynglelokalitet (der er for lidt vandflade), men det fremskredne tidspunkt gør fundet specielt.

Desuden en mere normaltids syng. 15/5 Klintebakken (JKO).

2,3 og 3 eks. er det blevet til i de tre sidste rapporter.

Der blev i år hverken fundet savisanger eller drosselrørsanger på Bornholm.

SIVSANGER: (*Acrocephalus schoenobaenus*).

Ni indrapporteringer af seks-syv fugle er på det normale niveau.

Alle registreringer er af en enkelt fugl: 2+21/5 Bastemose (PCP, JCH), 11/5 Spellinge Mose (PCP), 11+15/5 Vallensgårdsmose (LOU), 16/5 Hammeren, 17/5 Allinge (begge HPS) og 22/5 + 9/6 Salthammer (OLJ).

Om arten yngede i Bastemosen er vel tvivlsomt. Derimod taler meget for, at den igen i 2001 slog sig ned på Salthammer med forplantning for øje. Her i rapporten har vi ellers kun ét par mellem 1990 og 2000, og det var netop på Salthammer (1999).

KÆRSANGER: (*Acrocephalus palustris*).

Arten forblev heldigvis på det høje stade, den nåede i 2000. Der blev nemlig indsendt oplysninger om ca. 35 forskellige individer, – og præcis som sidste år blev de fundet på hele 16 lokaliteter. Dog savnes den tilsyneladende helt på selve vest- og sydkysten.

De første fugle dukkede op 17/5 3 Allinge (HPS) mod 10.-18. maj de tre seneste år. Ellers var det småt med antallet af rastende – der blev i alt 9 eks. fra maj, – og størstedelen af årets høst drejer sig om mulige eller sandsynlige ynglepar.

Bestanden må skønnes til at ligge på 8-12 par, hvilket er meget lig den overordentlig gode 2000-sæson eller det samme som 1997-99 lagt sammen. Bl.a. ved sin især natlige sangaktivitet er denne kratlusker ofte svært registrerbar, og det er karakteristisk, at de kun er hørt en eller nogle få gange på ynglepladserne. De bedste lokaliteter var Nexø Sydstrand, Udkæret og Bølshavn med min. to par hvert sted. Desuden enkelte par Bastemose, NaturBornholm, Salthammer, Spellinge Mose, Torpe Bakker og Årsdale (11 indsendere). 24/7 1 syng. kl. 0.55 Torpe Bakker (HTØ) blev årets sidste.

RØRSANGER: (*Acrocephalus scirpaceus*).

Vi måtte vente på de første til 10/5 1 Bastemose (LOU) og 12/5 1 Paradisbakkerne (ABO, CAN) og helt til 17/5 med de næste. Ofte premierer arten i april og de tre seneste år hhv. 28/4, 4/5 og 30/4. 17/5 2 Allinge (HPS) var faktisk eneste tegn på et fald – over ti ses ellers næsten årligt. Max-tal fra vådområderne: Bastemose 7, Frederiks Stenbrud 3, Spellinge Mose 3 plus fem lokaliteter med 2 hver – bl.a. Ølene som dog er uoverskuelig og må have en del flere – og endelig syv med en enkelt territoriehævdende fugl. Det betyder min. 30 par og dermed den bedste sæson længe (11 par i 2000), endda uden optællinger fra Hundsemyre (14 indsendere). Helt frem til 15/9 1 Bastemose (HPS, HTØ) kunne arten findes på Bornholm.

LILLE GULBUG: (*Hippolais caligata*).

Det største hit, det lykkedes de grundige felttræf-ornitologer at opstøve, var vel lille gulbug på Nexø Havn 16/10. Fuglen blev opdaget kl. 16.30 i tåge og tiltagende mørke, men alligevel lykkedes det 70 observatører at se rariteten! Det må være Bornholms største publikumsattraktion på fuglesiden. Det blev fjerde danske fund og det første øst for Storebælt, da de tre øvrige var 8/9 1988 Langli, 16-21/9 og igen 27/9 1989 Blåvand. Artens sommerudbredelse er Centralrusland, hvorfra den normalt trækker til Indien i august/september.

GULBUG: (*Hippolais icterina*).

Forår-sommer:

Vi går let hen over en ekstremt tidlig iagttagelse og konkluderer, at 10/5 1 syng. Galløkken (CAN) må være årets første. Dette er stadig et usædvanligt tidspunkt for en normalt meget punktlig art. I 90'erne varierede ankomsttidspunktet blot mellem 13. og 20. maj – bortset fra 10/5 1998. At 15/5 2 Slotslyngen (CAN) blev næste, kan derfor ikke undre. Fra maj i øvrigt 18 uden nogen rigtig kulmination. Juni gav rigtig mange syngende gulbuge, nemlig hele 35. Dette burde indikere en god ynglesæson. Der er da også indsendt oplysninger om ikke færre end 35 sangterritorier! Disse stammer fra omkring 20 forskellige steder. Seks af disse er indlandslokaliteter. Flest blev talt 13/6 11 Kurehøj-Svaneke (6 i 2000), 15/6 4 Bølshavn-Saltuna

(begge ABO, CAN) og 20/6 5 Due- til Sommerodde (OLJ). De sidste par år har vi skønsmæssigt ligget på ca. 20 ynglepar, hvilket samtidig er et godt stykke over gennemsnittet her i rapporten.

Efterår:

12/9 1 Årsdale (AMØ, ASO) var alt.

HVIDSKÆGGET SANGER: (Sylvia cantillans).

16/8 1 1K syng. Udkæret (LOU).

Sagen behandles af SU og i tilfælde af positivt udfald, vil det være Bornholms første.

Hvidskægget sanger er ret almindelig i Sydeuropa, men en sjælden gæst i Danmark. Der er godkendt 17 fund før 1990 med Ertholmene som bedste lokalitet. Af disse dog kun et enkelt efterårsfund.

ARTEN ER SU-ART.

HØGESANGER: (Sylvia nisoria).

To eksemplarer er de første siden 1999.

22/5 1 syng. nær Salomons Kapel på Hammeren (JCH) og 26/10 1 juv. rst. Rønne Havn (LOU).

Fra sidste årti har vi sammenlagt seks observationer af denne store sanger. Arten har for en del år siden været almindelig herhjemme, og er det stadig i sit kerneområde på stepperne i det centrale Rusland.

GÆRDESANGER: (Sylvia curruca).

Med en førstedato mellem 18. og 23. april de tre seneste år kunne man godt have ventet arten tidligere end 26/4, hvor der til gengæld blev set gærdesangere i både Allinge og Rønne (HPS, PCP). Omkring månedsskiftet april/maj to større fund: 30/4 20 Rønne-Udkæret (LOU) og 1/5 25 Hammeren (OLJ, CAN). Hertil bare ti aprilfugle, men den våde og solfattige måned har næppe heller givet mange insekter. I løbet af maj vokser andelen af lokale ynglefugle i de indsendte tal. Flest synes der at have været i Slotslyngen, hvor der 15/5 kunne tælles 18 (CAN). Herudover små ti par såvel Gudhjem som Ringebakkerne (HPS, CAN).

De sidste fugle forsvinder som regel lige før oktobers komme, men i 2001 havde vi mange sene.

19/9 således endnu 10 Sose Odde (LOU) og fra Feltræf Bornholm 2-3 meget sene: 13+15/10 1 Svaneke og 17/10 1 vest for Melsted. Sidstedato 98-00 var 16/8, 10/9 og 23/9, og vi skal kigge tilbage til 1992-udgaven af rapporten for at finde en gærdesanger så sent på året (25/10).

Arten kan modsat de fleste andre sylviasangere ikke overgå til vegetabilsk diæt i efterårsmånederne, men er helt afhængig af aktive insekter. Den usædvanlig varme oktober har derfor utvivlsomt begunstiget en forskudt afrejse.

TORNSANGER: (Sylvia communis).

Som sidste år set allerede i april: 30/4 1 mellem Rønne og Åkirkeby (LOU). I 90'erne skal vi ellers tilbage til 1994 for at finde tornsangere før maj, og arten er da normalt også en udpræget datotrækker. Førstedato 97-99 var 3-6/5 men i 2000 set allerede 23/4.

Godt med majfugle (73 mod 30 sidste år) illustreres af følgende: 13/5 13 Hammeren og 17/5 15 Allinge-Sandkås (CAN, HPS). At der var endnu flere i juni, skyldes især en observation 3/6 af 30 Hammeren (SSN) – jfr. andre sangere.

Af ynglepar kan nævnes 12 mellem Kurehøj og Svaneke, 8 Bølshavn-Saltuna og 5 såvel Bjergebakke som Gudhjem (CAN, HPS).

Også årets sidste tornsangere følger tendensen med en del sene iagttagelser: 19/9 1 Grisby (AMØ, ASO), 22/9 1 Galløkken (LOU) og 23/9 1 Klintebakken (HPS, CAN) var alle sent ude.

Sidstedato 98-00 var 28/9, 10/9 og 15/9, mens der dog fra forrige årti var to oktoberfund.

HAVESANGER: (Sylvia borin).

7/5 1 Hammeren (HPS, HTØ) er et ret normalt tidspunkt for sæsonens første. Fra 98-00 var datoen 3/5, 9/5 og 30/4.

Allerede en uge senere 14 syng. Slotslyngen (CAN), mens der 2/6 var 20 Hammeren (SSN). Som tiden går, falder antallet af gæstende havesangere. Derfor må hovedparten af de 196 territoriehævdende fugle optalt i juni være lokale. De største tal stammer fra 4/6 44 Gudhjem, 10/6 36 Slotslyngen og 13/6 32 Kurehøj til Svaneke (HPS, CAN). Generelt var der en del flere end sidste år, så vi kom op på højde med det gode år 1999.

Fra september var i alt 24 stk. langt flere end ventet. Så sent som 22/9 5 Galløkken (LOU) men årets overraskelse fik vi dog 15/10, da feltræffet fandt en rastende Svaneke Havn! Det er klart seneste i over ti år (indtil nu ellers 1/10), og i de tre forgående rapporter er ingen registreret efter hhv. 12/9, 30/8 og 23/7.

MUNK: (Sylvia atricapilla).

Forår-sommer:

Der blev ingen vinterfugle fundet, hvilket måske kan hænge sammen med, at sidste fra 2000 var allerede 11/10. 6/4 1 Habbendamme (BST) blev således årets første – og så skulle der for øvrigt gå tre uger inden næste blev iagttaget. Første 98-00: to gange 23/4 samt 6/4 (plus fire vinter).

Det er ikke helt usædvanligt, at vi ser enkelte munke først i april, mens ankomsten af hovedtrækket ligger 2-3 uger senere. Det kunne tyde på at de tidlige fugle egentlig hører til den vestdanske bestand som især overvintrer i Sydvesteuropa. "Vores" munke benytter normalt en trækrute, som fører dem til tropisk Afrika via Bosperus og tilbringer med andre ord vinteren meget langt fra sine jyske landsmænd.

Først 30/4 nåede vi ud over en med 5 Bageå som største tal, mens maxtallet fra træktiden blev 8/5 9 Ringebakkerne (begge CAN).

Optællinger af ynglende: Bølshavn-Saltuna 7, Gudhjem 8, Kobbekåen 12 (CAN, ABO, HPS). Det bør bemærkes, at vores store havesangerbestand sandsynligvis er med til at holde antallet nede – de tåler simpelthen ikke hinanden på ynglestederne.

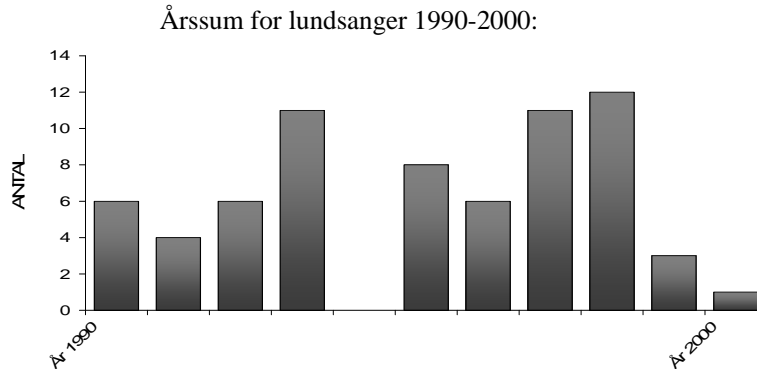
Efterår:

Der blev indsendt 11 fugle fra oktober samt 9/11 1 Rønne (OLJ), men altså heller ingen vinterfund i denne ende af året.

LUNDSANGER: (*Phylloscopus trochiloides*).

En lille opmuntring i forhold til 2000 med to fugle: 2/6 1 ved vejen op til Hammerfyr (SSN) samt 16/10 1 Hammeren (Felttræf). Sidstnævnte et meget atypisk tidspunkt.

I 1999 3 eks. og sidste år bare ét, mens 97 og 98 bød på hele 23. Forhåbentlig er årets to starten på en ny fremgang.

FUGLEKONGESANGER: (*Phylloscopus proregulus*).

18/11 1 Nordskovvej i Rønne (TET). Dette er det femte og samtidig klart seneste bornholmske fund. De øvrige ligger fra 25/9 til 19/10 i årene 1992-2000.

En asiatiske art som oftest findes i Vesteuropa i oktober (omvendt træk).

BRUN LØVSANGER: (*Phylloscopus fuscatus*).

28/1-2/2 1 Salthammer, Snøgebæk (OLJ, TET, JET).

Fundet er beskrevet for SU og godkendt.

Vi har her at gøre med endnu en asiatiske sjældenhed, som normalt ville overvintre i Sydøstasien.

Der foreligger en halv snes iagttagelser fra Ertholmene.

Se i øvrigt gransanger.

SKOVSANGER: (*Phylloscopus sibilatrix*).

Fem i april er ret normalt: 28/4 1 Gråmyr (FJE, PKE), 30/4 3 Baggeå (CAN) plus 1 Onsbæk (LOU).

Efter to år med tidlige fugle er vi samtidig tilbage på en mere traditionel ankomst for denne ellers punktligt langdistancetrækker. Første 98-00: 27/4, 24/4 og 20/4.

Et enkelt større rasttal udgøres af 5/5 9 Sorthat Strand (CAN).

Yngel

Hvad enten det skyldes bedre dækning af ynglelokaliteterne eller simpelthen en virkelig god sæson for arten, så blev årets resultat helt suverænt. Der er nemlig omkring 70 par i det indsendte (12 bidragydere)! Ikke dårligt for en art, som har vist negative udviklingstendenser i en årrække. Gennem 90'erne har niveauet ligget på små 30 par – dog ca. 40 i 2000. Øens tætteste bestand findes stadig i Slotslyngen, som husede 13 territorier (CAN). I Almindingen min. 12 syngende, men her er optællingerne mere tilfældige, og der er givet flere. Et ikke tidligere specielt kendt område er skoven omkring og nord for Baggeå. Her holdt otte par til (ABO, CAN). Nogenlunde med sensommerfugle: 2+4/8 7 Svaneke-Grisby og 7/8 4 Hammeren (begge LOU). Manglen på observationer i september er helt normal.

GRANSANGER: (*Phylloscopus collybita*).

Månedsfordeling, alle obs.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	37	9	9	8	3	20	41	0	1

Som foregående art vil året især blive husket for en fremgang for den lokale bestand.

Forår-sommer:

Et ret almindeligt antal, hvor der på første dag 3/4 blev registreret 10 eks., heraf halvdelen på Hammeren (CAN, TET, OLJ, HTØ, LOU). Første 98-00 var hhv. 21/3, 25/3 og 1/4. Eneste anden over tre blev 13/4 7 Hammeren (SSN).

Yngel

Efter blot seks par sidste år var det opløftende at finde 22 sandsynlige i materialet (9 indsendere). De territoriehævdende fugle er stærkt koncentreret i skovene syd for Hasle og øst for Rønne. På hele Østbornholm havde øjensynligt kun Strandmarken en syngende gransanger i yngletiden (GBR).

Efterår-vinter:

De mange oktoberfugle skal i høj grad tilskrives Felttræf Bornholm. To betydelige fund var 14/10 12 Dueodde og 15/10 9 Rønne Havn. Sidste så ud til at blive 25/10 1 Pyritsøen (CAN), men 16/12 fandt JCH årtiets anden gransanger i december ved Raghammer.

Bemærkes bør endvidere en ubestemmelig *phylloscopus*-sanger, som gemte sig i rørene på Salthammer 3/1 (AMØ, ASO). Hvis vi går ud fra, at det drejer sig om en gransanger, er der tale om den første sådanne siden 5/1-95 fra denne årstid. MEN det kunne jo også være den brune løvsanger, som spøjte allerede på dette tidspunkt! De to arter minder betydeligt om hinanden og kræver i det mindste nogenlunde observationsforhold for at kunne skelnes.

LØVSANGER: (Phylloscopus trochilus).

1. halvår:

Efter 18 fugle i første halvdel af april 2000 følte 20/4 1 Pyritsøen (CAN) lidt tam. Det var dog årets første og for resten ganske planmæssigt. Første 98-00: 20/4, 13/4 og 8/4 (de to sidste er meget tidlige).

Der blev to større rykind hhv. 30/4 + 1/5 og 13-15/5. Disse perioder gav som maxtal 100 Rønne-Åkirkeby (LOU) samt 70 Hammeren (OLJ) omkring månedsskiftet og 109 ligeledes Hammeren plus 85 Slotslyngen (begge CAN) i sidste interval. Trækket synes med andre ord skubbet et par uger længere frem end forventet, mens antallet stort set var som det plejer.

Optællinger af ynglefugle gav ca. 150 mulige par mod 220 sidste år. Flest var de 42 i Slotslyngen (her var 59 sidste år)(CAN). Der er ingen indsendt fra juli.

2. halvår:

Masser af løvsangere "faldt" over Bornholm på deres vej til Afrika. Allerede 30/8 210 Hammeren (HPS). Et endnu større fald blev dog 19/9 nok 300 rst. Dueodde-skoven (OLJ). Totalt set flotte 869 fra august/september. 22/9 25 Rønne Havn (PCP) blev årets sidste flertalsagttagelse, men de sidste fugle holdt dog ud til 18/10 1 såvel Hammeren som Hundsemyre (Feltræf). Sidste 98-00 var 4/10, 26/9 og 27/10.

FUGLEKONGE: (Regulus regulus).

1. halvår:

Perioden forløb uden større vinterfund.

Trækket synes at have kulmineret i første halvdel af april, idet 4/4 70 Ølene (LOU) og 13/4 30 Hammeren (SSN) var eneste tegn på betydelige falddage.

2. halvår:

Som vanligt langt større tal her. Anden uge i oktober har nærmest haft patent på årsmax i flere år. 26/9 150 Hammeren (HPS) var derfor overraskende. På Dueodde tre dage med over 100 rastende, hvoraf 4/10 300 (OLJ) tegner sig for nær halvdelen. Endelig bør 14/10 150 Gudhjem Plantage (HPS) nævnes.

RØDTOPPET FUGLEKONGE: (Regulus ignicapillus).

Det blev et meget fint år med mindst ti fugle! Især april vil blive husket for de mange "granlus".

1/4 1 Galløkken (LOU) og 2/4 1 Dueodde (JRH) er begge tidsmæssigt normale. 13/4 1 Hammeren (SSN) derimod sen efter Bornholmsk målestok. Dette gælder selvfølgelig i endnu højere grad 14-16/4 2-3 Bastemosen (CAN, SEJ, PCP) og 19/4 ligeledes 2-3 Stampevej, Rønne Plantage (CAN).

Disse to fund var af højlydt syngende fugle. 12+13/5 1 syng. Bastemose (SEJ, LOU) må være en genganger, som styrker håbet om yngleaktivitet. Hertil 26/5 1 syng. Stakkelemose (Joy Klein, J P Lomholt). Med andre ord nok 2-3 ynglepar! Arten yngede muligvis i Bastemosen 1999, men er ellers ikke registreret som stationær på Bornholm længe.

Fra oktober 11/10 1 Rønne (TET) + 18/10 1 Arnager Havn (Feltræf).

Det giver 11-12 eks. for hele året – svarende til halvdelen af den samlede sum for 90'erne. De tre seneste rapporter kunne berette om hhv. 3, 5 og 1 fugl.

GRÅ FLUESNAPPER: (*Muscicapa striata*).

Efter nedturen i 2000 var det rart at konstatere over fem gange flere i år – specielt efteråret gav mange rastende.

Forår-sommer:

Allerede årets premiere-fugle syntes at give et fingerpeg om, at det gik i den rigtige retning. Der var fire særlig tidlige eksemplarer: 1/5 2 Svinemosen (PJE), 2/5 1 Torneværkets Kaolinergrav (BNI, SNI) og 3/5 1 Slotslyngen (CAN). Mens den tidligste i sidste årti var 3/5 1997 ankom arten 98-00 hhv. 10., 7. og 6. maj.

I alt indkom 20 observationer fra stort set hele øen af 44 eks. mod 29 sidste år. 13/5 7 Hammeren (LOU) blev dog eneste registrering af mere end tre.

Yngel

Nok fem par var absolut positivt. Fundet ynglende ved Ankermyr (2 par), Bodilsker Plantage, Slotslyngen og Stampen (CAN, GBR). I 2000 fire par men er ellers ikke fast inventar fra juli her i rapporten.

Efterår:

En sum på hele 255 (mod bare 25 i fjor).

Flere gode falddage hvoraf den første blev 30/8: 14 Ankermyr + 11 Klintebakken (CAN, PJE) og sammenlagt 40 stk. Den 7/9 taltes 25 på cykelturen Rønne-Åkirkeby (LOU), mens årets topscorer blev 19/9 50 rst. Dueoddeskoven (OLJ). 23/9 endnu 17 Klintebakken (HPS, CAN), og et enkelt oktoberfund blev der da også plads til: 2/10 1 Torneværket (SNI, BNI).

Totalt 299 mod 63, 238 og 58 de tre seneste år.

LILLE FLUESNAPPER: (*Ficedula parva*).

Tre obs af tre fugle er efterhånden ved at være det bornholmske niveau. 21/5 1 syng. Bastemosen (JCH) og 26/5 1 hørt Gudhjem Plantage (HPS) var to tidsmæssigt ret normale forårsfugle. 16/9 1 1K Nørresand (LOU) var også indenfor den forventede tidshorisont. Modsat dette har der de seneste år vist sig en overvægt af iagttagelser fra andet halvår.

98-00 bød på hhv. 4, 4 og 1 individ.

HVIDHALSET FLUESNAPPER: (*Ficedula albicollis*).

For tredje år i træk fundet på Bornholm.

28/4 1 2K Gråmyr (FJE, PKE) var ret tidligt på den, da vi ikke er vant til fugle i april. 15/5 1 ivrigt syngende Troldsbjerg i Slotslyngen (CAN) var mere efter bogen.

Ingen fugle 96-98, mens der i 99 var 3 stk. og i 2000 en enkelt.

BROGET FLUESNAPPER: (*Ficedula hypoleuca*).

Et godt efterår for grå fluesnapper betyder som regel også et godt for dens brogede fætter. Dette slog da også til i år.

Forår-sommer:

34 fugle i april var rigtig mange, og første halvårs højeste antal skulle findes netop i denne måned: 30/4 10 Hammeren og 9 Gudhjem Plantage (OLJ, HPS). Først på færde var dog 21/4 1 Bastemose (NÅK) mod hhv. 20., 28. og 17. april i perioden 98-00.

Fra maj var 3/5 6 og 15/5 5 Slotslyngen (CAN) eneste over tre, og i alt 41 fra denne måned er da heller ikke noget at prale af.

Yngel

Pænt med lokale fugle efter træktiden betød en fremgang i antallet ynglepar.

16 mere eller mindre sikre par blev indsendt af elleve observatører. De foregående par år har vi ligget lige omkring ti par.

Efterår:

I løbet af august kom der gang i returtrækket, som i 2001 beløb sig til 150 brogede fluesnappere. Det er ret mange, og der var da også tre forskellige forekomster af over ti fugle. 19/7 20 Gudhjem Plantage, 20/8 24 hammeren (begge HPS, HTØ) og 19/9 50 Dueoddeskoven (OLJ).

De sidste fugle kunne ses 23/9 1 såvel Klintebakken som Åkirkeby (HPS, CAN, HTØ). 98-00 var sidstedataen 4/10, 16/9 og 17/9.

SKÆGMEJSE: (*Panurus biarmicus*).

Der er indkommet 24 observationer af 129 eks. fra 15 bidragsydere. Som det kan forventes, er der en del gengangere – ikke mindst fra Bastemosen. Skønsmæssigt har der i 2001 været 80 individer på Bornholm!

Dermed er den klare positive udvikling fortsat, og vi lå nær det rekordhøje antal på 85-90 stk. fra 1993. Se i øvrigt statistikken i 2000-rapporten. Der er ingen tvivl om, at de sidste milde vintre har gavnet denne stedbundne art. Det er ydermere positivt, at der blev truffet skægmejser på otte lokaliteter:

Bastemose: her ses arten hele året, men er lettest registrerbar i april. Op til 10 eks. set og hørt 14+20/4 (CAN, LOU).

Dueodde: 17/10 2 og 11/11 4 (feltræf, PCP). En velkendt lokalitet i efteråret.

Hammersøen: 17-25/10 op til 17 foruden 15/10 1 Hammeren (Feltræf, LOU).

Melsted: 2/11 14 trk. ind + 4/11 9 rst. (JKO).

Nexø Sydstrand: 8/10 6 (LOU).

Nexø kirkegård/rørskoven: 26/10 2 + 10/11 5 (HPS, HTØ, ekskursion).

Spellinge Mose: 15+16/4 2 (JLH).

Svinemose: 14/11 4 (TET).

De tre sidstnævnte lokaliteter mere eller mindre nye. Endelig 4/11 7 trk. ind Allinge (HPS, HTØ).

Bemærk de udeblevne tal fra Ølene. Her har arten været fast i en del år – og er det vel stadig!

Yngel

Nogle få par i Bastemosen og enkelte andre kan næppe udelukkes. Ølenes uoverskuelighed gør, at der sagtens kan gemme sig flere her. Som i 2000 gætter jeg på 4-6 par.

80 eks. i år kan sammenlignes med 44, 48 og 70 i de tre seneste rapporter.

Slettet:

HALEMEJSE: (Aegithalos caudatus).

Månedsfordeling, alle obs

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
51	41	21	17	2	19	12	0	23	7	32	34

Et mindeværdigt år med mange fugle på alle årstider.

Arten vendte endelig sin udviklingskurve og gik pænt frem sidste år. Imidlertid nåede vi i 2001 helt op på 1992-niveauet. Desværre har meget få indsendere angivet race på de iagttagne fugle. I invasionsår burde der være klar overvægt af de nordlige.

Vinter:

I Blykobbe Plantage 6+23/1 hhv. 12 og 15 (JCH, LST). Dertil yderligere tre tocifrede: 14/1 10 Sjelsmyr (PCP), 23/1 12 Årsdale (ENI) og 18/2 10 Baggeå (CAN). I det hele taget godt med halemejsere – 92 er særdeles mange. December 00 producerede endda ikke specielt store tal

Forår-sommer:

Især fra april og juni/juli flere end forventet.

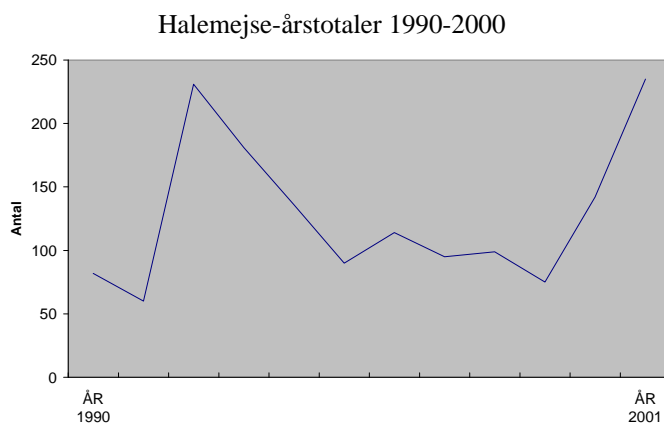
27/3 9 overflyvende Hammeren (OLJ) var eneste tegn på trækaktivitet.

Periodens øvrige observationer stammer fra otte lokaliteter og repræsenterer 6-8 ynglepar. Atter er Baste- og Spellingemose blandt de sikre med et par hvert sted (9 indsendere). En ny lokalitet var skoven omkring Baggeå hvor 18/6 taltes 18 såvel nord- som sydlige i tre familieflokke (CAN) – et helt usædvanligt tal på denne årstid. Desuden mulige par Habbedamme, Stavnsgårdsmosen og Ølene (BST, OLJ, JCH).

Efterår-vinter:

En del på Hammeren, bl.a. 19/9 9 rst. og 1+13/11 14 trækforsøg (HPS, TET, OLJ). Herudover flest 17/11 11 Baggeå, 1/12 21 Ølene og 28/12 8 Rønne Plantage (CAN, NÅK, TET).

Som det ses er alle obs talt med i månedsfordelingen. Det reelle antal er omkring 235 mod hhv. 99, 75 og 142 i tidsrummet 98-00.

SORTMEJSE: (Parus ater).

3½ gang flere observationer end sidste år skyldes den første invasion i fire år.

1. halvår:

Fem indsendte iagttagelser er såmænd meget normalt.
Klart største tal var 7/1 20 Almindingen (MST).

2. halvår:

I løbet af september kom der for alvor gang i de trækkende sortmejsler. Som man måske kunne gætte, var det især på Dueodde, de gjorde sig bemærkede. Der blev to store dage: 20/9 120 og 23/9 500 (AMØ, ASO, OLJ, PKE). Totalt 847 i perioden 30/8 til 18/10. Seneste invasion (1997) gav til sammenligning 822 trækkende sortmejsler.

Der blev selvfølgelig også set en del rastende fugle. 50 blev set 22+23/9 hhv. Galløkken og Hasle Lystskov (begge LOU).

BLÅMEJSE: (Parus caeruleus).

1. halvår:

Kan opsummeres med to obs. af MST: 28/1 50 Koldekilde og 25/2 30 Sjelsmyr. I 2000 trak 1046 via Hammeren. Derimod ingen indsendt i år.

2. halvår:

Dueodde 20/9-2/11 i alt 160 trk. (AMØ, ASO, HPS, HTØ, PCP, OLJ, JCH, Anders Myrtue).
På Hammeren bl.a. 5/11 25 trækforsøg (OLJ).
Derimod ingen nævneværdige rasttal.

MUSVIT: (Parus major).

1. halvår:

De største rastforekomster blev 21/1 22 Bastemose og 16 Ølene (begge NÅK), mens eneste regulære træk var 3/4 12 Hammeren (TET, OLJ).

2. halvår:

9-11/10 op til 40 Dueodde (OLJ, JCH) var eneste flercifrede ud over 29/12 11 Bastemose (NÅK).
Der er ikke for meget materiale at arbejde med her.

PUNGMEJSE: (Remiz pendulinus).

Som i 2000 blev der fundet pungmejse på Bornholm.

En meget spændende observation 16/4 drejer sig om en redebyggende fugl fra ”en af vores moser” (JLH). Den blev desværre ikke genfundet.

Ud over tre individer sidste år ikke konstateret siden 1997.

SPÆTMEJSE: (*Sitta europaea*).

Her troede jeg så, der skulle skrives en nekrolog over de bornholmske spætmejser....
Der er imidlertid indkommet oplysninger om 100% flere end i fjor – nemlig to! Om end dette selvfølgelig er glædeligt, ser fremtiden unægtelig bleg ud for denne spændende, lille art.
13/1 1 Blykobbe Plantage, ½ km. syd for Skovly (TET, JET) og 1/5 1 syng. Christianshøj (LOU).
Sidstnævnte er første registreret i Almindingen siden 1998. Det er vel netop her, vi kan håbe på, at der gemmer sig en lille bestand af denne art, som jo ellers ikke går stille med dørene.

1997-2000 gav hhv. 19, 4, 2 og 1 individ. Vi krydser fingre.

TRÆLØBER: (*Certhia familiaris*).

Vinter:

I alt løb det op i 10 stk. fra syv lokaliteter.

Forår-sommer:

17 fund i marts/april er normalt, da fuglene synger kraftigt netop på denne tid. Deres store territorier giver sig dog udslag i, at der er få registreringer af mere end et par individer fra hvert område.
Egentlige multiobs har vi stort set kun fra de større lokaliteter. Et eksempel herpå var 17/6 3 syng. Kobbeåen (HPS). Et andet nok så markant var 2/7 6 familier på sammenlagt 12 eks. i Rønne Plantage (GBR), som samtidig var årets eneste tocifrede iagttagelse.
Totalt set blev omkring 30 par indrapporteret, hvilket kunne tyde på en sæson over gennemsnittet.

Efterår-vinter:

26 træløbere er faktisk ret mange.
Alligevel var 14/10 4 Gudhjem Plantage (HPS) eneste over tre.

PIROL: (*Oriolus oriolus*).

Med fem-seks eksemplarer det største antal i 4 år.
22/5 + 4/6 1 Røstadvej (ESA) må dreje sig om samme individ. 26/5 1 nær Bobbeå (HPS) kunne faktisk være identisk med denne, om end dette er mindre sandsynligt.
Derimod er 4 + 7/6 1 syng. nær Habbedamme (BST) nok to forskellige ud fra lokalitetsbeskrivelsen.
Foruden disse tre-fire piroler 5/6 1 Rubinsøen (SSN) og 10/6 1 syng. Komyr i Slotslyngen (CAN).

Fra 1997 til 2000 blev det til hhv. 9, 4-5, 3 og 1 eksemplarer.

RØDRYGGET TORNSKADE: (*Lanius collurio*).

Månedsfordeling, oplagte gengangere frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	0	23	24	29	80	43	5	0	0

Det varme, solrige maj-vejr burde begunstige arten, men det var især i sensommeren, der var flere end normalt. Antallet i netop maj skuffede derimod.

Forår-sommer:

Der blev set ni fugle før 20. maj hvoraf 8+9/5 1 Hammeren (HPS, CAN) og 9/5 1 Østerlars (HTØ) var de tidligste. Årets første 98-00 var 9., 8. og 11. maj, og ankomstdatoen svinger kun lidt.

At langt størstedelen af observationerne er af et eller to individer understreges af, at 22/5 5 + 2/6 4 Hammeren samt 1/6 3 Ugleenge (JCH, SSN) var eneste over to.

Yngel

Nok tyve par var positivt, da bestanden har ligget på omkring 15 i mange år. De fleste lokaliteter var velkendte, som f.eks. Ølene (2-3 par)(JGE, AMØ, ASO, CAN, PJE, NÅK, HPS, HTØ), mens 3-4 par i Rønne Plantage/Stampen (GBR, PCP) var overraskende mange. Trods det gode resultat stadig ingen ynglepar indsendt fra nordkysten.

Efterår:

Som nævnt ganske mange såvel august som september. Noget af forklaringen er flere iagttagelser af lokale kuld. I de 12 stk. 23/8 på Hammeren (CAN) – årets største registrering – indgik f.eks. min. 2 kuld på hhv. 4 og 5 1K'ere. Til de større antal hører desuden 26/8 9 Rønne-Åkirkeby (LOU), 2/9 4 Vang (PCP) og 26/9 4 NaturBornholm (PJE).

Fem oktoberfugle var vel årets mest bemærkelsesværdige indberetning. De bestod af 6/10 2 Klintebakken, 11/10 1 Galløkken, 14/10 1 Bølshavn og 15/10 1 Svaneke havn (PJE, CAN, Feltræf). Sidstedata 98-00: 19/9, 28/9 og 29/9 mens seneste oktoberfund stammer fra 1991.

STOR TORNSKADE: (Lanius excubitor).

Månedsfordeling, gengangere frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	2	1	0	0	0	1	2	36	8	2

Trods få i første halvår, blev der et stort antal i år.

Forår:

Ikke mere end det kvarte antal af et fornuftigt år – selv om der i 2000 også kun var tre.

11/3 1 Bastemosen (NÅK), 15/3 1 Sdr. Åsedam (HPS, HTØ) og 17/4 1 Hammeren (OLJ).

Efterår-vinter:

Som regel dukker de første store tornskader op igen i de sidste septemberdage. 16/8 1 Lufthavnen (MST) var derfor både overraskende og spændende. Der er jo flere muligheder for, hvor en sådan kommer fra – et lokalt ynglepar er jo blot en! Faktisk ville området ved lufthavnen ikke være helt

tosset som ynglelokalitet. Den danske bestand på 20 par findes i Vestjylland på hedearealer med enkelte træer.

26/9 1 Dueodde (TET) og 30/9 1 Ølene (MKO, HTØ) var så til gengæld lige efter bogen. Det lykkedes Feltræf Bornholm at finde hele 25 eksemplarer. Der var heriblandt tre multiobs: 17/10 7 Dueodde + 4 Raghhammer samt 19/10 12 trk. ind Hammeren. Det samlede antal for andet halvår beløber sig nok til 45 forskellige fugle. Stor tornskade kan optræde invasionsagtig, hvis gnaverbestanden i Skandinavien kollapse.

Fra december tre fugle. Sidste af disse var 13/12 1 Ølene (ABO, CAN). Sandsynligvis var det samme individ, som ankom 30/9, da arten ynder faste vinterrevirer.

SKOVSKADE: (Garrulus glandarius).

1. halvår:

Flest blev iagttaget 21/4 7 Ankermyr, 1/5 7 Ølene og 22/5 8 rst. Hammeren (HPS, HTØ, PJE). Fra sidstnævnte lokalitet i øvrigt få trækkende.

2. halvår:

15/8 6 Svinemosen (PJE) og 21/9 6 Udkæret (LOU) var de største tal, indtil en mindre invasion første i oktober gjorde sig bemærket. Herfra kan bl.a. nævnes 6/10 30 trækforsøg Dueodde (JCH) og 13/10 38 rst. Hammeren (CAN). Fuglene forsvandt åbenbart hurtigt igen, for i årets to sidste måneder taltes tilsammen kun 12 stk.

HUSSKADE: (Pica pica).

Faktisk kun nævneværdige tal fra januar: 20/1 60 Galløkken (LST) og 28/1 18 Åkirkebyvej, Rønne (MST).

Der blev med andre ord hverken rapporteret trækbevægelser eller tocifrede flokke resten af året.

NØDDEKRIGE: (Nucifraga caryocatactes).

Månedsfordeling, gengangere forsøgt frasorteret.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	0	0	0	0	3	31	32	6	4

Efter en suveræn ynglesæson i 2000 kom vi ned på jorden igen. Et gæt på omkring 55 forskellige fugle er nok ikke helt ved siden af.

Vinter-sommer:

Meget overskueligt – der var nemlig ingen.

I 2000 var der da heller ingen registreret efter 22/10. Så der var med andre ord heller ingen tegn på yngleaktivitet.

Efterår-vinter:

Årets første blev således 15/8 2 + 21/8 1 trækforsøg Hammeren (HPS, CAN).

Fra 23/9 til 17/10 i alt 18 iagttagelser af op til 18 nøddekriger på en gang fra Dueodde (SKN, PKE, OLJ, PJE, JCH, SSN, TET, Feltræf). Maximalt drejer det sig om 45 forskellige fugle. Imidlertid blev langt størstedelen set som overflyvende eller på trækforsøg, og det reelle antal er måske ikke større end 25.

Herudover indsendt fra syv lokaliteter og eneste anden med flertalsobs var 22/9 2 + 11/10 6 Galløkken (LOU, CAN) og 22/11 4 Svaneke Kirke (ENI).

Totalt 55 mod 10 i 1998, 155 i 1999 og 65 sidste år.

ALLIKE: (Corvus monedula).

1. halvår:

Stort set kun træktaal – disse var til gengæld hæderlige.

Hammeren 31/3-31/5 i alt 338, med 3/4 134 som største dag (HPS, RSO, TET, OLJ, HTØ).

2. halvår:

På Dueodde trak 6/10-2/11 206 eks. (JCH, TET). De 120 på sidstedatoen var faktisk et stort efterårstal.

Årets største rastforekomst blev 23/12 100 Rutsker (PCP).

RÅGE: (Corvus frugilegus).

1. halvår:

Vi savner optællinger fra Nexø Sydstrand, hvor der ofte ses flere hundrede. 13/3 62 Ølene (NÅK) blev i stedet største tal. Ingen trækbevægelser bemærket.

2. halvår:

Fra Dueodde trak 67 (eller de prøvede i hvert fald på det (TET, JCH)).

Årets eneste trecifrede iagttagelse blev 23/12 600 Rutsker (PCP).

SORTKRAGE: (Corvus corone corone).

Omkring otte eksemplarer repræsenterer en normal forekomst.

16/3 1 Ølene (PKE, BER), 23/3-3/5 2-3 Hammeren (OLJ, TET, FJE, HPS) og 9+28/4 1 Gudhjem (HPS, Thomas Simonsen, Rasmus Bisschop-Larsen) var fra første halvår.

Dertil 19/9 1 Hammeren plus 18/7 1 Dueodde (HPS, HTØ). Endelig blev der i perioden 12/9 til 3/11 gentagne gange (11 indsendere) set formentlig samme individ på Dueodde.

98-00 bød på 6, 6 og 6-8 sortkrager.

GRÅKRAGE: (Corvus corone cornix).

1. halvår:

Det største antal rastende fugle blev set 11/3 100 Saltuna (HPS, HTØ) og 4/4 30 Vallensgårdsmosen (LOU).

Et sparsomt træk på i alt 112 stk. havde én bemærkelsesværdig dag: 5/4 70 trk. Hammeren (TET, RSO).

2. halvår:

Kun større tal fra østkysten: 31/10 70 Årsdale og 9/12 120 Salthammer (AMØ, ASO, RMØ).

Vingebåndskrager rapporteret fra Hammeren og Pyritsøen (OLJ, FJE, HPS, CAN).

RAVN: (Corvus corax).

Månedsfordeling, oplagte gengangere fraserteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
6	14	20	31	17	36	18	45	30	20	31	18

Vinter:

13 iagttagelser af 20 fugle er tæt på gennemsnittet. 11/2 3 Grødby Å (SKN) var eneste fund af mere end to.

Forår (marts/april):

Omkring 50 ravne i denne periode er ligeledes forventeligt, også selv om der i 2000 blev set 68. De fleste iagttagelser gøres i området omkring Almindingen incl. Ølene. Perioden er i øvrigt stærkt præget af, at der især ses enlige fugle eller par.

Sommer:

Hele 116 fugle er registreret på ikke mindre end 80 observationer. Det må være ny rekord i indsenderaktivitet og svarer næsten til det samlede obsantal for alle de andre kragefugle tilsammen. Den første familie med udfløjne unger ses allerede 26/5 i Almindingen (Joy Klein, J P Lomholt). Dette svarer til et æglægningstidspunkt midt i marts, da ungerne tilbringer 1½ måned i reden. Flest blev fundet 2/6 ved Ølene og 17/6 nær Harreløkkerne – i begge tilfælde 6 stk. (SSN, LOU).
Yngel
8-12 par (1999 og 2000 hhv. 11 og 12). Færre sikre end normalt. Parrene er jævnt fordelt over øen. Til de gamle kendinge hører parrene ved Bastemose, Døndalen, Harreløkkerne, Slotslyngen og Vallensgårdsmosen.

Efterår-vinter:

September/oktober gav som det fremgår omkring 50 eks., hvilket er en del færre, end vi har set de sidste par år (97-117). Det svarer dog meget godt til flertallet af rapporter fra sidste årti, hvor der jo endda var ørnefodring i nogle af årene.

De største flokke viste sig i årets sidste måneder: 17/11 11 Ølene (MKO) og 2/12 8 Årsdale (AMØ, ASO), mens det ellers var småt med andet end småflokke på denne årstid.

STÆR: (Sturnus vulgaris).

Vinter:

I januar fundet på Nexø Havn 1/1 2 (AMØ, ASO) og ved Ølene 21/1 24 (NÅK).
20/2 10 Udkæret (ESB) så ud til at være de første tilbage fra vinterkvarteret.

Forår-sommer:

Træk. Mange i april, men også en del sene.

Hammeren 16/3-26/6: mar 26, apr 797 (1/4 496), maj 20, juni 76 plus 8/4 102 Bokul (OLJ, TET, RSO, SSN, HPS).

Rast

Forbløffende få. Allerede i marts ses periodens største flokke: 15/3 250 Kirkeby (CAN) og 16/3 400 Bastemose (NÅK). De store overnatningstræk omkring Almindingsens moser svigtede tilsyneladende helt – 9/5 50 Svinemose (HTØ) var nemlig flest. Det er 1% af, hvad vi er blevet forvænt med i sommersæsonen!

Hen på sensommeren hjælper det lidt på antallet: 15/7 300 Årdsdale og 26/8 500 Udkæret (begge AMØ, ASO).

Efterår-vinter:

Træk.

Ret få fra Dueodde: 20/9-7/11; sep 181, okt 129, nov 100 (9 indsendere).

Hertil dog et stort træk 16/10 **3000** Rønne Havn (JCH, TET). I alt 3495, hvilket samtidig er langt flere, end der normalt ses.

Rast.

Endelig stære i moserne i seværdige antal. I Svinemosen flest 28/9 **4500** (HPS, HTØ), mens antallet i Bastemose toppede 11/9 med 3300 (NÅK). Eneste anden fircifrede var 1/11 1500 Ølene (FJE, AMØ).

Eneste rigtige vinterfund blev 23/12 2 på foderbræt i Rønne hos OLJ. Lidt overraskende, den milde vinter taget i betragtning.

GRÅSPURV: (Passer domesticus).

Årets højeste rapportering blev 17/6 30 i kornmark ved Åkirkeby (JGE) – der var ingen anden over 20. Man kunne jo næsten tro, at arten var sjælden på Bornholm, hvis man ikke vidste bedre.

SKOVSPURV: (Passer montanus).

De mest omfangsrige flokke blev set i sensommeren: 3/8 80 Nexø Havn (SBR) og 5/9 150 Rønne Havn (PCP). Især sidstnævnte tal er en særdeles stor forekomst.

Som ventet et ganske lille antal trækkende i foråret. 3/5 11 Hammeren (HPS, OLJ) var alt. Derimod blev 208 talt fra observationsklitten på Dueodde mellem 6/10 og 2/11.

BOGFINKE: (Fringilla coelebs).

Et år domineret af store trækbevægelser både for- og efterår.

Vinter:

En pænt stor iagttagelse for årstiden var 1/1 300 Årsdale (AMØ, ASO).

Forår:

Træk.

Hammeren: mar 396, apr 10807, maj 104 (OLJ, TET, HPS).

Det store apriltal skyldes et massivt træk på godt 10.000 eks. 1. april!

Samme dag trak 5000 over Rønne (LST). Dertil sammenlagt 138 fra Bokul (HPS).

Rast

Der er ikke indkommet en eneste flok på over 10.

Sommer:

Tre optællinger vidner om tætheden af den bornholmske ynglebestand. 27/5 37 Kobbeåen, 4/6 39 Gudhjem og 10/6 55 Slotslyngen (HPS, CAN).

Efterår-vinter:

Træk.

Dueodde: sep 13128 (29/9 8277), okt 2286 (HPS, HTØ, AMØ, ASO, JCH, OLJ, TET, PCP).

Årsdale 15/9-1/10 3990 (alle AMØ, ASO).

Fra øens øvrige træksteder 380 og tilsammen altså 19784! (og se så oven i købet også tallene for bog-/kvækerfinke).

Rast.

Umiddelbart i forbindelse med trækkets kulmination i de sidste septemberdage en "ren" bogfinkeflok 26/9 på 500 ved Årsdale (AMØ, ASO). Imidlertid udgjorde de blandede flokke langt flere (se nedenfor).

Der er ingen indsendt fra december.

KVÆKERFINKE: (Fringilla montifringilla).

1. halvår:

Fra vinterperioden en stor ansamling 4/1 **400** Ølene (FJE, AMØ). Herudover var der tale om en nær normal forekomst med 28/1 50 Almindingen og 4/2 ligeledes 50 Baggeå (MST, JMJ) som de talrigeste obs.

Træk.

Hammeren 1/4-26/6: apr 945, maj 55, jun 31 (OLJ, HPS, HTØ, TET).

Bokul 7/4-13/5 i alt 41 (HPS). Det er værd at bemærke, at der 26/6 var hele 30 trækforsøgende på Hammeren – der var meget sent.

Rast.

Så godt som ingen; 16/4 5 Svinemose (HPS, HTØ) utroligt nok flest.

2. halvår:

Rapporteret fra 5/9. Trækket virkede med godt 14.500 ikke specielt imponerende i forhold til over 75.000 sidste år, men er faktisk noget over gennemsnittet.

Træk.

Dueodde 19/9-2/11: sep 12096 (29/6 6770), okt 1634, nov 30 (AMØ, ASO, JCH, TET, OLJ, HPS, HTØ, PCP). Årsdale 29/9-4/10: 819 (alle AMØ, ASO).

Rast.

Eneste trecifrede blev 13/10 300 Rønne Havn (JCH), mens 24/12 4 Åkirkeby (PJE) blev alene om at repræsentere arten i julemåneden.

BOG-/KVÆKERFINKE: (*Fringilla coelebs/montifringilla*).

Fra april/maj blev det totalt til 2637 – alle trækkende over hhv. Bokul og Hammeren (HPS, TET, OLJ, RSO).

Noget flere blev det til i efteråret hvor sammenlagt 7140 trak fra Dueodde mellem 24/9 og 18/10 (TET, OLJ, SSN), mens Hammeren kunne mønstre 12/10 500 (HPS, HTØ).

Umiddelbart i.f.m. trækets kulmination omkring 1. oktober er par store stationære flokke: 30/9 10.000 på en mark nær Nexø (ESB) og 3/10 1200 Bossevejen nær Vestermarie (TET). Sidstnævnte opgivet til at bestå 90% af kvækerfinker.

GULIRISK: (*Serinus serinus*).

Et glimrende år med nok ti fugle. Det bedste af det hele er faktisk, at der blev slået en tyk streg under artens ynglefremkomst på Dueodde.

For at starte med de mere overskuelige obs var der fire strejfgæster. En trækkende både 9. og 25/5 Hammeren (CAN, HPS) og 23+30/5 1 Sejersgård, Rønne (JCH) fra forsommeren samt 15/8 1 rst. Hammerodde (HPS).

På Dueodde blev første fugl registreret 22/5 (JRH). Hvor mange par, det egentlig blev til her, er vanskeligt at sige præcis. Tre par er dog et rimeligt bud. Fuglene fandtes på Fyr-, Sirene- og Skrokkegårdsvej (HPS, HTØ, SEJ, AMØ, ASO, JET). 16+17/7 hørtes to syngende, og samtidig fandtes et par med to juv. (MFN)! Sidste her, som samtidig blev årets sidste, var 16/10 1 (Feltræf), så den var usædvanligt sent på den.

De tre seneste år 9, 5-6 og 3 individer.

GRØNIRISK: (*Carduelis chloris*).

Gennemgående ret små tal.

1. halvår:

Tallene fra Hammeren er altdominerende.

1+5/4 sammenlagt 86 trk. (TET, OLJ, RSO) mens her 11/5 var 30 stationære (PCP).

2. halvår:

Ikke de helt store rasttal. 5/9 70 Hammeren (HPS) og 13/10 80 Rønne Havn (JCH) var de mest iøjnefaldende.

På Dueodde blev mellem 26/9 og 2/11 bare talt 273 trækkende (TET, OLJ, HPS, HTØ, PCP, JCH). Små tusind skulle der til for at karakterisere året som godt.

STILLITS: (*Carduelis carduelis*).

Månedsfordeling, gengangere forsøgt fraserteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3	48	8	51	75	26	20	107	373	338	42	15

Et hæderligt år, hvor specielt de tre sommermåneder vil blive husket.

Vinter:

Få i januar, men til gengæld to pæne tal fra årets anden måned: 10/2 20 Nexø Sydstrand og 28/2 20 Grødby (begge MST).

De 53 fra perioden er bestemt over normen for arten, men endnu flere kunne faktisk forventes i en så mild vinter. I 2000 havde vi f.eks. 80 stk.

Forår-sommer:

Forbløffende få i marts, men i starten af april begynder tilgangen af nye sydfra for alvor at kunne mærkes.

Træk.

Hammeren 1/4-10/5 totalt 68 (TET, OLJ, RSO, HPS).

Rast.

Mange obs af 1-4 fugle fra foråret, hvor flokkene jo opløses. 15/5 9 Byskoven, Åkirkeby (PJE) blev det tætteste på en tocifret iagttagelse, vi kom.

Yngel

Yderst positivt. Ud over to sikre par 25-30 andre fordelt over det meste af Bornholm (14 indsendere). Kun det nordvestlige hjørne er en undtagelse. Her findes arten tilsyneladende kun på Hammeren. De to seneste rapporter kunne byde på hhv. 7 og 10 par. Stillitserne er ganske svære at registrere som ynglende, så der har sikkert været en del flere end de omkring 30 par.

Efterår-vinter:

Træk. Fint år på Dueodde, om end det blegner lidt i forhold til de 681 fra i fjor.

Dueodde 12/9-2/11: sep 123, okt 135, nov 4 (9 indsendere).

Hammeren 6/9-12/10 blot 13 (HPS, JCH, HTØ).

I tallene fra førstnævnte lokalitet er det vanskeligt at skelne mellem lokale overflyvende og decideret trækkende fugle. 24/9 96 (TET) – årets maxtal – er et godt eksempel herpå.

Rast.

Her var brakmarkerne omkring NaturBornholm og Klintebakken et kapitel for sig selv. Fra først i august ses de næste to måneder helt op til 60 fou. stillitser (SBR, PJE, PCP, HPS, CAN). Øvrige over 20: 20/9 26 Bastemose (ABO, CAN), 26/9 27 Hammeren, 26/10 21 Nexø losseplads og dagen efter 22 Østerlars savværk (alle HPS, HTØ).

Flest fra december blev 22/12 7 Nexø Sydstrand (NÅK) og 27/12 6 Østre Skole i Rønne (PCP).

Totalt 1106 mod 871 i 1999 og 1298 sidste år.

GRØNSISKEN: (*Carduelis spinus*).

Månedsfordeling, oplagte gengangere frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
83	15	1337	1076	338	87	25	9	15311	2313	27	9

At årssummen oversteg 20.000 for første gang skyldes især endnu et suverænt år på Dueodde, men det sidste stykke fra de to sidste års 19.000 må tilskrives, at der samtidig var et godt forårstræk.

Vinter:

Invasjonen i september 2000 havde ikke levnet mange tilbage på Bornholm. Blot fire flokke med 7/1 70 Tingsted (CAN) som den klart største.

Forår-sommer:

Træk.

En del grønsisken må have overlevet turen sydpå, for der var pænt med returtræk.

Hammeren 16/3-26/6: mar 1050 (17/3 668), apr 560, maj 300, juni 56 (OLJ, MST, HPS, RSO, TET, SSN, HTØ). Sidste udtræk var 26/6 43 – de må have været langt hjemmefra.

Under 100 fra resten af øen.

Rast.

Med én undtagelse ganske få.

15/3 200 Rutsker Højlyng (JCH) var uden sammenligning flest og faktisk ret mange. 24/3 50 Ølene (HPS, HTØ) viste sig som eneste anden over tyve.

Yngel

Det sent afviklede træk gør det ikke nemmere at udpege ynglefuglene. Utvivlsomt dog mindst seks par på følgende steder: Bastemose, Dueodde, Hammeren, Rønne Plantage, nær Snogebæk og i Stampen (GBR, HPS, HTØ, OLJ).

Efterår-vinter:

Præcis som det var tilfældet de to seneste år et voldsomt invasionslignende træk sidst i september. Mellem 1988 og 1999 havde vi dog en lang periode uden større tal.

Træk.

Dueodde 11/9-2/11: sep 13.055, okt 2132, nov 5 (11 indsendere).

Fra otte andre lokaliteter sammenlagt 1305 trækkende eller totalt 16.497! Det er seks gange antallet et "normalt" år. De største Dueoddedage blev i 2001 19/9 2600, 26/9 2640 (begge OLJ, TET) og 29/9 **3915** (PCP, OLJ, HPS, HTØ).

Rast.

Igen må man konstatere, at de flotte træktal ikke gav anledning til større mængder rastende. 19/9 55 Galløkken (CAN) ser faktisk ud til at have været den største flok.

Hvor der september/oktober var i alt 74 observationer blev det bare til fire i november og én i årets sidste måned: 13/12 9 trk. Hammeren (HPS).

Totalt 20630 mod 3723 i 1998 mens 1999 og 2000 gav hhv. 19646 og 19413.

TORNIRISK: (*Carduelis cannabina*).

1. halvår:

Ingen vinterfund. Gennem de sidste fem år blot én fugl fra januar.

13/3 1 Moseløkke (JCH) og 17/3 4 Hammeren (OLJ) blev derfor de første.

Der blev indsendt 145 trækkende (Hammeren + Bokul) mens størst antal rastende var 5/4 200 Sigtemøllevej (OLJ, FJE) og 12/4 175 Årsdale (AMØ, ASO). Blandt sidstnævnte 90% hanner. En optælling af territoriehævdende fugle 4/7 omkring lufthavnen gav 14 på en strækning af 1 km. (GBR).

2. halvår:

Træk.

Dueodde i alt 393 (9 indsendere), mens Hammeren havde 430 (19/9 340)(alle HPS).

Hertil nok 1085 Årsdale (29/9 710)(alle AMØ, ASO), men tallet herfra kan være lidt for højt grundet lokale fugles ture op og ned langs østkysten.

Rast. Flere meget store flokke.

23/9 **1000** Dueodde og 30/9 900 Årsdale (begge AMØ, ASO) var de største. Det er ti år siden, vi har set fircifrede tal her i rapporten. Også fra oktober usædvanligt store registreringer. 8/10 500 Ibsker og 15/10 250 Hasle (AMØ, ASO, HPS, HTØ) var imponerende fra en måned, hvor der ofte ikke findes mere end 50.

Årets sidste holdt ud til 13/11 2 Rønne Havn (JCH).

BJERGIRISK: (*Carduelis flavirostris*).

Månedsfordeling, gengangere frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
18	42	14	0	0	0	0	0	0	1346	105	24

Et år præget af pæne rastforekomster i oktober.

Vinter-forår:

Alle nævnes.

13/1 13 Boderne (PJE), 4/2 13 Rønne Havn (OLJ) og 10/2 29 Bæla (ESB) stammer fra vinteren mens 13/3 14 Moseløkken (JCH) var ene om at repræsentere arten i foråret. Dette er dog på ingen måde unormalt.

Efterår-vinter:

Perioden startede lige så stille med 9/10 1 Knudsnæs (HPS), mens 13/10 30 Rønne Havn (JCH) blev første mulitobs.

I løbet af de næste 14 dage blev der imidlertid fundet hele 1329 bjergirisker på ti lokaliteter. Størst var antallet rastende fugle. På Rønne Havn kulminerede de 25/10 med 250 eks. (LOU), men 24/10 200 Østre Slamvej (Felttræf) var også rigtig mange. Fra december var 6/12 14 Sorthat Strand (CAN) og 25/12 10 Nylars (ESB), hvad der var tilbage.

Træk

Dueodde 17/10-2/11 i alt 280 (JCH, OLJ, TET).

Hertil lægges 86 fra Årsdale (AMØ, ASO).

I alt 1549. Mellem 1998 og 2000 indgik hhv. 1306, 1072 og 518 i rapportens årstotal.

GRÅSISKEN: (Carduelis flammea).

Månedsfordeling, gengangere forsøgt frasorteret.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	2	41	11	19	12	5	128	1370	343	61

Som det ses et år med stor overvægt i andelen af observationer fra andet halvår. Disse må tilskrives en moderat invasion.

Vinter:

Slet ingen er unormalt. Det bør måske bemærkes, at efteråret 2000 kun gav en brøkdel af det forventede antal og ingen efter 11/11.

Forår-sommer:

Det sparsomme træk af sammenlagt 40 eks. gjorde sig især bemærket omkring 1. maj, om end 1/5 8 Hammeren (TET, OLJ) var eneste dag med over fem. Blandt de meget få rastende udgør 3/6 5 samme sted (SSN) klart den største indberetning.

Yngel.

Her ser det langt mere spændende ud.

Som det vel efterhånden er bekendt, har arten etableret sig fast på Dueodde – i år endda med hele tre par (HPS, HTØ, GBR). Hertil tre mulige par hhv. Bro Odde, Salthammer og Sandvig Camping (HPS, HTØ, MFN). Alle disse blev bestemt som vores lokale race, d.v.s. lille gråsisken.

Efterår-vinter:

Træk

Vi skulle til slutningen af september, før trækfuglene begyndte at røre på sig. 26/9 16 trk. ind Hammeren var første tocifrede, og allerede 29/9 nåedes en dagstotal på 85 fra Dueodde (begge HPS, HTØ). Fra sidstnævnte lokalitet i øvrigt: sep 19, okt 283, nov 6 (JCH, TET, OLJ, PCP, SSN). Desuden 45 fra diverse træksteder plus 13/11 60 SV Rønne (JCH) eller totalt 514. Der er tale om et pænt antal, men det blev dog rasttallene, vi vil huske fra 2001.

Rast.

Der var mange – og mange store – stationære flokke i oktober.

På Rønne Havn op til 200 18/10 (MST, JCH, LOU, PCP), mens der 28/10 taltes 250 på den anden side af Bornholm på Nexø Havn (AMØ, ASO). Endelig bør årets tredjestørste gruppering 21/10 130 Nordskovvej, Rønne (TET) nævnes.

I december flest 16/12 32 Raghhammer (JCH).

Årstotalen blev 1992 eks., mens der 98-00 blev set 74, 461 og 123.

På et hæderligt invasionsår ser vi typisk 2500 gråsisken.

HVIDSISKEN: (Carduelis hornemanni).

For første gang siden 1996 fandt hvidsiskan frem til Bornholm. Og så blev det oven i købet til ikke mindre end 32 fugle! De mange gråsisken har helt sikkert deres andel i at få lokket de fleste med hened.

Nær 90% blev set i tidsrummet 18-28/10. Med undtagelse af 18/10 2 Åkirkeby (Felttræf) var de alle mere eller mindre kystnære. Samtlige flertalsobs nævnes: 18/10-2/11 op til 3 Rønne Havn, 19/10 3 Galløkken, 20/10 4 Melsted, 21/10 2 Svaneke og 28/10 9 Nexø Havn (MST, Felttræf, SEJ, MKO, AMØ, ASO).

Endelig 4/11 3 Hasle Klinker (CAN) og sidste blev 18/11 1 Rønne Havn (PCP).

LILLE KORSNÆB: (Loxia curvirostra).

Månedsfordeling, gengangere frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5	14	46	22	158	893	158	283	367	347	64	41

En helt usædvanlig sommer hvor mange fugle kom til sydfra.

Vinter:

Kun småflokke, 7/1 5 Bastemose (MST) flest stationære.

Ynglede åbenbart ved mosen samt i Slotslyngen, Rutsker Højlyng og Ølene samt muligvis ved Svinemosen (CAN, JCH, AHÅ, HPS, HTØ).

Forår-sommer:

Marts/april blev nærmest på det jævne.

Hammeren 13/2-5/6 i alt 170 trækkende (TET, JET, OLJ, HPS, HTØ) samt 4/6 25 NV Gudhjem (HPS). Eneste fund af mere end 5 rastende blev 15/3 20 Rutsker Højlyng (JCH) – kunne være 3-4 lokale par.

Først i løbet af juni begynder 2001 at skille sig ud fra gennemsnitsåret. En nordgående trækbevægelse startede igen. Denne kulminerede (og sluttede) 26/6 med **319** Hammeren (TET). Sammenlagt 515 herfra (øvrige HPS)!

Godt med rastende fugle blev ligeledes registreret. De flotteste tal blev 13/6 100 Dueodde (HPS, HTØ) og 26/6 65 Blemmelyng (CAN). I juni fortsat pæne flokke – dog kun fra sydkysten. Først fra 4/8 med 25 Svaneke-Grisby ses de atter over hele øen, og to dage senere blev 60 iagttaget på Hammeren (begge LOU). Det var overordentligt mange for en måned, hvor der de sidste tre år blot kunne skræbes 18 sammen i alt. Augustsummen udgjordes i øvrigt af hele tyve observationer.

Efterår-vinter:

Træk. Et udmærket resultat fra Bornholms sydøst-pynt.

Dueodde 11/9-25/10: sep 253 (11/9 80), okt 236 (11 indsendere), heraf kan en del dog være rastende fugle, som blot flytter sig lidt rundt i området.

Rast.

Flest medio oktober: 13/10 35 Hammeren og 14/10 18 Baggeå (begge CAN).

Som det ses endnu 41 i december og af disse 13/12 15 Hammeren (HPS) og 23/12 12 Dueodde (SSN).

Totalt 2398 mod hhv. 342, 1098 og 1011 de tre seneste år.

STOR KORSNÆB: (*Loxia pytyopsittacus*).

Med omkring 188 eks. absolut et år i den pæne ende af skalaen.

Vinter-forår:

13 fugle fordelte sig som 7/1 1 + 16/4 2 Bastemosen (MST, HPS), 18/1 1 Vestermarie Plantage (PJE) og 30/4-6/5 9 trk. Hammeren (OLJ, HPS).

Efterår-vinter:

Mere usikkert er det, hvor mange der egentlig var i denne periode. Problemet er Dueodde, hvor arten ses mellem 5/10 og 3/11 i et antal af ca. 125 (OLJ, Feltræf, JCH, TET, HPS, HTØ, SSN, PCP). Vanskeligheden illustreres bedst af 18/10. Fem lokale bidragsydere foruden Feltræf Bornholm indsendte fra denne dag hhv. 16 og 17 trk., 12 rst. samt 12 og 33 uden adfærdsbeskrivelse. Hvor mange er det?! Selvfølgelig min. 33, men næppe mange flere, da tallet sandsynligvis indeholder såvel rastende som trækkende. Det blev i øvrigt årets bedste dag. Resten af årstidens fund var 11/10-25/12 i alt 17 Hammeren, 14/10 1 Gudhjem Plantage, 18/10 11 Arnager Havn, 23/10 1 Rønne, 2/11 15 Ølene og 24/11 5 Muleby (øvrige oplysere HPS, Feltræf, OLJ, SSN, MST, TET, MKO, NÅK).

De tre foregående år: 44, 245 og 55.

HVIDVINGET KORSNÆB: (*Loxia leucoptera*).

Årtusindets første blev 11/10 1 Hammeren (HPS) – en hun i læketræerne øst for fyret. Senest registreret hos os 10/10 1999. Første halvdel af oktober ser ud til at være det optimale tidspunkt til at spotte hvidvinget korsnæb. Modsat årets eksemplar ses fuglene på Bornholm for resten gerne i selskab med lille korsnæb.

KARMINDOMPAP: (Carpodacus erythrinus).

Man tror det er løgn! Fra 1996 til 2000 var årstotalerne 40, 65, 40, 65 samt 43 og i 2001 igen 65! Et år mere, og denne bølgegang i antallet vil have stået på et helt årti (se desuden 2000-rapporten).

De første fugle var meget tidligt på færde: 6/5 1syng. Hammeren (HPS) er en tangering af vores tidligste, men også 10/5 1 såvel Svaneke (LOU) som Torneværkets Kaolinergrav (SNI, BNI) var overraskende.

De lokale karmindompapper dominerer i markant grad de indsendte tal. 3/6 4 Hammeren og 2 Svaneke Fyr (begge SSN) var eneste flertalsfund af formodede gæster.

Yngel.

Årets udbytte på 27 par er en fremgang fra 20 i fjor, men der er stadig et stykke til de nær 40, vi havde i 1999.

Som ventet var de stærkt koncentreret til nordøst-kysten. På strækningen fra Svaneke til lige vest for Gudhjem 17 par. Hertil kommer fire par omkring Årsdale samt tre Hammeren/Sandvig. Fra sydkysten meldt nær Slusegård og fra Bro Odde (12 indsendere).

Endnu 23/7 1 syng. Hammeren (HPS), mens 1/8 1 trk. Dueodde (LOU) afsluttede årets kapitel.

Når vi over 40 i 2002?

DOMPAP: (Pyrrhula pyrrhula).

Månedsfordeling, gengangere frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
22	0	22	9	6	4	3	1	1	355	123	29

Månedsfordelingen er meget betegnende for årets forløb.

Vinter:

Kun fundet ved Bastemose: 21/1 14 og 28/1 8 (NÅK).

Dertil skal siges, at de sidste fire måneder af 2000 var noget af en bundrekord.

Forår-sommer:

Marts blev den måned, hvor der manglede flest dompapper i forhold til normalåret. Samtlige iagttagelser af mere end to, indtil vi nåede oktober, var 5/3 3 Pellegårdsvej (SKN), 6/3 5 Rønne Plantage og 15/3 10 Rutsker Højlyng (begge JCH).

Yngel

Flere gengangere fra de sidste par år.

Atter et sikkert par ved Bromme (JGE). Fra Almindingen (incl. moser) 4-5 par plus isolerede par i Rø og Åkirkeby Plantager (11 indsendere). Med andre ord små ti par.

Efterår-vinter:

Som nævnt meget små tal indtil midt-oktober. Så skete der til gengæld noget. 18/10 9 Finnedalen (CAN) og blot fire dage senere 72 trk. Dueodde (OLJ). MKO fandt de største stationære flokke: 27/10 **100** Svaneke og 30/10 50 Paradisbakkerne.

Ud over ovennævnte i alt 88 trækkende – de fleste fra Hammeren.

Som det ses, ebbede antallet ret hurtigt ud, og 22/12 20 Gudhjem (HPS) blev eneste større decemberfund.

Totalt 575 dompapper. 98-00: 849, 589 og 170.

KERNEBIDER: (*Coccothraustus coccothraustus*).

Månedsfordeling, gengangere frasorteret

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
59	32	14	15	25	23	6	0	11	32	1	8

En art som ikke viser de helt store udsving fra år til år.

Vinter:

Sammen med midsommermånederne den bedste periode i 2001.

Elleve lokaliteter husede arten, og flest blev set 7/1 24 Bjergebakke (ABO, CAN), 12/1 14 Chr. X's vej i Almindingen og 25/2 30 Røstadvej (ESA).

Forår-sommer:

Egentlig lidt tyndt med 17/3 5 Åløse og 27/5 6 Kobbeå (begge HPS, HTØ) som de eneste større tal. Dog er arten fundet 29 forskellige steder og i et pænt antal maj og juni.

Yngel

Som foregående art en ikke særlig territorial fugl. Derfor bliver fund af ynglepar af en relativt tilfældig karakter. Tilsyneladende min. 15 par, men de mange lokaliteter nævnt ovenfor tyder på en del flere.

Efterår-vinter:

Det er ikke unormalt at der registreres en del færre i andet halvår. 15/10 6 Baggeå, 19/10 8 Galløkken og 20/10 10 hammeren (CAN, ABO, Feltræf) repræsenterer de største antal. Hertil 19 iagttagelser af 1-5 kernebidere.

Totalt 226. 98-00 gav 284, 317 og 156.

LAPLANDSVÆRLING: (*Calcarius lapponicus*).

Med en høst på fem fugle et middelår.

Alle var fra efteråret. 29/9, 13/10 samt 2/11 1 Dueodde (PCP, OLJ, HPS, HTØ, Feltræf, SSN, JCH). 19/10 1 Hammeren og samme dag 1 Gudhjem (Feltræf).

Disse fund var stort set indenfor den forventede tidsramme.

I perioden 98-00 blev hhv. 2, 1 og 9-10 indsendt.

SNESPURV: (*Plectrophenax nivalis*).

I 2000 havde vi det første fornuftige antal i tre år. Desværre røg 2001 ned på under halvdelen heraf.

1. halvår:

33 eksemplarer var ikke meget. De var dog i det mindste fordelt på ni lokaliteter og blev set af lige så mange forskellige bidragydere.

Fra vinterperioden 13/1 3 Nexø Sydstrand (NÅK) og 20/1 3 Boderne (ESB).

De sidste 27 var fra marts, og alle var rastende. De tre største flokke blev 14/3 7 Kærby (EJN), 18/3 7 Tingsted (ESB) og 20/3 5 Tejn (RSO). De to førstnævnte kunne sagtens være samme gruppe.

2. halvår:

8/10 1 Knudsnæs (HPS) var fortroppen for sammenlagt 41 snespurve. Der var to indlandsfund, begge 10/11: 5 Olsker (ESB) og 3 Munkegårdsvej, Poulsker (ekskursion). Eneste over fem blev 24/10 7 Hammeren (OLJ), mens de sidste sås 24/12 4 ud for Blykobbe Plantage (SSN). På Dueodde, som i fjor kunne prale af 104, blev årsmax. præcis et hundrede mindre (PCP).

Sammenlagt 74 mod 200 sidste år. I 98 + 99 hhv. 81 og 61.

GULSPURV: (*Emberiza citrinella*).

1. halvår:

Enkelte større flokke fra vinteren: 1/1 40 Lyrby (AMØ, ASO), 10/1 33 Udkæret (TET) og 14/1 50 Grødby (HTØ, TET, JET).

Derimod få fra de næste ti måneder (dog 10/3 endnu 50 Grødby).

Ingen deciderede optællinger af syngende fugle.

2. halvår:

Som bemærket først nævneværdige antal fra november: 17/11 40 Årsdale (AMØ, ASO) som samtidig var eneste over tyve i perioden. Blot 15 trk. Dueodde (JCH).

HORTULAN: (*Emberiza hortulana*).

Med bare fire iagttagelser af lige så mange fugle et svagt år. Fra 90'erne ellers gennemsnitligt 17 pr. år.

30/4 såvel en Bognemark som en syng. Rønne Golfbaner (HPS, LOU). Disse repræsenterer et par relativt tidlige forårsfugle.

Ligeledes to fra efteråret: 4/8 1 syd for Svaneke og 22/9 1 Galløkken (begge LOU). Disse to er i yderkanten af det vanlige tidsinterval for returtræk - om end selvfølgelig i hver sin ende. Især bør den første bemærkes som en særdeles tidlig registrering.

RØRSPURV: (*Emberiza schoeniclus*).

Vinter:

Det milde vintervejr kan vi sikkert takke for disse to: 4/1 1 Spellingemose (JKO) og 21/1 1 Tejn (JLH).

De seneste fem vintre set to af årene.

Forår-sommer:

Præcis midt i marts ankom fuglene fra Vesteuropa. 15/3 1 Ølene (HPS, HTØ) og samme dag indledtes udtrækket fra Hammeren: 15/3-16/5; mar 75 (17/3 68), apr 13, maj 8 (OLJ, TET, RSO, HPS).

1/4 5 Galløkken (LOU) skulle vise sig at blive eneste iagttagelse af mere end to rastende.

Yngel

Max-tal fra vådområderne: Ølene nok 20, Bastemose 10, Dueodde, Nexø Sydstrand, Spellinge og Svinemosen hver 3, mens Ferskesø og Hundsemyre højst havde 2 (GBR, HPS, HTØ, NÅK, OLJ). Tallet fra Ølene er en vurdering mere end en egentlig optælling, men er modtaget med glæde.

Efterår-vinter:

Træk.

Dueodde 11/9-24/10: sep 106 (29/9 68), okt 132 (SSN, JCH, TET, OLJ, PCP, HPS, HTØ).

Øvrige lokaliteter incl. Hammeren i alt 28 trækkende (HPS, LOU, AMØ, ASO, HTØ, OLJ).

Blandt de få rastende bør 15/10 12 Rønne Havn (JCH) fremhæves. Endelig blev det til en sen rørspruv 6/12 1 rst. Hammeren (HPS).

FUGLE I BORNHOLMS AMT 2001

DOF-Bornholm